NORDLAKS

Bærekraftsrapport 2024

Vi skaper fremtiden

Innhold

1 Nordlaks og fisken

Eirik Welde har ordet 4
Nordlaks 35 år – med laks på hjernen og i hjertet 6
Bli kjent med våre ansatte 12
Tema: Fiskehelse 22
Samfunnsbidrag og sponsorater 30
Leverandørperspektiv 34
Ord fra ordføreren 36

2 Generelle opplysninger

Grunnlag for utarbeidelsen 41
Finansiell informasjon 43
Styring 44
Hvor er Nordlaks 45
Strategi 46
Interessenter 50
Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter 52

3 Miljø

Klimaendringer 56
Klimagassutslipp i verdikjeden vår 64
Vann og marine ressurser 68
Biologisk mangfold og økosystemer 74
Ressursbruk og sirkulærøkonomi 80

4 Sosiale forhold

Egen arbeidsstyrke 86
Berørte samfunn 96

5 Styringsmessige forhold

Forretningsskikk 102
Dyrevelferd 104
Lokalitetskart 110

Bærekraft begynner med dyrevelferd

Som veterinær er jeg opplært til at dyrene og deres velferd er det sentrale i arbeidet vårt. Gjennom lovverket har dyrehelsepersonell også plikt til å jobbe for velferd og sunnhet hos dyr og «etisk og miljømessig forsvarlig dyrehold» (Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell).

Som havbruksnæring er vi nært knyttet til naturen, og vårt daglige arbeid handler om å ta vare på levende vesener. Dyrevelferd er derfor ikke bare en del av vårt ansvar – det er selve kjernen i virksomheten vår. God dyrevelferd er også god økonomi og bidrar derfor også til den økonomiske bærekraften vår. Vi er helt avhengige av begge deler. I bærekraftsrapporten vår for 2024 ønsker vi å løfte frem arbeidet vi gjør for å sikre god velferd for fisken vår, og se på både fremskritt og utfordringer.

Vi driver med matproduksjon, men vi gjør det på naturens premisser. Det betyr at vi må balansere kravene til effektivitet, økonomi og vekst, med hensynet til dyrenes behov og miljøets bæreevne. Laksen vi har ansvar for, lever størstedelen av livet sitt i våre merder. Det er vårt ansvar å sikre at den får vokse opp i trygge og sunne omgivelser – med god helse, nok plass, tilgang på næringsrikt fôr og så lite stress som mulig.

I 2024 har vi tatt flere viktige skritt i arbeidet med å forbedre dyrevelferden i hele verdikjeden.

Noe av det jeg vil trekke frem, er den biologiske fremgangen vi har hatt. Til tross for høye temperaturer og mye lus i sjøen i nord, har vi blant annet sett en klar bedring i vintersårsituasjonen gjennom året. Smoltutsettene i 2024 hadde tidenes beste overlevelse, og det var en milepæl for oss å ha et tilnærmet avlusningsfritt første halvår.

De siste årene har vi investert i ny teknologi for bedre overvåking av fiskehelse og atferd, vi har jobbet systematisk med forebygging fremfor behandling og vi har styrket kompetansen internt i organisasjonen.

Et godt eksempel på dette er vår økte bruk av forebyggende og ikke-medikamentelle metoder for å håndtere lakselus, blant annet ved hjelp av luselasere og luseskjørt. Vi vet at håndtering er en av de største risikofaktorene for stress og skade på fisken, og vi jobber derfor målrettet med å redusere behovet for inngrep. I de tilfellene det likevel er nødvendig, setter vi dyrevelferden først – både i valg av metode og i hvordan operasjonen gjennomføres.

Men vi er også ærlige på at vi fortsatt har en vei å gå. Det finnes få raske løsninger når du jobber med biologi. Vi løser problemer, og så dukker det gjerne opp nye problemstillinger, men i sum går det riktig vei. Vi tar ikke lett på disse utfordringene, og vi er innstilt på å bruke både ressurser og tid for å finne bærekraftige løsninger.

Dyrevelferd handler ikke bare om tekniske løsninger eller biologiske indikatorer – det handler også om holdninger og kultur. Derfor er jeg stolt av det engasjementet jeg ser blant våre medarbeidere hver dag. De som står ute ved merdene i all slags vær, de som følger med på fisken fra operasjonssentralen, fiskehelseteamet som rykker ut når fisken oppfører seg annerledes eller de ansatte på smoltanleggene som passer på fisken vår helt til den skal ut i sjøen. Det er innsatsen til de som hver dag følger med på og viser omsorg for laksen vi har ansvar for, som er grunnlaget for alt vi får til.

Vi vet at forbrukere og samfunnet ellers har stadig høyere forventninger til hvordan mat produseres. Det er en utvikling vi ønsker velkommen. Vi mener det er helt riktig at det stilles krav til oss som matprodusenter – og vi tror på åpenhet som et viktig virkemiddel. Derfor ønsker vi i denne rapporten å vise mer av hvordan vi jobber, hvilke resultater vi oppnår, og hvor vi fortsatt har utfordringer. Vi tror at ærlighet bygger tillit, og at tillit er en forutsetning for fortsatt vekst og utvikling.

Bærekraftig matproduksjon handler om mer enn å redusere fotavtrykk. Det handler også om å produsere mat på en måte som er etisk forsvarlig – med respekt for dyrenes egenverdi. For oss i Nordlaks er det et langsiktig arbeid, og det er et arbeid som aldri tar slutt.

Takk for at du tar deg tid til å lese denne rapporten. Vi håper den gir bedre innsikt i alle delene av bærekraftsarbeidet vårt.

Vi løser problemer, og så dukker det gjerne opp nye problemstillinger, men i sum går det riktig vei.

Eirik Welde, CEO, Nordlaks

Bærekraftsrapport 2024

Nordlaks 35 år – med laks på hjernen og i hjertet

I 2024 feiret Nordlaks 35 år. Jubileet ble markert med både tilbakeblikk og et blikk på fremtida. Therese og Amalie Berg har vokst opp med Nordlaks og er nå medeiere av selskapet. – Vi prater Nordlaks hver dag, sier Amalie.

– Vi var med ut på anlegget fra vi var ganske små. Pappa hadde ofte helgefôringa og vi sprang rundt på ringene på merdene. Jeg tenkte ikke over at jobben til pappa var noe spesielt, før jeg skiftet skole. Da kom det noen kommentarer og det var første gang jeg tenkte over at det var noe utenom det vanlige, sier Therese Berg.

Jubileumsserie

Hun og de tre søsknene har vokst opp i en gründerfamilie. I 1989 startet Inge Berg selskapet Nordlaks og det forandret livet for hele familien. I dag jobber både Inge, kona Monica og døtrene Therese og Amalie i selskapet.

35-årsjubileet til selskapet ble markert gjennom store deler av 2024, blant annet med serien «Nordlaks – 35 år med laks på hjernen og i hjertet». Der samlet vi en gjeng med til sammen ca 250 års arbeidserfaring i Nordlaks. Blant annet avslørte Therese Berg hva faren sa da han gikk om bord i Havfarmen for første gang: «Et lite steg før mæ og et grusomt steg for pengboka mi».

Hele serien kan du se på youtube:

Måtte jobbe for pengene

Havfarmen er en av de store milepælene Amalie og Therese trekker frem, når de får spørsmål om hva de husker best i Nordlaks. Åpningen av smoltanlegget i Mørsvika og fryseriet Iceberg er andre høydepunkter.

– Det har vært mange milepæler, men noen av de beste minnene er årene med sommerjobb på ulike avdelinger hvor jeg har fått blitt bedre kjent med flere av de ansatte, sier Amalie.

Alle Berg-søsknene hadde sommerjobber i ulike deler av Nordlaks-systemet.

– Vi måtte jobbe for pengene selv og ble sendt både til Mørsvika og Innhavet, sier Therese.

Jobb på havet, salg og fileten er noen av de andre områdene søsknene har vært innom. På den måten ble de godt kjent med de ulike delene av Nordlaks.

Familie nr. 2
Enda bedre kjent med Nordlaks ble Amalie og Therese da de lagde film i anledning Inge Bergs 60-årsdag, som også var i 2024.

– Da intervjuet vi mange som har vært med fra starten og fikk høre masse fra den første tida. Vi lærte utrolig mye om Nordlaks, sier Amalie.

Selv er hun nå i gang med å samle Nordlaks-historien, litt inspirert av arbeidet med 60-årsfilmen. Samtidig som hun samler historien, er hun også en del av fremtida til Nordlaks. Inge Berg sitter fortsatt i konsernledelsen, men fremtida i form av neste generasjon er også på plass. Søstrene Amalie og Therese jobber i Nordlaks, og sitter også i styret. Engasjementet for bedriften de eier sammen, deler hele søskenflokken.

– Alle er veldig engasjerte. Vi prater Nordlaks hver dag og diskuterer hele tida. Jeg vet ikke hvem vi skulle vært uten Nordlaks, sier Amalie.

– Det er som en familie nr. 2. Det er veldig mange ansatte som var her da vi vokste opp, som er her fortsatt, sier Therese.

– Hva skulle vi gjort uten Nordlaks?

- Alle er veldig engasjerte. Vi prater Nordlaks hver dag og diskuterer hele tida. Jeg vet ikke hvem vi skulle vært uten Nordlaks, sier Amalie.

At de har ansvar for et selskap som sikrer arbeid til over 800 mennesker direkte og over dobbelt så mange indirekte, tenker de ikke på i hverdagen.

- Jeg fikk litt gåsehud av det spørsmålet. Det er ikke noe vi stopper opp og tenker over til vanlig, men jeg blir litt stolt, sier Therese.

- Det er vanskelig å se for seg livet uten Nordlaks. Det er så betydningsfullt. Hva skulle vi gjort? Det er meningsfullt å skape og bygge lokalsamfunn og relasjonen til de ansatte betyr mye, sier Amalie.

At bedriften har vokst til å bli Norges sjette største laksepro-dusent har både fordeler og ulemper. De trekker frem at de er glade for de mange flinke ansatte som er kommet til Nordlaks.

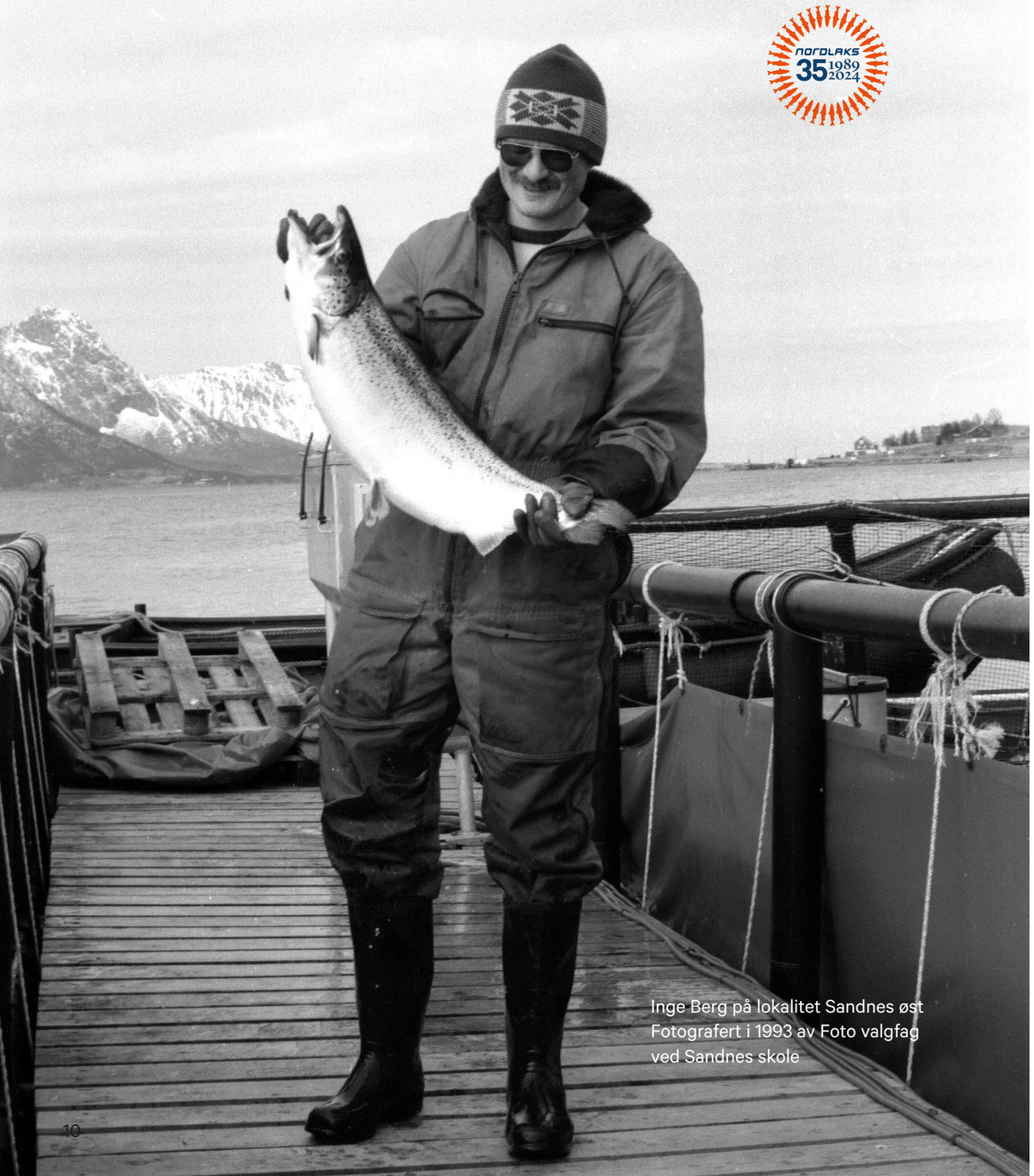
- Men jeg skulle ønske jeg fortsatt kjente alle. Det er mange som vet hvem vi er, så det er nesten litt flaut at vi ikke lenger vet hvem alle er, sier Amalie.

Rigger Nordlaks for fremtida
I Nordlaks er planen å rigge seg for fremtida, og det investeres for tiden stort i nytt slakteri, filetfabrikk og administrasjons-bygg på Børøya som skal stå ferdig i 2027. I tillegg bygges smoltanleggene i Mørsvika og Nusfjord ut. Og i 2024 ble det også tegnet kontrakt med Harstad kommune om kjøp av tomt på Rødskjær utenfor Harstad. Der skal etter planen Nordlaks sitt fjerde og største smoltanlegg bygges. Kontrakten signer-te Therese Berg sammen med daværende ordfører i Harstad, Kari-Anne Opsal.

Therese og Amalie håper Nordlaks fortsatt vil være en familie-bedrift i fremtida, men å fylle skoene til faren er det ingen av dem som har planer om å prøve på.

- Vi må gjøre ting på vår måte. Vi skal ta med oss alt han har lært oss og ta vare på de gode folkene vi har i Nordlaks for å vokse videre. Samtidig er det viktig å huske på at hvordan fremtiden til Nordlaks blir, er ikke bare opp til oss, sier Amalie.

35 år med utvikling

Inge Berg på lokalitet Sandnes øst
Fotografert i 1993 av Foto valgfag
ved Sandnes skole

1989 - Nordlaks stiftet
- Overtar Hanøyfisk N/H 4
- Produksjon første år: 150 tonn laks

1999 - Fryseri
- Nordlaks Produkter etablerer fryseri + større ombygging av slakteriet (to sløyemaskiner og palleteringsrobot)

2009 - Oljeeventyr
- Utvider fabrikken på Børøya med bl.a. nytt inntakssystem og strømbedøving
- Åpner Bioteknisk avd. (oljefabrikken)

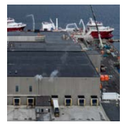
2012 - Filet
- Åpner ny og utvidet filetfabrikk
- Overtar Pundslett Laks AS med fem matfiskkonsesjoner

2018 - Trykker på knappen
- Signerer kontrakt for bygging av Havfarm 1 ved CIMC Raffles verft i Yantai i Kina
- Starter bygging av nytt kaianlegg på Børøya

2020 - Havfarmen
- Havfarm 1 på plass på lokalitet «Ytre Hadseløya»
- Ferdigstiller nytt kaianlegg på Børøya slik at det er plass til begge de nye brønnbåtene

2022 - Investeringer på is
- Ferdigstiller terminal på fabrikken og starter testkjøring av kassefabrikken
- Alle ikke påbegynte investeringsprosjekter legges på is som følge av grunnrenteskatt

1996 - Børøya
- Nordlaks Produkter AS blir stiftet og slakteri nr. 2 i egen regi blir etablert (N-169)
- Landbase og administrasjon flyttes til Børøya

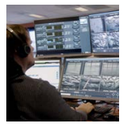
2001 - Slakteri og filet
- Åpner nytt slakteri med 60t kapasitet
- Åpner ny filètfabrikk til 60 mill kr

2010 - Ny brønnbåt
- Tar i bruk verdens største brønnbåt "MS Bjørg Pauline" (2870 m^3)
- Åpner ny del med hovedinngang, resepsjon, salgsavdeling, og garderober

2015 - OPS
- Etablerer Nordlaks Operasjonssentral (OPS) for å koordinere og styre fôring, informasjon og planlegging ved alle lokaliteter til Nordlaks Oppdrett AS

2019 - Verdens største
- Ferdigstiller «verdens største» smoltanlegg på Innhavet med RAS avdelinger for produksjon av stor smolt.
- Nordlaks Oppdrett blir rammet av algeoppblomstring i Sør-Troms og Nordre Nordland. Mister 1300 tonn fisk

2021 - Nye brønnbåter
- MS «Bjørg Pauline» på plass april
- MS «Harald Martin» på plass i oktober
- Starter bygging av ny terminal og kassefabrikk

2024 - Satser på fremtiden
- Bygger nytt slakteri, filet og adm. bygg på Børøya
- Kjøper tomt til settefiskanlegg på Rødskjær

Bli kjent med våre ansatte

Spartak Burkhanshin (29)

Prosessingeniør i prosjekt og eiendom, Stokmarknes

Fra Sortland

– Når jeg ser at konseptene fungerer i praksis og gjør arbeidshverdagen enklere for andre, da vet jeg at jeg har gjort en god jobb.

Som prosessingeniør i Nordlaks motiveres han av tekniske utfordringer, stor variasjon – og følelsen av å skape noe som virkelig fungerer. Spartak Burkhanshin vokste opp på Sortland og utdannet seg i prosessteknologi i Narvik. Etter noen år i oppdrettsnæringen dukket det opp en mulighet hos Nordlaks – og med et sterkt ønske om å vende hjem til Vesterålen, var valget enkelt: søknaden ble sendt.

– Det ble en litt spesiell start. Jeg begynte i februar 2020, og i mars ble jeg sendt på kurs. Da jeg kom tilbake, havnet jeg i karantene på grunn av koronaen, og det første året satt jeg stort sett på hjemmekontor, forteller han.

Da ting normaliserte seg, ble "Teknisk stab" – (som nå heter Prosjekt og Eiendom) etablert – en egen avdeling i Nordlaks som nå består av totalt 18 ansatte.

– Vi har et utrolig godt miljø, og vi har ansvar for både pågående og nye prosjekter. Det første prosjektet jeg jobbet med var installasjonen av renseanlegget, som renser prosessvann fra produksjonen.

Spartak har en variert arbeidshverdag preget av flere parallelle prosjekter. Han setter pris på fleksibiliteten i rollen, der han har mulighet til å planlegge arbeidsdagen selv. Tilliten fra kollegene gjør at han styrer prosjektene på egenhånd, noe som gir en effektiv og selvstendig arbeidshverdag. Ingen dager er helt like – og det er nettopp variasjonen han liker best.

– Generelt starter jeg arbeidsdagen med en prat med kolleger. Vi går gjennom status i prosjektene, og diskuterer eventuelle utfordringer. En stor del av tiden går med til arbeid med tekniske tegninger, men det skjer ofte at jeg får en telefon fra driftspersonell som trenger rådgivning. Da tar jeg gjerne turen ut og følger opp direkte. Det er mange baller i luften – og det liker jeg.

Med erfaring fra oppdrettsbransjen fra før, var ikke næringen fremmed for Spartak da han startet i Nordlaks. Men han ble likevel overrasket over hvor teknisk avansert det hele var.

– Med min bakgrunn er det lett å bli fascinert av hvor automatisert et lakseslakteri faktisk kan være. Det er ingeniørkunst på høyt nivå, sier han engasjert. Han synes også det er spennende at Nordlaks utvikler sine egne løsninger og prosjekter.

– Det gir oss muligheten til å påvirke prosjektene direkte. Man får et eierskap til det man er med på å bygge.

For Spartak er det motiverende å se at arbeidet gir konkrete resultater. Selv om enkelte prosjekter kan være mer krevende enn andre, er det nettopp utfordringene som gjør jobben ekstra interessant. Det å få tilbakemelding fra kollegaer om at ting går som det skal og at hverdagen deres har blitt enklere, da kjenner han at han har gjort en god jobb.

– Det er de prosjektene som krever litt ekstra innsats, som også gir mest tilbake. Det er kanskje det som gjør arbeidsdagen så spennende, sier han med et smil.

Han ser frem til flere nye prosjekter og utfordringer hos Nordlaks i tiden fremover. Og som om ikke det var nok, har han også hendene fulle på hjemmebane – Spartak pusser nemlig opp hus. Å fullføre det man starter, er viktig for ham – både på jobb og privat.

Bli kjent med våre ansatte

Christin Andrea Solberg (30)

Driftsoperatør ved, smolt avd. Mørsvikbotn
Fra Hamarøy

«Jeg gikk fra å ikke vite noe om næringen til å stortrives med å jobbe med fisk.»

Fra helsefag til havbruk – Christin trodde aldri hun skulle jobbe med fisk. I 2016 tok hun fagbrev i helsefag, så at hun skulle ende opp i oppdrettsnæringen i 2021 var ikke noe hun hadde sett for seg. Under oppbygging av smoltanlegget på Innhavet, var Christin med på deler av prosessen gjennom familiefirmaet til faren. Det var på bakgrunn av dette besøket at Nordlaks virket som en interessant arbeidsplass.

– Jeg syntes det så veldig spennende ut og fikk omvisning på anlegget. Etter hvert tok jeg kontakt og spurte om jobb. Det var ingen ledige stillinger der og da, men så fikk jeg høre at det muligens var et vikariat ledig, så da tok jeg kontakt med driftsleder i Mørsvik. Fikk så til svar at de ikke var behov for noen da, men etter bare noen dager ringte telefonen. Resten er historie, forteller Christin.

Det er omtrent tre år siden hun startet i fast stilling på smoltanlegget på Mørsvika, og reisen har vært både interessant og utfordrende. Som ny i næringen og ingen kunnskap om verken Nordlaks eller selve jobben, ble det en bratt læringskurve, hvor hun også fikk teste hvordan det var å gå i vaktturnus i starten.

Christin trives godt med variasjon i hverdagen. Selv om oppgavene ofte er de samme, kan en liten endring fort påvirke hele dagen. Det uforutsigbare kombinert med rutine passer henne godt, da hun liker at dagene ikke er helt like.

– Det er en fin gjeng å være en del av. Jeg opplever at vi støtter hverandre og deler kunnskap på tvers av roller og erfaring. Det gjør det lettere å utvikle seg, både faglig og personlig.

Før hun startet i Nordlaks hadde hun ingen erfaring fra havbruksnæringen. Hun hadde riktignok utsikt til et av Nordlaks sine anlegg hjemme fra stuevinduet, men visste lite om hva som faktisk foregikk der. Forholdet hennes til næringen har endret seg fullstendig – fra å knapt vite noe om havbruk, til å stortrives med å jobbe med fisk hver eneste dag. En typisk arbeidsdag handler om å ta vare på fisken. Hun jobber blant annet med røkting, vaksinering og sortering. Hun syntes det å jobbe med levende organismer er utrolig spennende.

– Siden de ikke kan fortelle hvordan de har det, er det vårt ansvar å gjøre vårt beste for å sikre god fiskevelferd, forteller hun.

Man må være observant og ha god kjennskap til hvordan fisken normalt oppfører seg, slik at man raskt kan oppdage eventuelle avvik. Christin forteller videre at det ligger mye stolthet i arbeidet de gjør på anlegget.

– Vi har en viktig jobb. Det handler ikke bare om å «passe på fisk», men om å sikre at den vokser opp under gode forhold. Det føles meningsfullt å være en del av noe som faktisk betyr noe – både for selskapet og for samfunnet.

For Christin handler motivasjonen i arbeidsdagen mye om mestringsfølelse. Det gir henne stolthet å vite at hun er med på å produsere god fisk, særlig fordi hun startet helt uten forkunnskaper.

Det å stadig tilegne seg ny kunnskap gjør jobben både meningsfull og givende. Hun skal i år fullføre fagbrevet i voksenlærling – en milepæl som betyr mye for henne. Å få dokumentert kompetansen hun har opparbeidet seg, gir både trygghet og nye muligheter, og hun ser frem til å utvikle seg videre i årene som kommer.

Hun ser for seg en fremtid i Nordland og Mørsvika, der hun har både familie og et godt arbeidsmiljø rundt seg. Balanse mellom jobb og fritid er viktig for henne, og hun setter pris på at Nordlaks tilbyr utviklingsmuligheter uten at man trenger å flytte på seg. Det gode arbeidsmiljøet betyr mye, og hun beskriver arbeidsdagene som preget av både ansvar og latter. Hun innrømmer at hun er litt klumsete, og ler når hun forteller at kollegaene hennes tidligere spøkte med at hun burde hatt med seg en tilsynsperson for å passe på henne.

Fritiden hennes er fylt med aktivitet. Hun liker å trene og spille fotball, og sammen med sønnen på to år blir det mange timer utendørs.

– Å få være ute og gjøre noe fysisk etter en arbeidsdag passer meg godt. Det gir energi og balanse i hverdagen, sier hun.

I tillegg til jobb og familie er Christin engasjert i lokalsamfunnet. Hun deltar aktivt i lokalutvalget på hjemstedet og bidrar der hun kan. For henne er det viktig å bidra til fellesskapet.

– Det er en liten plass, og vi er helt avhengige av dugnadsinnsats for å få til ulike arrangementer. Det skaper samhold og trivsel for alle.

Bli kjent med våre ansatte

Zoltan Fulop (43)

Arbeidsleder i filetavdelingen, Stokmarknes
Fra Transilvania

«Jeg startet uten å kunne norsk og uten å vite noe om fisk – nå drifter jeg filetproduksjonen.»

Fra fiskeboller til filetproduksjon: Da Zoltan kom til Norge i 2011, kunne han verken språket eller noe om fisk. Tretten år senere er han med å drifte produksjonen sammen med tre andre arbeidsledere hos Nordlaks – og beviser at innsats og læringsvilje kan ta deg langt. Reisen startet i 2011, da han flyttet til Norge etter flere år i Danmark, hvor han både bodde og studerte.

– Jeg ble egentlig forelsket i Skandinavia. Jeg visste at jeg ville tilbake, forteller han.

Første møte med norsk arbeidsliv kom via fiskebolleproduksjon i Vesterålen hvor han var i noen måneder før han startet på Norlense. Det var langt fra drømmeyrket, men et første steg inn i en ny hverdag. Etter hvert fikk han tilbud om arbeid i Nordlaks. Det ble starten på et arbeidsliv som etter hvert har gitt både ansvar og utvikling.

Zoltan begynte i produksjonen, der han jobbet på skjæreavdelingen, ved vakuummaskinene og senere som prosessleder. Etter hvert fikk han mer ansvar og ble tilbudt stillingen som arbeidsleder – en rolle han har hatt i to år. Det har ikke alltid vært en enkel reise. Språket var en barriere i starten, og han kjente ikke til norsk arbeidskultur. Likevel valgte han å bli – og å lære.

-Det har vært en lang reise med bratt læringskurve, men jeg har fått mulighet til å utvikle meg hele veien. Det er jeg takknemlig for, forteller han.

Hver uke får han, og de andre arbeidslederne en produksjonsplan de må følge. Her går jobben ut på å fordele folk og ressurser på rett plass, følge opp kvalitet og sikre at produksjonen går som den skal – også når det uforutsette skjer. Produksjonen i filetfabrikken er sammensatt og detaljstyrt, og det stilles krav til både presisjon og effektivitet. Zoltan forklarer at han må være forberedt på raske endringer.

– Vi må være fleksible. Hvis én maskin stopper, må vi omorganisere hele produksjonen. Det skjer stadig. Det er utfordrende, men også veldig givende. Det gir en følelse av mestring når vi likevel klarer å levere det vi skal.

Han legger heller ikke skjul på at ledelse i et flerkulturelt arbeidsmiljø krever tydelighet og struktur. Det er mange ulike språk og kulturer å forholde seg til. Men han mener det viktigste er å bygge tillit og være konsekvent. For Zoltan er det viktig å være rettferdig, og når de ansatte vet hva som forventes og kjenner strukturen, blir hverdagen tryggere for alle.

Motivasjonen henter han fra gode dager i produksjonen – når alt går etter planen, teamet fungerer og resultatene stemmer. Han trives med tempoet, ansvarsfølelsen og samspillet med kollegaene sine.

– Når vi får til det vi skal, gir det energi. Det er det som driver meg – å vite at jeg er med på å få ting til å fungere, sier Zoltan.

Han beskriver Nordlaks som en arbeidsplass med store muligheter. Selv har han fått utvikle seg steg for steg, og lært gjennom praktisk erfaring. Det har gitt ham en bred forståelse for hele verdikjeden i produksjonen – en styrke han har tatt med seg inn i arbeidslederrollen.

Fremtidsplanene er ikke hugget i stein, men han ser for seg en videre karriere i Nordlaks.

– Jeg har vært innom mange avdelinger og fått bred erfaring. Det har vært en styrke, og jeg føler meg godt rustet for det som kommer.

På hjemmebane er han pappa til to barn, og det meste av fritiden handler om dem. Han prøver også å holde seg i form, og trener både styrke og kondisjon når han har anledning.

– Alt som har med barna å gjøre gir energi. Vi er mye ute og leker, og det gir en god balanse til en krevende jobb, forteller han.

Han beskriver seg selv som pliktoppfyllende og resultatorientert, og mener at det å være til stede – både mentalt og fysisk – er nøkkelen til å lykkes. Noen dager er mer krevende enn andre, men han understreker at han ikke kommer på jobb for å ha det gøy. Han kommer for å gjøre jobben sin – og dersom det i tillegg er hyggelig, er det en bonus.

Gjennom årene har han opparbeidet seg respekt og tillit, både hos kolleger og ledere. Selv håper han å være et godt forbilde for andre som starter på en lignende reise.

– Det handler om innsatsvilje. Hvis man er motivert og villig til å lære, så finnes det mange muligheter – også uten perfekt språk eller erfaring fra før. Jeg er et bevis på det.

Bli kjent med våre ansatte

Ronja Eilertsen Carlsen (18)

Lærling som matros, brønnbåt Harald Martin
Fra Holmstad i Eidsfjorden

– Det føles litt som å bo og jobbe med familien sin. Vi bor tett, spiser sammen og jobber sammen i fire uker, så man blir godt kjent.

Ronja kommer fra Holmstad i Eidsfjord, og valgte tidlig å utforske ulike utdanningsretninger. Etter å ha gått teknikk og industriell produksjon (TIP) på Melbu, vurderte hun både havbruk og anleggsteknikk. Valget falt til slutt på en maritim retning, og hun søkte seg inn på skole i Stavanger.

Skoleskipet Gann er en veldig populær skole. Når Ronja søkte var det ca. 400 søkere til 140 skoleplasser. Dersom hun fikk tildelt plass, hadde hun i forkant bestemt seg for å takke ja. Og det gjorde hun, så det ble ett år på skoleskipet Gann, forteller Ronja.

Etter skoleåret i sør, kjente Ronja på ønsket om å flytte nordover igjen. Hun kontaktet opplæringskontoret i Nord-Norge og spurte om det var mulig å søke lærlingplass i Nordlaks. Svaret var ja.

- Jeg endte opp med å søke som dekkslærling. Kapteinen ringte meg i fjor påske og spurte om jeg ville komme om bord en dag for å se hva de holdt på med. Det ville jeg gjerne.

Nå har hun vært lærling på brønnbåten Harald Martin i nærmere ett år, og har allerede fått mye ansvar. Som lærling, merket Ronja at hun fikk mye mer ansvar enn det hun tidligere hadde hatt. Det var mye nytt å sette seg inn i, men hun kom raskt inn i det. Når Ronja gikk på Gann, bodde hun om bord på skoleskipet, som er den gamle hurtigruten MS Narvik. Her hadde hun egen lugar om bord, så overgangen til å bo på en lugar på brønnbåten Harald Martin, ble derfor ikke så stor.

På brønnbåten jobber de ansatte fire uker på, hvor de deretter har fire uker fri. Det gir både lange arbeidsdager – og lage friperioder. En typisk arbeidsdag starter med felles frokost 06:30, og så begynner arbeidet 07:00. Arbeidsoppgavene er alt i fra vedlikeholdsoppgaver, lasting og lossing.

Hun beskriver arbeidsmiljøet om bord som trygt og inkluderende, til tross for at hun er den yngste på brønnbåten. Sosialt samvær i messa, telefonsamtaler med kjæresten eller mamma, og litt serie titting på kvelden er en del av hverdagen. Ronja trekker også frem at båten har gode fasiliteter:

- Vi har treningsrom, tredemølle og en badstue! For de som ønsker er det mulig å ta et bad i havet etterfulgt av å ta seg en tur i badstua for å få varmen tilbake, legger hun til.

Da Ronja startet i Nordlaks, visste hun ikke så mye om oppdrettsnæringen eller brønnbåtdrift. Hun trodde det bare var merder ute på havet, men det viste seg å være så mye mer! Når jeg ser hvor mye arbeid som ligger bak før fisken ligger i ferskvaredisken på butikken, så blir jeg imponert, legger Ronja til.

Et av høydepunktene så langt har vært turene ut til Havfarmen.

- Det var utrolig spennende å få være med ut dit å se hvor stor det er. Det var artig å få sitte på med båten Nora ut, og hele konseptet var veldig imponerende, legger hun til.

Ronja har ett år igjen av læretiden og skal deretter opp til fagprøve som matros. Videre vurderer hun å ta utdanning som styrmann.

- Jeg er åpen for det meste, men jeg trives veldig godt her jeg er nå. Det er nært familien og hjem, og så har jeg en kjæreste som også jobber på sjøen, så da vi nesten har lik turnus gjør det ting mye enklere.

Når hun har fri, bruker hun gjerne tiden på venner og familie – spesielt sammen med moren, mormoren og kjæresten. I tillegg er hun glad i å tegne og male.

- Jeg har alltid vært kreativ, og liker å drive med kunst når jeg har tid, sier hun.

Ronja er tydelig stolt over å være en del av Nordlaks. Hun er glad for at hun tok kontakt med opplæringskontoret, og at hun fikk muligheten å starte som lærling i Nordlaks. Det blir stadig mer populært å velge maritim utdanning, og jeg er glad jeg tok denne retningen, sier hun.

Bærekraftsrapport 2024

Bli kjent med våre ansatte

Myo Cho Aung (52)

Akvatekniker, ved avd. Fiskebøl
Fra Burma (Myanmar)

«Nordlaks føles som en familie for meg. Jeg er evig takknemlig for at jeg fikk starte å jobbe med noe jeg brenner for»

Med en bakgrunn fra akvakulturnæringen i tre asiatiske land, og en universitetsutdanning i zoologi fra hjemlandet i Burma, var det ikke tilfeldig at Myo søkte seg mot kysten da kan kom til Norge fra Malaysia i 2008 med hjelp fra UDI. I dag har han nesten tilbrakt 12 år i Nordlaks, hvor han jobber som akvatekniker – en rolle han bærer med stolthet.

Før han kom til Norge, hadde Myo jobbet med reker og scampi i næringen i Burma, Thailand og Malaysia. Her jobbet han også på klekkeri. Han ankom Vesterålen som overføringsflyktning fra Malaysia, og etter hvert fikk han arbeid på en gård i Hadsel hvor han jobbet med ku og sau. Men ønsket om å finne tilbake til havbruket var sterkt.

Gjennom nettverk, hjalp gårdseier med å ta kontakt med Inge Berg, hvor han fortalte om bakgrunnen til Myo. Inge kom innom gården hvor Myo arbeidet, og tilbød han jobb. Dette ble starten på en lang og interessant reise.

Myo tok nylig fagbrev i akvakultur gjennom jobben i Nordlaks – en milepæl han er stolt av.

- Det var utfordrende å gjennomføre praksisen, spesielt fordi uttalen av det norske språket var vanskelig for meg. Det første forsøket på prøven ble ikke godkjent, men jeg gav meg ikke, forteller han.

Å ta fagbrev i voksen alder, ved siden av full jobb, krever både innsats og tålmodighet. For Myo ble det en bekreftelse på kompetansen han har opparbeidet gjennom mange år.
I dag er han opplæringssansvarlig for nyansatte på sjøsiden - en rolle han har hatt i flere år. Han setter pris på å dele erfaringene sine, og understreker viktigheten av et godt arbeidsmiljø.

En typisk arbeidsdag som akvatekniker starter tidlig, og varer ofte fra 07:00 til 17:30. Sammen med kollega reiser han ut med båt til merdene rundt Fiskebøl, hvor de har ansvar for ulike lokaliteter. Arbeidet omfatter både foring og daglig tilsyn til fisken.

- Da jeg startet i Nordlaks, noterte vi alt med penn og papir. Nå bruker vi digitale systemer og apper for å loggføre arbeidsoppgaver. Det er blitt mer teknologisk, og det er ikke lenger fysisk kontakt med fisken slik som det tidligere var.

Myo kom alene til Norge i 2008. Ett år senere kom kona, som han gikk i klasse med i Burma. Sammen bosatte de seg på Melbu, og fikk to barn. Til tross for en krevende overgang til nytt språk, ukjent kultur og et klima han beskriver som utfordrende i starten, har han funnet seg godt til rette i Vesterålen.

- Det var utfordrende å komme til et nytt land, men Nordlaks føltes som en familie for meg, sier Myo.

Også på fritiden søker han havet eller kaien. Han liker å fiske, men setter også pris på rolige stunder hjemme med en god bok eller hage arbeid. Interessen for natur og havbruk har han hatt hele livet.

Myo beskriver seg som en del av den første generasjonen på havet, hvor han var en av de første som startet å jobbe på havet i Nordlaks. Det har formet både arbeidsinnstillingene hans og hans engasjement for å lære opp nye medarbeidere.

- Jeg har fått jobbet tett med mange dyktige kollegaer, som Trude Lind – vi jobbet sammen to-tre år på havet. Mange ansatte hat gått videre til nye avdelinger, men vi beholdt kontakten, sier han.

Etter nesten 12 år i Nordlaks har Myo blitt et kjent ansikt på sjøsiden. Han er en tydelig stemme for det gode arbeidsmiljøet - og et bevis på at engasjement, åpenhet og hardt arbeid kan skape nye muligheter.

Tema: Fiskehelse

2024: Et år utenom det vanlige
– og viktige skritt fremover for fiskehelsen

Året 2024 var preget av varme sjøtemperaturer og høyt lusepress. Men det var også et år der ny teknologi, tydelige prioriteringer og et dedikert fiskehelseteam bidro til gode resultater.

I perioder av 2024 var sjøtemperaturen uvanlig høy. På det varmeste var det tre grader over normalen, og i gjennomsnitt én grad høyere enn året før. De høye temperaturene bidro til det kraftigste lusepresset vi har sett i regionen noensinne. For når sjøtemperaturen stiger, øker også lusas formeringstakt – og det raskt. En hunnlus bruker omtrent 195 dager fra klekking til første egglegging i 3 grader sjøtemperatur. Ved 15 grader tar samme utvikling bare 27 dager. Det betyr at lusepopulasjonen vokser betydelig raskere når sjøen blir varmere, og at trykket på fisken øker tilsvarende.

Forebygging og prioriteringer ga resultater

Et viktig moment i 2024 var at det ikke var behov for vårav-lusning på mange lokaliteter. Dette skyldes at vi klarte å holde lusetallene under tiltaksgrensene gjennom vinteren og våren, takket være forebyggende tiltak som blant annet luselaser. I tillegg har vi lagt større vekt på hvordan fisken vil tåle behand-lingen, og hvilken metode som er mest effektiv på den enkelte lokaliteten. Med flere tilgjengelige metoder å velge mellom, har vi hatt bedre forutsetninger for å gjøre gode, tilpassede vurde-ringer, også der det innebar å vente med tiltak.

På grunn av lite håndtering på våren, ble også fisken bedre rustet da den varme og krevende høstperioden kom. Den tålte avlusningen bedre, og som en konsekvens av det, har vi sett en økning i overlevelsesraten i sjø med over ett prosentpoeng sammenlignet med 2023. I disse tilfellene ser vi hvor viktig det er å ha konkrete strategier – og å holde fast ved dem. Strategi-en vår for bruk av luselaser, kombinert med nøye prioriteringer og skånsomme tiltak, har bidratt til bedre fiskevelferd og lavere dødelighet. Les mer om hvordan vi jobber med luselaser lenger ned i rapporten.

Ny teknologi, nye metoder og nye vaksiner

I likhet med tidligere år, har vi også i 2024 fortsatt å utvikle og teste ny teknologi, som for eksempel vaskeroboter. De sørger for kontinuerlig rene nøter uten stressende spyling, og det kan bety bedre oksygennivå, gjellehelse og fiskehelse over tid. Vi er opptatt av å være en arena for innovasjon og samarbeid, og gir leverandører og entreprenører muligheten til å teste og videreutvikle løsningene sine i praksis. Målet er å bidra til at ny teknologi kan løftes frem, forbedres og på sikt kommersia-liseres. Ved å åpne opp for testing og utvikling på våre anlegg, ønsker vi også å være en pådriver for teknologiske fremskritt som kommer hele næringen til gode.

Et viktig tiltak i 2024 har også vært å øke fokus på fiskehelse i forbindelse med transport og leveringsmetode av fisk til slakte-ri. Vurderingene gjøres i tett samarbeid mellom driftsledere og fiskehelseteamet, der sistnevnte tar de endelige beslutningene

Et dedikert fiskehelseteam bidro til gode resultater.

om fisken er robust nok til å ventemerdsettes, eller om fisken bør direktelosses til slakteri. Det har allerede gitt utslag i økt overlevelse og bedre fiskevelferd på slutten av livssyklusen. Fordelen med å ha et internt fiskehelseteam er at vi har tilgang på kompetanse og kjennskap til fisken – hele veien. De følger fisken fra utsett til slakt, kjenner historikken og utviklingen på hvert enkelt anlegg, og kan dermed ta raske, informerte og helhetlige avgjørelser som gagner både fisken og driften.

Vi har også iverksatt nye vaksinasjonstiltak i 2024. All fisk som ble satt ut i sjø fikk vaksine mot en ny variant av den klassiske vintersårbakterien *Moritella viscosa*, og vi har allerede sett en bedring i sårbildet etter at tiltaket ble innført. Fra og med høsten 2024 ble all fisk dessuten vaksinert mot Yersiniose *(Yersinia ruckeri)*, en bakterie som kan gi blodforgiftning og redusert velferd. Vaksinasjonen ble innført etter at vi i 2023 og 2024 så utfordringer med bakterien på enkelte lokaliteter.

Tilpasning i hele produksjonssyklusen

En annen viktig innsats for å styrke fiskevelferden har vært å se på hele produksjonssyklusen, og hvordan vi kan tilpasse den for å møte utfordringene vi har. Kortere tid i sjø er et godt eksempel på et tiltak som kan redusere lusepresset betydelig.

Et bevis på dette er produksjonen vi har hatt på et av anleggene våre, Litjevika. Der satte vi ut storsmolt i mai 2023, og fisken ble slaktet ut etter litt over ett år i sjøen. Og det uten behov for avlusning. Luselaser har vært en viktig årsak til dette, men vi tror også kortere produksjonstid i sjø har spilt en viktig rolle. Erfaringene fra Litjevika viser at det er et stort potensial i å kombinere teknologibruk med biologiske tilpasninger. Dette er en del av vår langsiktige strategi for storsmolt, som du kan lese mer om lenger ned i rapporten.

I tillegg har vi som mål å ikke sette ut fisk før 1. mai eller etter 15. november, hovedsakelig fordi lavere sjøtemperaturer øker risikoen for sårutvikling og gjør det vanskeligere for liten fisk å klare seg. Likevel ble 2024 en utfordrende sesong: Lusesituasjonen var så krevende at vi på enkelte lokaliteter ikke fikk satt ut fisk før i desember. Dette førte til krevende forhold for fisken, med lavere overlevelse fordi kaldt vann øker risikoen for blant annet sårutvikling. Erfaringene herfra har vært en tydelig påminnelse om hvor viktig det er å optimalisere produksjonsplanene for både biologiske og miljømessige forhold.

Viktigheten av god beredskap

Når det først skjer noe uforutsett, er det avgjørende å være godt forberedt. Våren 2024 fikk vi påvist infeksiøs lakseanemi (ILA) på lokaliteten Sandnes Øst i Hadsel kommune. Sykdommen ble oppdaget tidlig og vi kunne dermed handle raskt, takket være tett oppfølging fra vårt interne fiskehelseteam og gode beredskapsrutiner.

Vi fikk raskt en diagnose, varslet alle involverte funksjoner og koordinerte innsatsen effektivt – både internt og med eksterne aktører. Fisken ble slaktet ut før det kom pålegg fra Mattilsynet, og smitten spredte seg aldri videre. I etterkant ble det brukt mye ressurser på ekstra vask av brønnbåter, oppfølging av nabolokaliteter og tiltak for å sikre at alt ble gjort i tråd med regelverket.

Erfaringene fra utbruddet har styrket vår beredskap ytterligere, og bekreftet at planene våre fungerer når det gjelder. Samtidig minner hendelsen oss på hvor viktig det er med god overvåking, daglig kontakt med anleggene og robuste beredskapsplaner.

I møte med stadig varmere sjøtemperaturer og et mer sårbart produksjonsmiljø står vi bedre rustet enn før – med tydeligere strategier, teknologiske verktøy, og så er det flott at vi alltid har folk som følger med, handler raskt og bryr seg om fisken. 2024 viste oss også at vi er på vei i riktig retning. Med bedre overvåkning, mer kunnskap og teknologiske fremskritt har vi både verktøyene og viljen til å sikre bedre fiskehelse – også i årene som kommer.

2024 ble nok et år hvor vi ble minnet på at god fiskehelse ikke kommer av seg selv. Den krever planlegging, teknologi, overvåking – og folk som bryr seg. Heldigvis har vi folk som gjør nettopp det.

100 % av fisken vår er vaksinert.

Fiskehelse først:

Slik jobber teamet

God fiskehelse og velferd er avgjørende for å lykkes med bærekraftig lakseproduksjon. Hos Nordlaks jobber vi strukturert og langsiktig for å sikre at fisken har det best mulig gjennom hele livsløpet. Det innebærer både forebygging, tidlig varsling og tett oppfølging – og det forutsetter samarbeid på tvers av fagmiljøer og funksjoner.

– Som driftsdirektør har jeg ansvar for fisken vår, for lokalitetene og miljøet vi opererer i. Det innebærer å planlegge og gjennomføre tiltak som både forebygger sykdom og bidrar til god fiskehelse og -velferd, sier driftsdirektør i Nordlaks Havbruk, Bjarne Johansen.

– Fiskehelse har alltid vært en viktig prioritet for oss. Det var også grunnen til at vi etablerte et eget, internt fiskehelseteam i slutten av 2022. Med et eget team får vi tettere kontakt mellom produksjonsledelsen og de som jobber ute på anleggene. Det gir bedre informasjonsflyt, raskere respons og en naturlig forankring av fiskehelse i alt vi gjør – både strategisk og operasjonelt, sier han.

Teamet teller i dag fem fagpersoner, med faglige bakgrunner som veterinærer og fiskehelsebiologer. Alle har bred feltkompetanse og kjenner Nordlaks sin produksjon godt. Fiskehelseavdelingen gjennomfører månedlige helsekontroller på alle lokaliteter, og vurderer både fiskens helsetilstand og miljøforholdene i merdene. Ved mistanke om sykdom tas prøver som sendes inn til analyse.

– Jobben vår er først og fremst å være ute i felt og gjøre de lovpålagte helsekontrollene, forklarer Silje Fløtnes Hansen, som er fiskehelsebiolog.

– Det blir mye feltarbeid, men også kontorarbeid knyttet til prosjekter, samt opplæring av personell. Vi følger fisken fra settefisk til slakt, så vi er tett på hele veien. Samtidig samarbeider vi med mange andre avdelinger i Nordlaks. Det er en variert jobb, sier hun.

Ved siden av de faste helsekontrollene bidrar fiskehelseteamet med rådgivning i driftshverdagen og er tilgjengelig for akutte utrykninger. De er også involvert i flere utviklingsløp og forskningsprosjekter, både internt og i samarbeid med eksterne aktører. Blant annet har teamet jobbet med dokumentasjon av luselasere og velferd, deltatt i et algeovervåkningsprogram nasjonalt (“Nasjonal overvåkningstjeneste for skadelige alger”) og bistått studenter i master- og doktorgradsarbeid.

– Fiskehelsekonsulentene våre er i tett dialog med de ansatte på anleggene – ofte daglig. Vi merker at det gir trygghet og støtte ute, samtidig som vi sentralt får bedre innsikt og beslutningsgrunnlag. Det gjør at vi lettere kan handle raskt, og at hensynet til fiskevelferd er en integrert del av driftsbeslutningene våre, sier Johansen.

Det vi gjør i dag er avgjørende for fiskehelsen her og nå, men bærekraftig oppdrett handler også om å stadig utvikle oss og bygge kunnskap for fremtiden. Derfor er det viktig for oss å være med på å drive faget fremover. Ett av tiltakene vi er særlig stolte av, er at en av våre egne nå tar en doktorgrad i samarbeid med UiT – med mål om å bidra til bedre velferd og produksjon i fremtidens oppdrett.

God fiskehelse og velferd er avgjørende for å lykkes med bærekraftig lakseproduksjon.

Bærekraftsrapport 2024

Silje Fløtnes Hansen
fiskehelsebiolog

Veterinær Julie Seem

Slik utvikler vi oss

God fiskehelse er en forutsetning for bærekraftig oppdrett. På veien dit jobber vi kontinuerlig med å utvikle oss. Vi følger fisken tett i det daglige og legger samtidig til rette for faglig fordypning og utvikling hos våre ansatte. At en av våre egne nå tar en doktorgrad med fokus på fiskevelferd og ny oppdrettsteknologi, er et tydelig eksempel på hvordan vi kombinerer praksis og forskning for å styrke arbeidet vårt.

Veterinær Julie Seem har jobbet i fiskehelseteamet i over to år. Nå kombinerer hun den praktiske erfaringen fra feltet med forskning, og er stipendiat ved Universitetet i Tromsø.

– Jeg har allerede fulgt opp to produksjoner på Havfarmen, i tillegg til referansemerder på en tradisjonell lokalitet med samme fiskegruppe. Det har gitt meg et godt utgangspunkt for doktorgraden, sier Seem.

De neste årene skal hun forske på hvordan ny oppdrettsteknologi kan brukes til å optimalisere driften for best mulig fiskevelferd og bærekraftig produksjon av atlantisk laks. Arbeidet er tett knyttet til den biologiske oppfølgingen av både Havfarmen og det nye utviklingsprosjektet Hydra.

– Vi er godt i gang med planleggingen av hvordan vi skal følge opp fisken i Hydra, samt i et referanseanlegg. Det blir utrolig spennende, sier Seem.

I tillegg til å jobbe med doktorgraden, har hun begynt å ta de første ph.d.-emnene som inngår i forskerutdanningen.

– Det er en relativt ung næring hvor det har skjedd mye teknologisk utvikling på kort tid. Da er det ekstra viktig å ha fokus på biologien. Målet mitt er å finne frem til en mest mulig robust måte å produsere laks på, der fisken holder seg frisk og har god velferd gjennom hele livssyklusen.

Doktorgradsprosjektet er også nylig blitt styrket med en ny stipendiat gjennom UiT, som blir del av forskningsarbeidet.

Seem trekker frem muligheten til å ta doktorgrad som en viktig grunn til at hun valgte Nordlaks som arbeidsplass.

– Jeg følte at jeg kunne gjøre en forskjell ved å begynne her. Å få være med på et prosjekt som dette, og samtidig få støtte til videre utdanning, var veldig motiverende, sier hun.

Nordlaks er stolt av å støtte Julie Seem og det viktige arbeidet hun gjør, og ser frem til hva forskningen kan bidra med i utviklingen av enda bedre fiskehelse og produksjonsmetode i årene fremover.

Strategi for storsmolt

En viktig del av strategien vår for å styrke fiskehelsen, er å satse på storsmolt – laks som er over 500 gram når den settes ut i sjø. Ved å holde laksen lengre på land og redusere tiden i sjø, utsettes den for færre ytre trusler.

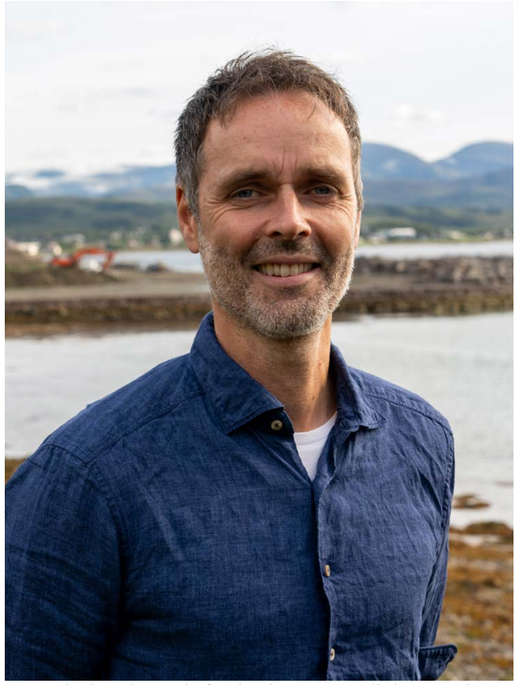
– Kortere tid i sjø reduserer risikoen for patogener, parasitter og andre ytre påvirkninger. I tillegg kan vi utnytte sjølokalitetene bedre, blant annet ved å få flere brakkleggingsperioder, sier Øivind Skjevling, driftsdirektør i Nordlaks Smolt.

Ved hyppigere brakkleggsperioder - både på lokaliteter og i områder - styrkes bunnforholdene, som igjen gir bedre forhold for fisken. Det vil også bidra positivt til både biosikkerhet og lakselusbekjempelse, og dermed ytterligere forbedret fiskevelferd.

I tillegg gir storsmolt en mer robust fisk, med bedre forutsetninger for å takle sykdom hvis det skulle oppstå. Men større smolt krever også mer kapasitet på land. Derfor har vi flere planer for smoltanleggene våre.

– Vi bygger ut i Nusfjord, og planlegger utbygging i Mørsvik. Til slutt skal vi også bygge ut på Rødskjær. Dette er nye steg i arbeidet med å sikre god fiskehelse og –velferd, sier Skjevling.

Utbyggingene vil gi oss topp moderne smoltanlegg med nødvendig kapasitet til å produsere enda mer robust smolt. Det vil også bidra til å ta nye steg i arbeidet med å sikre god fiskehelse, hele veien fra rogn til slakt.

Øivind Skjevling, driftsdirektør i Nordlaks Smolt.

Strategi for luselaser

Luselaser er en viktig del av den forebyggende strategien vår for å redusere lusepresset – uten å håndtere fisken. Som en håndteringsfri metode bidrar den til både bedre fiskevelferd og lavere dødelighet, og gjør det mulig å unngå tradisjonelle behandlinger som kan være belastende for fisken.

– Vi har sett gode resultater. I 2024 behandlet vi rundt 18 prosent mindre biomasse enn året før, til tross for at vi hadde mer biomasse i sjøen enn året før, sier Roar Kuntze, driftsleder med ansvar for luselaser i Nordlaks.

Nordlaks slaktet også fisk som ikke hadde vært håndtert én eneste gang etter utsett. Det er et tydelig bevis på at teknologien fungerer – og at den gir resultater.

– Laseren tar lusene før de får fotfeste. Det gjør at vi kan holde lusetallene nede over lang tid, og samtidig redusere behovet for behandlinger som stresser fisken. Dette har vært en viktig del av fiskehelsearbeidet vårt de siste årene, sier Kuntze.

Innen sommeren 2025 vil Nordlaks ha over 200 luselasere i bruk. Det vil være nok lasere til å dekke store deler av produksjonen. Teknologien alene løser ikke alt, men brukt riktig, og i kombinasjon med god overvåking og biologisk innsikt, er den et kraftfullt verktøy i arbeidet for lavere lusetall og bedre fiskehelse.

Podcast-vert Astrid Stenvold og driftsleder Roar Kuntze.

Podcast
Nordlaks har egen podcast med tema fra hele konsernet. Hør episoden om luselaser ved å scanne QR-koden til høyre.

Samfunnsbidrag og sponsorater

Vi skaper fremtiden

Akvakultur i Vesterålen, Blokken

Mye mer enn bare håndball

Jan Lindgren hadde aldri spilt håndball. Likevel skulle nettopp han bli en del av gjengen som bygde opp et håndballag for personer med funksjonsvariasjoner i Harstad. I dag er han trener for Harstad Funkis – et lag som betyr mer enn bare idrett.

– Jeg ble spurt for ti år siden om jeg ville være med å starte opp et håndballtilbud. Etter én trening var jeg solgt. Jeg så hva dette kunne bety for folk, forteller Jan.

Siden da har han brukt store deler av fritiden sin på å trene, organisere og utvikle Harstad Funkis. Det er et lag med stort aldersspenn, fra 11 til 56 år, og et fellesskap som strekker seg langt utover banen.

Ukas høydepunkt

– Jeg gleder meg til hver mandag, for da er det trening, sier Hanne-Therese Vangen (50).

– Jeg har fått mange gode venner her. Så elsker jeg å spille håndball, og vi lærer alltid noe nytt på trening, sier Kristin Lillegård (37).

Hanne-Therese og Kristin er en del av gjengen som utgjør Harstad Funkis. De trener én gang i uka, men aktiviteten stopper ikke der. Det arrangeres treningskamper, turer og sosiale samlinger, og laget har blant annet hatt stor suksess med den årlige politikerkampen – en kamp hvor de spiller mot lokale politikere foran et publikum på rundt 300 mennesker. Målet er både synlighet og bevisstgjøring.

– Det er ikke alt politikerne vet om hverdagen til folk med funksjonsvariasjoner. Derfor gjør vi dette. Det har blitt en viktig tradisjon, sier Jan.

Flere tilbud og muligheter

Harstad Funkis er også i gang med å rekruttere yngre spillere gjennom initiativet "Funkis Ung". Takket være støtte fra blant annet Norges Idrettsforbund og Nordlaks, kan klubben jobbe målrettet med å bygge videre på tilbudet.

– Det finnes ikke så mange tilbud for denne gruppa. Derfor er det så viktig at vi finnes, og at vi vokser. Vi har allerede økt til rundt 25 spillere, og det kommer flere, sier Jan.

Etter hvert som laget har vokst, har også mulighetene blitt flere. I år har spillerne vært på tur til Lofoten, og snart går turen til Bodø. Til høsten venter landsturnering i Bergen – og en ny turnering i Harstad.

– Det er fint med alle turene. Vi treffer lag og venner som vi har spennende kamper mot, sier Hanne-Therese.

– Det er kjempefint å få være med på turneringer. Vi lærer å spille på forskjellige plasser, noen ganger i angrep, noen ganger i forsvar, eller der trenerne synes vi skal spille, sier Kristin.

Selv om han aldri hadde holdt i en håndball før han ble trener, har han tatt kurs og lært seg det han trenger. Men mest av alt handler det om hjertet han legger i det.

– Det beste er å se hvor glade de blir når de får til noe. Og når de vinner kamper, ja, da er det full ekstase! Men det sosiale er det viktigste. Mange finner venner her – og det er det som virkelig betyr noe.

Mestring skaper forbilder

Når man opplever mestring sammen med andre, vokser både selvtillit og samhold. Og i et lag som Harstad Funkis, er det rom for å både se opp til andre – og seg selv.

– Bjarte Myrhol! roper noen av lagkameratene for Kristin. Hun nikker og ler.

– Jeg er mitt eget forbilde, sier Hanne-Therese med et smil.

Støtten fra Nordlaks har vært avgjørende for driften.

– Uten den hadde vi ikke fått til halvparten av det vi gjør. Den gjør det mulig for oss å reise, kjøpe utstyr og lage opplevelser som betyr noe for spillerne. Det gir hele laget eierskap og stolthet – og de går stolt rundt i jakker med Nordlaks-logoen på. Det går sjelden en dag uten at du ser noen med den jakka i byen, sier Jan med et smil.

Harstad Funkis handler om mer enn håndball. Det handler om inkludering, fellesskap, tilhørighet og mestring, og det er både Jan, Hanne-Therese og Kristin, og dessuten Nordlaks, stolt av å være en del av.

Festivalen av og for ungdom

Når ungdommen i Vesterålen ville ha sin egen festival, tok de saken i egne hender. Resultatet ble Fæsterålen UNG – en festival laget av og for ungdom, med musikk, samhold og ekte festivalfølelse. Og selv om det var første gang festivalen ble arrangert i 2024, var innsatsen og engasjementet på topp fra første dag.

– Vi ville ha den «voksenfølelsen» som en festival gir, men uten å måtte reise langt og bruke mye penger, forteller Dina Didriksen fra Hadsel Ungdomsråd.

– Det er jo ofte festivaler for barn eller voksne, men lite for ungdom, så vi ville lage noe eget, sier hun.

Ungdommen tok styringa

Henriette Endresen, ungdomskoordinator i Vesterålen ungdomsråd, forteller at ideen kom fra ungdommene selv.

– Det var de som ønsket å ha en arena som var tilpasset dem. Vi som koordinatorer la til rette, men det var ungdommene som gjorde jobben. Det var deres prosjekt fra start til slutt, sier hun.

Fæsterålen UNG ble arrangert på Sortland, og ungdomsråd fra fem kommuner i regionen samarbeidet om planleggingen. Scenerigg, lydanlegg og vakthold ble sikret gjennom samarbeid med Fæsterålen-festivalen, men det var ungdommene selv som sto for alt fra artistbooking til markedsføring.

– Det var veldig mye stress. Vi begynte sent, og det var vår første gang. Vi slet litt med frister og pengesøknader, men vi fikk det til! sier Dina.

Henriette trekker frem hvor viktig denne erfaringen var for ungdommene.

– Det viktigste var kanskje å se at det faktisk går an. Vi kunne drømme stort og gjøre noe virkelig. De lærte at om de står på, kan de få til noe stort, sier hun.

Rundt 600 ungdommer deltok på festivalen, og tilbakemeldingene var overveldende positive. Dina forteller at hun etterpå hørte mye snakk om festivalen på skolen sin.

– Det var folk jeg ikke kjente som snakket om hvor gøy det hadde vært. Det føltes skikkelig bra, sier hun.

Samarbeid som ga gjennomslag

Men det å arrangere en festival krever penger, og støtte fra næringslivet var avgjørende. Nordlaks var en av hovedsponsorene, noe som betydde mye for ungdommene.
– Støtten fra Nordlaks var avgjørende. Ikke bare økonomisk, men også fordi det ga oss troverdighet. Når Nordlaks hadde tro på oss, ble det lettere å få støtte fra andre også, forklarer Henriette.

Hun trekker frem at samarbeidet med Nordlaks også var veldig positivt.

– Vi ble møtt på en ordentlig måte fra første henvendelse, og dialogen var ryddig hele veien. Det føltes trygt å samarbeide med en så stor aktør.

Ungdommene i Vesterålen Ungdomsråd har allerede begynt å tenke på neste års festival. De drømmer om å gjøre arrangementet enda større og bedre, med enda flere deltakere og kanskje flere store artister på scenen.

– Vi lærte at alt er mulig om man jobber for det, sier Dina med et smil.

Nordlaks lyser opp løypa i Kvæfjord

Bodil Røkenes beskriver seg selv som en ekte kvæfjording. Det har hun all grunn til. I snart 15 år har 71-åringen ledet skigruppa i Kvæfjord IL, og lagt til rette for at både små og store skal få oppleve gleden ved å gå på ski. Nå får både hun og resten av skifolket i bygda bedre lys i løypa – takket være støtte fra Nordlaks.

Foto: Harstad Tidene

– Vi har hatt planer om å skifte ut lysene i lysløypa i flere år, og med støtten fra Nordlaks får vi endelig satt i gang. Nå kan vi bytte ut én tredjedel av lysstolpene med nye LED-lys. Det sparer oss for energi og er bærekraftig, og så gir det oss bedre lys, forteller Bodil.

Lysløypa i Kvæfjord er to og en halv kilometer lang, og utgangspunktet for et løypenett på totalt 30 kilometer. Hit kommer det skiglade folk både fra Harstad, Vesterålen og Lofoten for å gå på ski. Løypene ligger på 200 meters høyde, og anlegget holdes i gang av en gjeng frivillige, både løypekjørere og fra klubben.

– Vi er sju stykker i klubbstyret, og alle jobber frivillig. Det viktigste for oss er å bruke mest mulig tid og krefter på å skape aktivitet, og ikke på administrasjon. Derfor betyr støtten vi får utenfra enormt mye. Vi hadde ikke hatt mulighet til å sette i gang lysprosjektet uten midler fra Nordlaks.

Skiglede for store og små

Selv om Bodil har lagt de store turrennene bak seg – der både Birkebeineren, Marcialonga og Vasaloppet står på merittlista – går hun fortsatt mye på ski. Og aller mest brenner hun for å skape skiglede for andre.

– Vi ønsker å gi gode tilbud til barn, unge og voksne gjennom idrett og aktivitet, og sammen med foreldrene skape gode relasjoner, samhold og vennskap. For meg handler det om å legge til rette for at flest mulig kan oppleve skiglede. Det er både helsefremmende og gir økt bolyst i bygda, sier Bodil.

Skigruppa i Kvæfjord IL har omtrent 90 medlemmer, og har et bredt aktivitetstilbud. Et høydepunkt gjennom vinteren er Kvæfjordrennet – et turrenn som samler både konkurranseløpere, trimmere og familier.

– Vi har også Telenor-karusellen for barna. Det er et lavterskeltilbud hvor alle får være med – vi har hatt unger helt ned i toårsalderen. Sist vinter deltok over 80 barn. Det viktigste er at de har det gøy, og får mestringsfølelse – og selvsagt en vaffel og litt saft når de er ferdige, smiler Bodil.

En ildsjel som aldri gir seg

Det krever sitt å holde hjulene (eller skiene) i gang i ei lita bygd, men Bodil klager ikke på innsatsen som legges ned.

– Det blir jo en del arbeid, særlig i vintersesongen. Vi har mandagsrenn nesten hver uke, og store renn som krever mye planlegging. Men det er verdt det. Jeg liker å gå på ski selv, og jeg liker å gjøre det mulig for andre.

Tidligere har Nordlaks også støttet lysanlegg i skilekområdet ved skytebanen. Nå er det lysløypa som står for tur.

– Nordlaks er en viktig bidragsyter i lokalsamfunnet, og det setter vi utrolig stor pris på. At dere er med og støtter opp om frivilligheten betyr mye, både for oss og for alle som bruker løypene våre, avslutter Bodil.

Leverandørperspektiv:

– Nordlaks er en pådriver for verdiskapning i regionen

For Sortlandsbedriften Ovik handler samarbeidet med Nordlaks om langt mer enn oppdrag og omsetning. Det handler om å kunne bo og leve i Vesterålen – og å utvikle både bedriften og regionen

– Vi leverer mange ulike tjenester og er en ledende aktør på kran- og montasjetjenester her i regionen. Samarbeidet med Nordlaks går langt tilbake, og sammen med resten av næringen i regionen, har det vært en viktig del av den veksten vi har hatt, sier Torgeir Arntsen.

Han har lang fartstid i Ovik, med elleve år som styreleder og nå som styremedlem. Han trekker frem betydningen av lokale kunder for et lokalt firma.

– Nordlaks er sitt samfunnsansvar bevisst, og med resten av næringslivet så er de pådriver for aktivitet, samarbeid og verdiskaping i regionen.

Langsiktige ringvirkninger
Ovik har hatt mange oppdrag for Nordlaks gjennom årene, både direkte og indirekte. For tiden har de blant annet ansvar for å transportere og montere betongelementer til det nye slakteriet og administrasjonsbygget på Børøya.

– Det er et stort oppdrag for oss. Vi transporterer betongelementer, og bruker mobilkraner til å montere disse elementene. Det er ytterveggene til nybygget vi setter opp nå. Så kommer det en fase med etterarbeid og støping, forteller Arntsen.

Han mener det sier noe om hvordan Nordlaks tenker.

– Det handler ikke om å flotte seg, men om å bygge for framtida. Og så lar de verdiene komme både virksomheten og samfunnet til gode. – Vi vil være her

Med hele Nord-Norge som markedsområde, har Ovik mange som pendler ut på oppdrag. Men de ønsker ikke bare dette.

– Vi vil også kunne være her. Vi vil ha ansatte som bor i regionen og er en del av lokalsamfunnet. Da må vi også ha oppdrag her. Derfor er det så viktig at aktører som Nordlaks bruker lokale leverandører når de har muligheten, sier Arntsen.

Det gir ikke bare økonomisk vekst. Det gir stabile arbeidsplasser, større fleksibilitet for ansatte – og en bedre hverdag for folk.

– Mange har ulike livssituasjoner. Når vi har jobber i nærområdet, blir det enklere for folk å kombinere jobb og familieliv. Det er sånne ting som gjør at folk kan og vil bli boende her. Investeringer som betyr noe

For Arntsen handler dette ikke bare om Ovik. Han mener havbruksnæringa i Vesterålen er en helt sentral drivkraft for hele lokalsamfunnet, og at det må anerkjennes bredere.

– Under debatten om grunnrenteskatten sa jeg det rett ut: Jeg er ikke bekymret for om Nordlaks vil klare seg. Men tar du ut en milliard i potensiell investeringskapasitet, så snakker du egentlig om fem – med låneopptak. Det er enorme beløp som kunne vært investert her, sier han.

– Det er lett å si at det bare er snakk om skatter og avgifter, men når det endrer hvilke valg du kan ta, så har det konsekvenser for alle rundt deg. Det er slike investeringer som gir ringvirkninger: arbeid til lokale bedrifter, bolyst og skatteinntekter. Alt henger sammen.

Arntsen trekker fram Nordlaks som et godt eksempel på en bedrift som tenker samfunnsutvikling i alle ledd, og som ser behovet for god infrastruktur i regionen.

– Det finnes få bransjer og få selskaper i regionen med kapital. At vi har en lokalt eid bedrift som både investerer og bruker lokale leverandører – det betyr enormt mye for utviklingen i regionen.

Samfunnsbygging
Arntsen mener det offentlige tilbudet i distriktene henger tett sammen med hvor mange som bor der, og at det igjen henger sammen med jobbmuligheter.

– Lokale oppdrag, lokale bedrifter og lokale ansatte – det er selve fundamentet for et levende samfunn. Hvis ikke kan grunnlaget for eksempelvis skoler og barnehager forsvinne.

Han fortsetter:

– Det handler om å kjenne sitt ansvar. Når store aktører velger å bruke leverandører som oss, gjør det ikke bare at vi vokser. Det gjør at folk kan fortsette å leve her, bygge hus her og sende ungene sine i barnehage her. Det er ikke alle som ser det, men jeg tror de som gjør det, forstår hvor viktig det er.

Arntsen forteller at det er all grunn til å være stolt over at Nordlaks fortsatt er lokalt eid.

– Det gjør det enklere å få til ting sammen. Store, børsnoterte selskaper kan fungere godt, men spillereglene endres – særlig i hvordan prosjekter rigges og hvordan midler brukes lokalt. Derfor må vi heie på dem som lykkes her, for det gagner hele regionen, sier han

Bærekraftsrapport 2024

Torgeir Arntsen, styremedlem i Bjørn Ovik AS

Kjell-Børge Fraiberg, Ordfører i Hadsel kommune

Ordføreren har tro på vekst

– Havbruk er det som gjør at vi kan stå opp om morgenen og se lyst på fremtida

Hadsel kommune hadde høyest befolkningsvekst av alle kommuner i Nordland i 2024. Det knytter ordfører Kjell-Børge Freiberg (H) til Nordlaks og havbruket i kommunen og regionen.

Nordlaks har sitt hovedkontor i Hadsel kommune. De siste fem årene har øykommunen i Vesterålen økt folketallet med 339 personer og har i dag 8400 innbyggere, viser tall fra Statistisk Sentralbyrå. Ordfører Kjell-Børge Freiberg (H) peker på én enkelt forklaring på befolkningsveksten:

– Det er havbruket og Nordlaks som bedrift som gjør at vi kan stå opp om morgenen og se lyst på fremtida. Befolkningsvekst har vært et mål for Hadsel kommune, og det er dessuten kritisk for at vi skal kunne fortsette å tilby gode tjenester til innbyggerne våre. Vi ser også vekst i nabokommunene våre, og det er positivt for hele regionen, sier Freiberg.

Befolkningsveksten er viktig for næringslivet, som har behov for arbeidskraft og rekrutterer til et mangfold av arbeidsplasser. Nordlaks har støttet flere kommunale initiativer, som Hadsel Utviklingsselskap og Link Vesterålen, som er en møteplass for unge, for å være med på å skape attraktive lokalsamfunn.

Freiberg har tro på at både den positive befolkningsutviklinga og veksten i havbruket vil fortsette.

– Det er ikke bare det Nordlaks gjør i dag som gir grunn til optimisme, men det vi har muligheten til å gjøre i morgen. Havbruk er en fremtidsrettet og innovativ næring, sier Freiberg.

Han peker på havbruk som eksportnæring, og at behovet for sunn og bærekraftig mat øker globalt.

– Vi blir stadig flere folk i verden og vi trenger mer mat. Vi vet at mer av den maten må komme fra havet, sier Freiberg.

- Havbruk er en fremtidsrettet og innovativ næring

Bærekraftsrapport 2024

Bærekraftsrapport 2024

Bærekraftsrapport

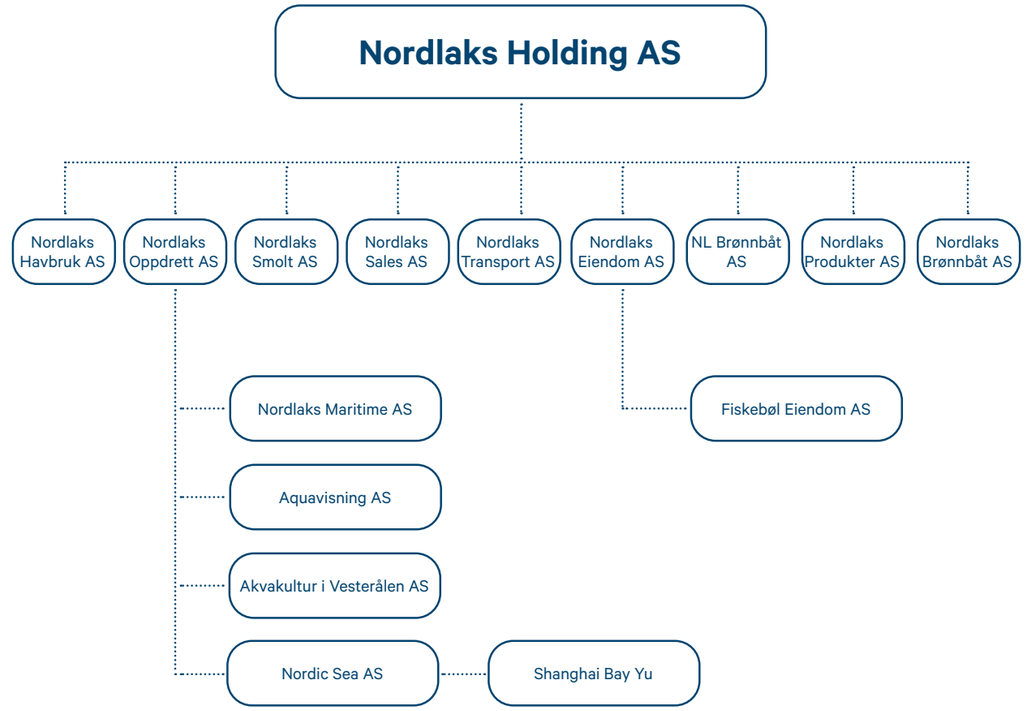
Generelle opplysninger

Styring, hvem er Nordlaks, strategi, produkter, verdikjede, interessenter

Grunnlag for utarbeidelsen

Som matprodusent har vi et fotavtrykk og Nordlaks skal være åpen om vår påvirkning på miljø og samfunn. Åpenhet gir trygghet og tillit til vår drift og vårt produkt. Nordlaks har for bærekraftsrapporten for 2024 valgt å tilpasse rapporteringen etter de europeiske rapporteringsstandardene for bærekraft, European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Tidligere bærekraftsrapporter har vært gjort i henhold til Global Reporting Initiative (GRI). Rapporten for 2024 har ikke vært revidert av en ekstern part.

Bærekraftsrapporten er utarbeidet på konsolidert nivå for Nordlaks Holding AS med datterselskap, slik at selskaper der Nordlaks eier mindre enn 50% er ikke er inkludert i rapporten. Rapporteringsperioden er konsistent med rapporteringsperioden for konsernregnskapet, og gjelder regnskapsåret 2024. Selskaper som er inkludert i bærekraftsrapporteringen:

Bærekraftsrapporten presenterer Nordlaks sin styring og resultater knyttet til miljø, sosiale forhold og styringsmessige forhold, og dekker egen virksomhet samt oppstrøms og nedstrøms verdikjede. I denne rapporten er det likevel mest fokus på egen drift samt de største innsatsfaktorene, slik som fôr.

Datapunktene som rapporteres er bestemt ut ifra den doble vesentlighetsanalysen som er utført i tråd med ESRS. Hensikten med rapporten er på en klar og transparent måte å informere interessenter om våre aktiviteter og hvordan vi arbeider med bærekraft. Bærekraftsrapporten benytter samme definisjon på tidshorisonter som ESRS: «Kort»: 1 år, «Middels»: 2-5 år og «Lang»: Mer enn 5 år.

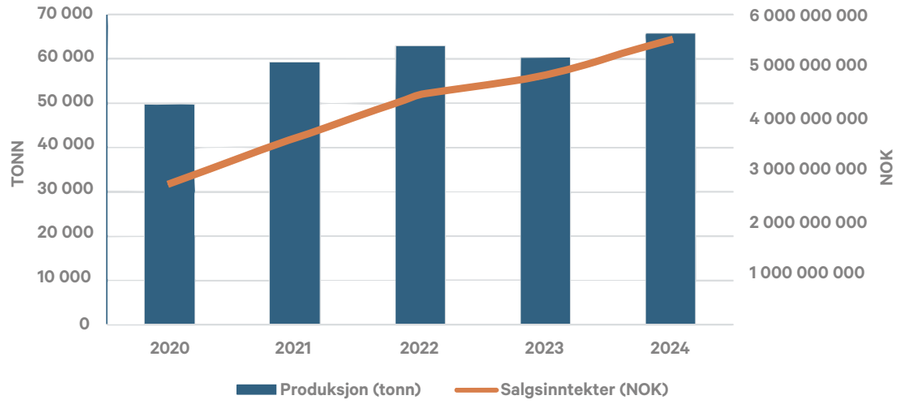
Nordlaks har ikke utelatt opplysninger knyttet til immaterielle rettigheter, kompetanse eller resultater av innovasjon, eller benyttet seg av mulighet for fritak for offentliggjøring av forestående utvikling eller spørsmål under forhandling.

I tillegg til denne bærekraftsrapporten finnes det på nettsidene til Nordlaks følgende rapporter for 2024:
Nordlaks sin redegjørelse etter Åpenhetsloven
Nordlaks sin redegjørelse etter Likestillings- og diskrimineringsloven

Bygging av nytt slakteri, filet og administrasjonsbygg på Børøya i Hadsel.

Finansiell informasjon

Produksjonsvolumet for Nordlaks har økt fra 2020 og i årene frem til 2024, mye på grunn av Havfarmen. I tillegg har Nordlaks kjøpt vekst på fastpris og auksjon i 2024. Driftsinntektene har økt mer enn produksjonsvolum i samme tidsperiode. Dette skyldes i all hovedsak en høyere laksepris, som igjen skyldes en svak norsk krone, særlig mot Euro. Salgsinntekter for 2024 inneholder også gevinst fra salget av brønnbåten "Bjørg Pauline". Nordlaks har store investeringsplaner i årene som kommer. Et nytt slakteri, "pre-rigor" filetfabrikk og administrasjonsbygg på Børøya ble påbegynt i 2024, og skal etter plan ferdigstilles i 2027. Det bygges også ut smoltanlegg, hvor anlegget i Nusfjord vil starte produksjon i 2025. I tillegg leveres det semi-lukkede anlegget "Hydra" i løpet av 2025, samt mange andre prosjekter. Nordlaks bruker overskudd fra drift til å finansiere disse investeringene, samt bankfinansiering.

Nøkkeltall

	2023	2024	Differanse
Produksjon (brutto vekst)[1] (tonn)	60 481	65 885	8,9%

	2023	2024	Differanse
Slaktet volum[2] (tonn)	46 910	49 607	5,7 %

	2023	2024	Differanse
Salgsinnteker (NOK)	4 821 430 210	5 529 545 942	14,7 %

	2023	2024	Differanse
Resultat før skatt (NOK)	1 260 648 459	1 519 467 597	20,5 %

	2023	2024	Differanse
Skatt (NOK)	700 971 338	463 022 862	-33,9 %

	2023	2024	Differanse
Årsresultat (NOK)	559 677 121	1 056 444 735	88,8 %

1: Produksjon er definert som brutto vekst, som er basert på fisk oppdrettet på Nordlaks sine lokaliteter. Data er beregnet ut i fra Nordlaks sitt produksjonssystem der slakteutbyttet medregnes.
2: Slaktet volum er volum basert på sløyd vekt.

Styring

Konsernstyret har det overordnede ansvaret for bærekraftsarbeidet, og styringen av påvirkninger, risikoer og muligheter innenfor miljø, sosiale forhold og styringsmessige forhold. Styret består av fem medlemmer per 31.12.2024. Styret velges av konsernets generalforsamling, som består av eierne av aksjene i morselskapet Nordlaks Holding. Medlemmene i styret sitter på ubestemt tid. Det avholdes ordinære styremøter ca. annenhver måned. Styret har blitt informert om vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter som er identifisert i den doble vesentlighetsanalysen, og er involvert i konsernets bærekraftsarbeid. Styret har ikke gjennomgått kurs i bærekraft.

STYRET			
Kjell Bjordal	1953	Styreleder	Uavhengig
Inge Harald Berg	1964	Nestleder	Eier og ansatt, konsernledelsen
Tore Valderhaug	1960	Styremedlem	Uavhengig
Amalie Berg	1997	Styremedlem	Eier og ansatt
Therese Steinum Berg	1991	Styremedlem	Eier og ansatt, ledelsesansvar

I det daglige er det konsernsjef Eirik Welde som har ansvaret for konsernets strategi og bærekraftsarbeid, og konsernledelsen er ansvarlig for å implementere bærekraft i organisasjonen. Oppfølging av bærekraftrapportering gjøres av finansdirektør og bærekraftsleder. Nordlaks har i forbindelse med bærekraftsarbeidet etablert en styringsgruppe og en større arbeidsgruppe med deltakere fra forskjellige selskaper i Nordlakskonsernet og med forskjellige roller og kompetanse.

Selskapene i konsernet har ansvar for å rapportere kvartalsvis inn til styret på informasjon om regnskap, produksjon og andre viktige forhold. Spesifikke problemstillinger og resultater innenfor bærekraft har hittil blitt rapportert til konsernledelsen og styret etter behov. Som en del av kvartalsrapporteringen vil styret fremover få til orientering status på bærekraftsarbeidet og utvalgte mål og KPIer.

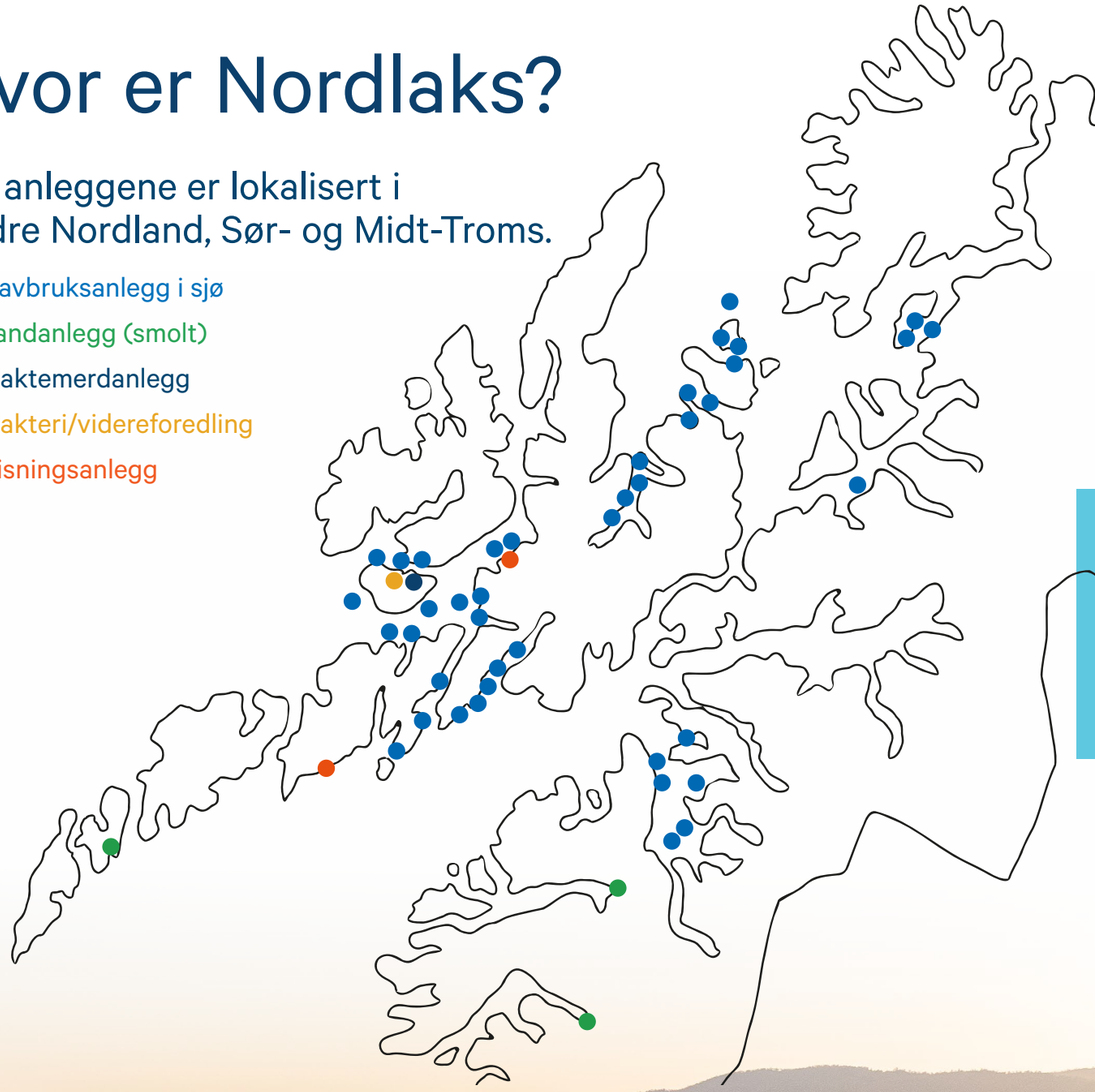
Det utbetales ikke bonus eller annen godtgjørelse ut fra prestasjoner, heller ikke relatert til bærekraftsrelaterte mål og KPIer.

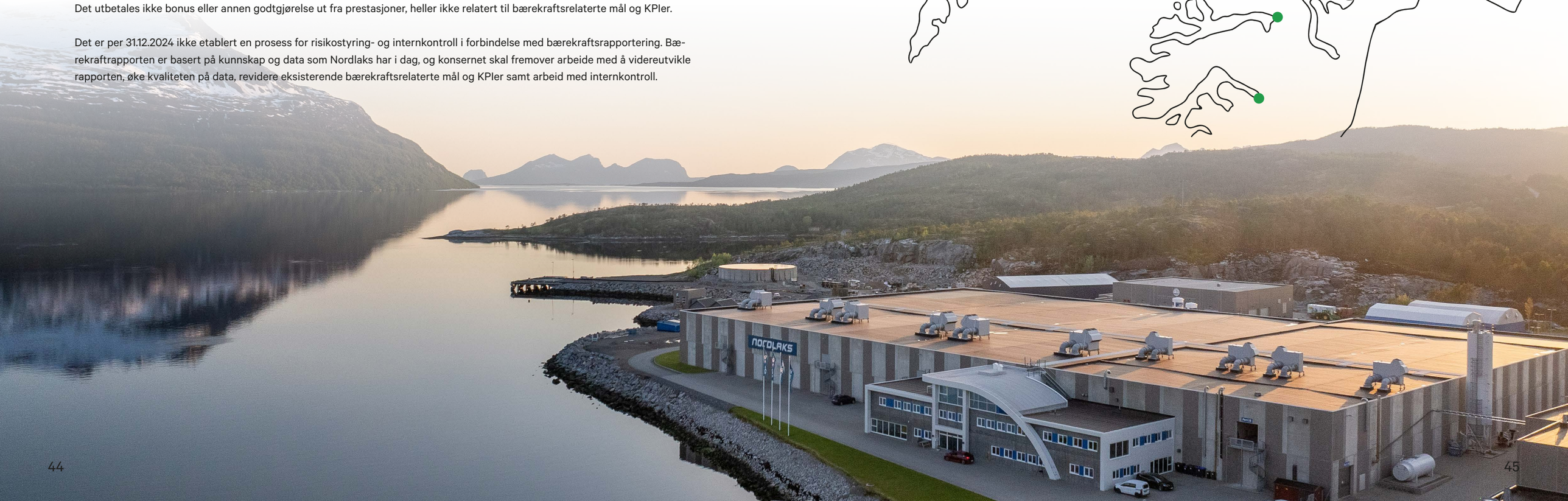
Det er per 31.12.2024 ikke etablert en prosess for risikostyring- og internkontroll i forbindelse med bærekraftsrapportering. Bærekraftrapporten er basert på kunnskap og data som Nordlaks har i dag, og konsernet skal fremover arbeide med å videreutvikle rapporten, øke kvaliteten på data, revidere eksisterende bærekraftsrelaterte mål og KPIer samt arbeid med internkontroll.

Hvor er Nordlaks?

Alle anleggene er lokalisert i nordre Nordland, Sør- og Midt-Troms.

- Havbruksanlegg i sjø
- Landanlegg (smolt)
- Slaktemerdanlegg
- Slakteri/videreforedling
- Visningsanlegg

Bærekraftsrapport 2024

Strategi

Strategi, forretningsmodell og verdikjede

Nordlaks er et privateid og helintegrert havbrukskonsern med hovedkontor på Stokmarknes, som produserer, videreforedler og selger laks, helt fra klekkeri til eget salgsselskap. Nordlaks har også eierskap i produksjon av stamfisk og rogn gjennom 25% eierskap i selskapet Nordnorsk Stamfisk AS.

Konsernet har virksomhet i 12 kommuner i Nordland og Troms med tre landbaserte settefiskanlegg, oppdrett i sjø på 40 tradisjonelle lokaliteter samt én eksponert lokalitet («Havfarmen»).

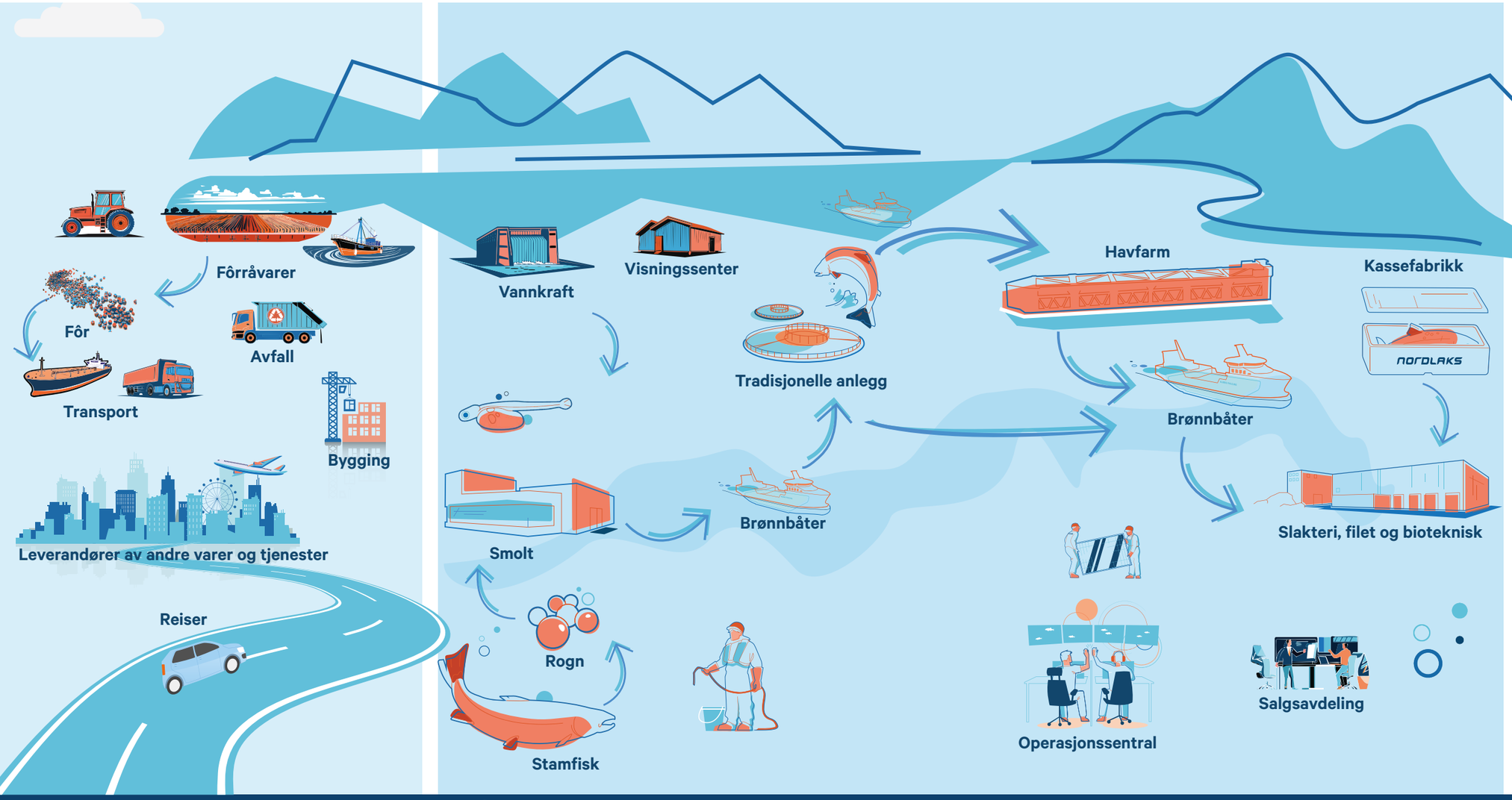
På Stokmarknes er det slakteri og filetproduksjon samt en bioteknisk avdeling for produksjon av lakseolje og hydrolysat. Det er etablert en kassefabrikk i direkte tilknytning til slakteriet. Nordlaks eier også egen brønnbåt. Antall ansatte er omtalt i kapitlet om egen arbeidsstyrke.

Nordlaks bygget «Havfarmen» for eksponert oppdrett, og er i gang med det semilukkede anlegget «Hydra». Innovasjon og forskning er viktig for utvikling av bærekraftige løsninger og vi vil fortsette å investere i ny teknologi som gir reell positiv effekt på bærekraft.

Nordlaks har en kompleks verdikjede med mange leverandører og underleverandører. Vi har også en kompleks egen drift som involverer flere selskaper og operasjoner, og vi selger våre produkter til mange land. Nordlaks sin verdikjede er grunnlaget for den doble vesentlighetsanalysen. Vi har illustrert de viktigste elementene i verdikjeden vår i figurenunder.

Bjarne Johansen og Sverre Nilsen fra Nordlaks inspiserer byggingen av "Hydra" i Tyrkia.

OPPSTRØMS

VÅRE AKTIVITETER

NEDSTRØMS

Produkter

I 2024 leverte Nordlaks Sales, som er vårt eget salgsselskap, laks til Europa, Asia og Nord-Amerika.

Produktene som selges er både hel, fersk og frossen laks av høy kvalitet, tilpasset ulike markeder og behov. I tillegg har vi et bredt utvalg av såkalte VAP-produkter (Value Added Products), som blant annet inkluderer fersk og frossen filet, porsjonsstykker og foredlede produkter.

For Nordlaks er det viktig med god utnyttelse av fisken. Derfor tilbyr vi biprodukter som ryggbein, hoder, mage og «bits and pieces» - råvarer med høy næringsverdi og mange anvendelsesmuligheter, blant annet i matproduksjon og til videreforedling.

Produktene fraktes både som fersk og fryst laks, og transportmidlene som benyttes varierer – fra bil og tog, til båt og fly – alt etter destinasjon og krav til leveringstid.

På salgsavdelingen har vi dedikerte team som spesialiserer seg på ulike markeder – blant annet flyforsendelser og leveranser til Europa. I tett samarbeid med vårt supportteam korrdinerer vi all logistikk og transport ut fra Stokmarknes, og sørger for at riktig produkt når riktig kunde på en effektiv måte.

Gjennom vårt sortiment legger vi vekt på kvalitet og fleksibilitet – og på å møte kundenes behov, enten det er til det ferske markedet, industriell videreforedling eller detaljhandel.

Hvor er våre kunder?

Norge	USA	Litauen
Danmark	Thailand	Estland
Frankrike	Vietnam	Japan
Sverige	Finland	Filippinene
Italia	Polen	Canada
Nederland	Irland	Taiwan
Spania	Storbritannia	Belgia
Tyskland	Sør-Korea	Indonesia
Kina	Singapore	Bahrain

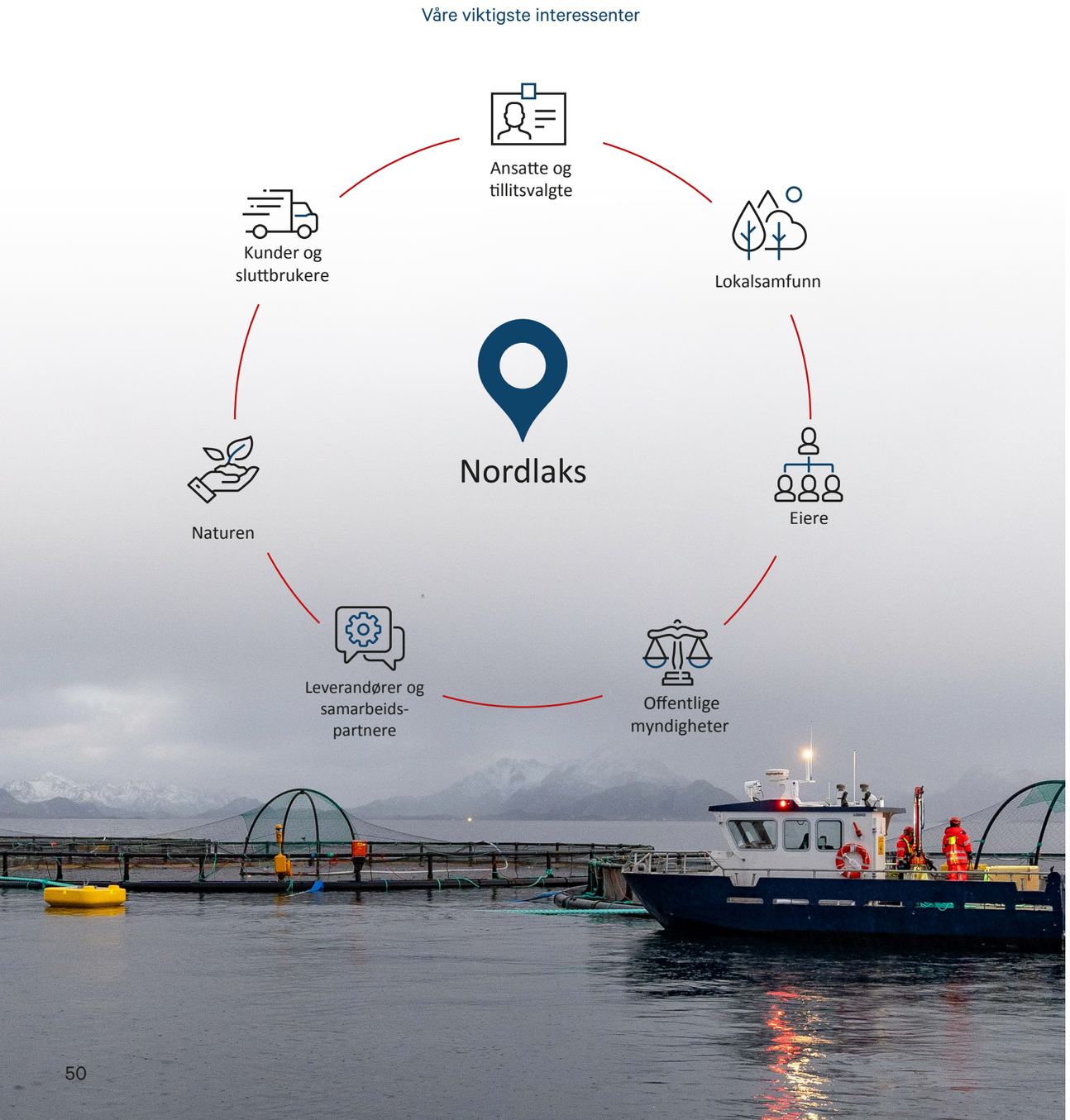

Sertifiseringer

Nordlaks er sertifisert etter internasjonale tredjepartssertifiseringer som vektlegger miljømessig og sosial bærekraft, fiskevelferd, mattrygghet og HMS. Alle Nordlaks sine lokaliteter er sertifisert i henhold til Global G.A.P. (www.globalgap.org), og i 2024 var 10 lokaliteter sertifisert etter Aquaculture Stewardship Council, ASC (www.asc-aqua.org). Vårt slakte- og videreforedlingsanlegg er sertifisert etter IFS (www.ifs-certification.com) og produksjonen av olje- og hydrolysat er sertifisert etter GMP+ (www.gmpplus.org). Alle sertifiseringene blir attestert årlig av eksterne revisorer.

Interessenters synspunkter og interesser

Interessenter er aktører i som påvirker eller blir påvirket av våre aktiviteter. Nordlaks sine viktigste interessenter ble identifisert i forbindelse med arbeidet med den doble vesentlighetsanalysen i 2024. Natur er inkludert som en stille interessent. Interessentdialog foregår på ulike måter og vi møter interessenter både gjennom formelle og uformelle kanaler og møteplasser. Interessene og perspektivene til interessentene bidrar til å identifisere påvirkninger, risikoer og muligheter for Nordlaks og for vår verdikjede. Det er i 2024 ikke gjort endringer i overordnet strategi eller forretningsmodell som et resultat interessentdialogen dette året, men der det er relevant vektlegges kunnskapen i vår daglige drift og prosjekter.

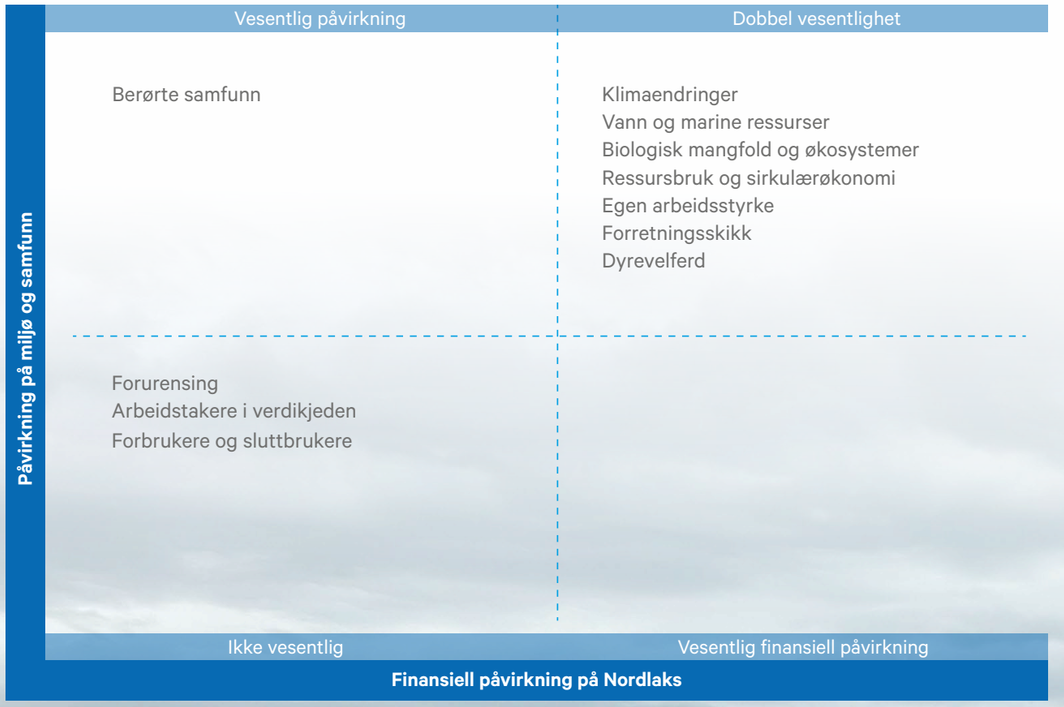

INTERESSENTER		
Våre viktigste interessenter	**Hvordan kontakten er organisert**	**Formålet med involveringen**
Kunder og sluttbrukere	Vårt salgsselskap har kontakt med kunder gjennom dialog i møter og kundebesøk, deltakelse på messer og andre møteplasser. Vi deltok i 2024 på sjømatmesser i Kina, Thailand, Singapore, USA og Spania.	Dialog med kunder bygger tillit til oss og vårt produkt, og hjelper oss med å forstå kunders behov og markedstrender.
Ansatte	Det skal være regelmessig dialog mellom ansatte og deres ledere. Se kapitlet om egen arbeidsstyrke.	De ansatte er avgjørende for om vi lykkes med vår drift og vi er derfor opptatt av å ha en god dialog med ansatte og legge til rette for et godt arbeidsmiljø.
Eiere	Eierne deltar aktivt i konsernets daglig drift, og er med i styret.	Eierne er sentrale i beslutningstaking, for veivalg og strategi i selskapet.
Leverandører og samarbeidspartnere	Vi har dialog med leverandører, og utfører leverandørrevisjoner hos en del av våre leverandører. Vi samhandler også via industrinettverk og bransjeforeninger.	God kommunikasjon med leverandører og samarbeidspartnere er viktig for vår drift. Mange leverandører er også viktige i lokalsamfunnene vi er til stede i.
Lokalsamfunn	Vi arrangerer åpne møter i forbindelse med ASC-sertifiserte lokaliteter. Vi har møter med lokale myndigheter etter behov.	En åpen dialog med lokalsamfunnene vi er tilstede i skaper et positivt forhold og bygger tillit og relasjoner.
Offentlige myndigheter	Vi har dialog med forskjellige myndigheter etter behov. Vi er også involvert i dialog med myndigheter gjennom industrinettverk og bransjeforeninger.	Myndighetene setter rammebetingelsene for konsernets virksomhet, og det er viktig å ha en god dialog for å arbeide for gjensidig kunnskap og forståelse.
Naturen	Vi utfører miljøundersøkelser ved alle våre lokaliteter. Vi holder oss oppdatert på vitenskapelig forskning vedrørende tema relatert til naturpåvirkning og vår industri. Natur er også representert ved NGOer.	Natur er avgjørende for vår verdiskaping. Kunnskap om lokale økosystem er kritisk for å sikre at vi alltid produserer innenfor naturens tålegrenser. En forståelse for globale økosystem er viktig for å sikre at vi arbeider for at råvarene vi bruker i vår produksjon er miljømessig bærekraftige.

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

Oversikten under viser Nordlaks sine vesentlige bærekraftstema, samt temaene som ble vurdert som ikke-vesentlig i arbeidet med dobbel vesentlighetsanalyse i 2024. Relevante påvirkninger, risikoer og muligheter bygger på temaene i ESRS og undertemaene.

Det er første gang Nordlaks inkluderer både vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter i bærekraftsrapporteringen. Både egen drift og verdikjeden vår inneholder positive og negative påvirkninger på miljøforhold, sosiale forhold og styringsmessige forhold, samt finansielle risikoer og muligheter. Nordlaks arbeider for å redusere negative påvirkninger og risiko, og fremme positive påvirkninger og muligheter. Bærekraftvurderinger er inkludert i strategi, og gjennom policyer. Gjennomgang av de vesentlige temaene finnes i kapitlene som omhandler de enkelte temaene.

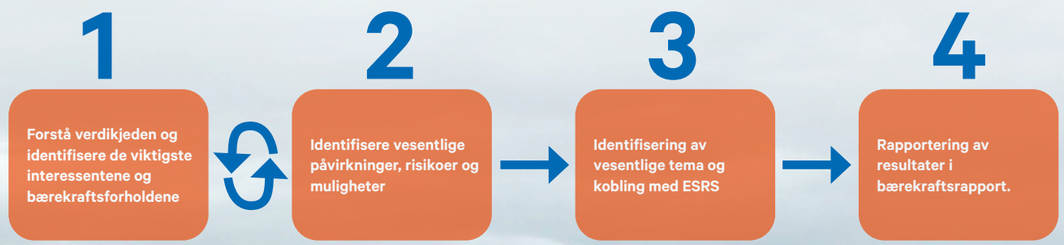
Beskrivelse av prosessen for å fastsette og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

I 2024 oppdaterte Nordlaks vesentlighetsanalysen, og det ble for første gang gjort en dobbel vesentlighetsanalyse med grunnlag i prinsippene i European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Arbeidet med den doble vesentlighetsanalysen bygger på tidligere den tidligere vesentlighetsanalysen som ble gjort med grunnlag i GRI-standarden.

En dobbel vesentlighetsanalyse tar hensyn til både hvordan selskapet påvirker omverden (vesentlig påvirkning), og også hvordan selskapet blir påvirket finansielt av omverden (finansiell påvirkning). Analysen er et verktøy for å identifisere og prioritere de påvirkningene som er viktigst for våre interessenter, og også risikoer og muligheter som kan påvirke Nordlaks over tid. Vurderingen inkluderer miljøpåvirkning, sosiale forhold og styringsmessige forhold, og inkluderer egne aktiviteter samt aktiviteter i oppstrøms og nedstrøms verdikjede.

Den doble vesentlighetsanalysen er basert på innspill via workshops med styrings- og arbeidsgruppen for bærekraft, i samarbeid med eksterne konsulenter. I tillegg ble det gjort en spørreundersøkelse i 2023 som ble sendt til relevante kunder, leverandører og ansatte, samt at undersøkelsen ble delt på sosiale media. 225 interessenter svarte på undersøkelsen, og informasjonen fra denne er også tatt med i vurderingen i årets doble vesentlighetsanalyse. Forskningsrapporter og andre relevante rapporter er også lagt til grunn for å forstå forhold som er relatert til bærekraft.

I første trinn av den doble vesentlighetsanalysen ble verdikjeden kartlagt og viktige interessenter og bærekraftsforhold ble identifisert. I andre trinn ble faktiske og potensielle, positive og negative påvirkninger på interessenter identifisert, og vurdert utfra sannsynlighet og alvorlighetsgrad. Vesentlige risikoer og muligheter ble identifisert, og vurdert ut ifra sannsynlighet og potensiell finansiell effekt for konsernet. Plassering i verdikjeden (oppstrøms, egen drift eller nedstøms) og tidshorisont (kort, medium eller lang) ble også vurdert. I tredje trinn ble de mest vesentlige påvirkningene, risikoene og mulighetene koblet mot relevante ESRS bærekraftstema som vil rapporteres på i bærekraftsrapporten, i fjerde trinn.

Bærekraftsrapport 2024

Miljø

Klimaendringer, vann og marine ressurser, biologisk mangfold og økosystemer, ressursbruk og sirkulærøkonomi.

Klimaendringer

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Begrensing av klimaendringer	Utslipp av klimagasser fra egne operasjoner og fra verdikjeden	Negativ påvirkning				KORT MIDDELS LANG
	Produksjon av fornybar energi i egne vannkraftverk	Positiv påvirkning				KORT MIDDELS LANG
	Produksjon at mat med lavere utslipp av klimagasser	Positiv påvirkning				KORT MIDDELS LANG
	Strengere reguleringer og økte avgifter knyttet til utslipp av klimagasser	Risiko				MIDDELS LANG
Tilpasning til klimaendringer	Ekstremvær og langsiktige klimaendringer	Risiko				MIDDELS LANG
	Økt etterspørsel etter laks som et klimavennlig valg	Mulighet				LANG

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert vesentlige påvirkninger relatert til klimaendringer, og det er også gjort en innledende vurdering av klimarisiko og muligheter.

Utslipp av drivhusgasser fra egen produksjon og fra verdikjeden – Negativ påvirkning

Nordlaks sin matproduksjon bidrar til utslipp av klimagasser både i egen produksjon (scope 1 og 2) og i vår verdikjede (scope 3). Utslipp av klimagasser bidrar til klimaendringer. Nordlaks har mange energikrevende operasjoner knyttet til produksjonen.

I verdikjeden er det produksjon av råvarer som inngår i fôret som står for den største andelen utslipp av klimagasser. Andre store kilder er nedstrøms transport av ferdige produkter, spesielt ved flyfrakt vil dette utgjøre en større andel utslipp. Også utslipp fra produksjon av utstyr og infrastruktur som stål, sement og plast, og oppstrøms transport bidrar til utslipp.

Produksjon av fornybar energi i egne vannkraftverk – Positiv påvirkning

To av Nordlaks sine settefiskanlegg produserer egen strøm. De to anleggene på Innhavet og i Mørsvik produserte i fjor til sammen 8469 MWh strøm og dette tilsvarer 33% av det samlede forbruket i selskapet Nordlaks Smolt, som produserer all settefisk som brukes i Nordlaks.

Produksjon at mat med lavere utslipp av drivhusgasser – Positiv påvirkning

Verdens matproduksjon står for 31% av menneskeskapte utslipp av klimagasser[1] (2019-tall). Livsløpsanalyser utført av SINTEF[2] viser at sjømat har et lavt klimagassutslipp sammenliknet med annen produksjon av animalsk protein som for eksempel storfekjøtt og svinekjøtt. Analysen tar utgangspunkt i utslipp fra produksjonen av laks ved levering til slakteanlegg og valg av transportmetode til kunde vil deretter ha stor betydning for det totale utslippet. Nordlaks bidrar dermed til produksjon av mat med lavere utslipp av klimagasser sammenlignet med andre proteinkilder.

Strengere reguleringer og økte avgifter knyttet til utslipp av klimagasser – Risiko

Strengere reguleringer og økte avgifter knyttet til utslipp av klimagasser utgjør en politisk og regulatorisk overgansrisiko. For å nå offentlige nasjonale og internasjonale klimamål og målet om netto-null i 2050, er det forventet at det vil implementeres flere reguleringer, karbonskatt og avgifter knyttet til både bruk av fossilt drivstoff og utslipp av drivhusgasser. Dette vil utgjøre en risiko i hovedsak i egen produksjon, men det vurderes at dette også er en risiko som kan ramme vår verdikjede.

Nordlaks har gjennom tiltak som blant annet elektrifisering av lokaliteter og hybriddrift på båter, redusert avhengigheten av fossilt drivstoff, men på grunn av usikkerheten i grad av reguleringer og avgifter oppleves dette likevel som en betydelig risiko.

Ekstremvær og langsiktige klimaendringer – Risiko

Ekstremvær og langsiktige klimaendringer kan påvirke både våre egne operasjoner og vår verdikjede.

Økt forekomst av ekstremværhendelser, både i økt frekvens og intensitet, er akutte fysiske klimarisikoer som Nordlaks kan stå ovenfor. Slike hendelser kan i seg selv forstyrre driften. Det kan også gi økt belastning på anlegg og utstyr som gir større risiko for materielle skader, spesielt på sjølokaliteter. Eventuelle fysiske skade på utstyr på lokaliteter kan føre til økt risiko for rømmingshendelser. Mer uvær vil også representere en større HMS-risiko for de ansatte.

1: 1 The share of agri-food systems in total greenhouse gas emissions, FAOSTAT Analytical Brief 31, 2021 **2:** Greenhouse gas emissions of Norwegian seafood products in 2017, SINTEF, 2020

Høyere sjøtemperaturer er en kronisk fysisk klimarisiko som direkte kan påvirke vår produksjon. Høyere sjøtemperaturer vil gi en høyere biologiske risiko som vil påvirke fiskevelferd, og dermed fiskehelse, tilvekst og potensielt føre til økt dødelighet.
En litt høyere sjøtemperatur om vinteren kan også utgjøre en mulighet for Nordlaks ved at det kan redusere forekomsten av vintersår, og ved at fisken vokser raskere ved noe høyere temperaturer kan det gi raskere tid til slakt.

Økning i ekstremværhendelser og endringer i klima kan føre til økt risiko relatert til leverandørkjeden. Spesielt kan klimaendringer påvirke produksjonen av vegetabilske råvarer som vi er avhengig av i fôret. Endringer i sjøtemperaturer og havstrømmer kan også føre til endringer i produktivitet i havøkosystemene, og føre til endringer i fiskebestander, eller i migrasjonsmønster til bestandene som brukes i fôret. Ekstremværhendelser kan også føre til hendelser som påvirker logistikk, spesielt transport av laks til kunder. Dette kan for eksempel være påvirkninger på veier og jernbaner.

Økt etterspørsel etter laks som et klimavennlig valg - Mulighet

Laksens klimafordel er ikke bare et miljøargument, det er et strategisk markedspoeng. For lakseprodusenter som evner å kombinere effektiv produksjon med tydelig klimakommunikasjon, ligger det et betydelig vekstpotensial i å møte den globale etterspørselen etter mer klimavennlig mat. Dette er en av de mest vesentlige mulighetene i årene som kommer – både i møte med forbrukerkrav, regulatoriske endringer og konkurransen fra andre proteinaktører.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer for begrensning av og tilpasning til klimaendringer

Nordlaks sin bærekraftstrategi legger en overordnet ambisjon om å redusere vårt utslipp av klimagasser. Utslipp i scope 1 og 2 skal reduseres gjennom energieffektiviseringer og med å fortsette å redusere vår avhengighet av fossilt drivstoff, og ta i bruk drivstoff med mindre utslipp av klimagasser. For å redusere utslipp i scope 3 skal vi samarbeide med vår verdikjede, både leverandører og kunder, blant annet med klimavennlige alternativer for råvarer og transport. Vi skal samtidig arbeide med tilpasning til klimaendringer for å sikre vår drift.

Tiltak og ressurser i forbindelse med strategier for klimaendringer

Nordlaks har de siste årene gjort betydelige investeringer i å redusere klimagassutslipp i egne operasjoner.

Tidligere tiltak
Den første delen av laksens produksjonssyklus starter på land i et settefiskanlegg og Nordlaks har investert i egne vannkraftverk ved to av konsernets tre settefiskanlegg. Her brukes vannkilden først til strømproduksjon før den brukes til produksjonen av settefisk. Dette er anleggene på Innhavet i Hamarøy kommune og i Mørsvik i Sørfold.
Tradisjonelt har elektrisiteten som trengs for å drifte en fôrflåte, blitt produsert med dieselaggregat ombord på flåtene. De siste 12 årene har Nordlaks gradvis installert elektrisitet fra strømnettet på land, og i dag er 88% av lokalitetene tilkoblet landstrøm, inkludert "Havfarmen". Nordlaks har totalt 26 fôrflåter, som er kontinuerlig i bruk, og dieselforbruket på en stor fôrflåte i full drift er beregnet til omtrent 110 000 liter diesel i året. Elektrifiseringen av flåtene fører dermed til kutt av store mengder diesel. I 2024 har vi estimert at elektrifisering har spart utslipp fra omtrent 2 145 000 liter diesel.[3] Dette tilsvarer 5706 tonn CO_2e (ekvivalenter)[4]. I tillegg har elektrifiseringen av fôrflåtene en positiv effekt ved at det er mindre støy. Lokalitetene som gjenstår har vist seg å være vanskelig å elektrifisere, blant annet på grunn av avstanden til nærmeste høyspentlinje og lokale begrensinger i tilgjengelig effekt.
Fôret utgjør en betydelig andel av vårt klimagassutslipp, og forbedring av fôreffektivitet er dermed viktig med tanke på klimapåvirkning. I tillegg utgjør fôret den største driftsmessige kostnaden. Investering i fôringsteknologi for å optimalisere fôring og redusere fôrspill er derfor viktig for å redusere vår påvirkning. Nordlaks startet i 2015 med å sentralisere fôring der fôringsprosessen overvåkes og styres av kameraer. Det er brukt betydelige ressurser på bredbåndsutbygging som har gjort det mulig å ha kamera både under og over vann, samt sensorer for vannkvalitet, i alle merdene på alle lokalitetene. I gjennomsnitt fjernfôres ca 150 merder daglig. Fôrfaktor er beskrevet i kapitlet om vann og marine ressurser.
Nordlaks satte i 2021 i drift to nye brønnbåter som drives med LNG-gass og batteri, og har siden da ikke hatt dieselforbruk på egne brønnbåter. Nordlaks var først i verden med brønnbåter med denne typen hybriddrift. Båtene går mest på gass, men bruker også batteri på mindre energikrevende operasjoner. Hybridløsningen med LNG og batteridrift slipper ut mindre klimagasser sammenlignet med dieselmotorer. Den ene brønnbåten ble solgt i oktober 2024, men leies tilbake til Nordlaks.
I tilknytning til slakteriet er det bygget en kassefabrikk for produksjon av EPS (ekspandert polystyren) fiskekasser. Kassefabrikken åpnet i 2023. Produksjonen av fiskekasser er energikrevende ved at det kreves mye damp. Nordlaks sin kassefabrikk bruker elektrisitet til denne prosessen, der det tradisjonelt har blitt benyttet gass. Ved å produsere fiskekassene i direkte tilknytning til våre produksjonslokaler reduseres også Nordlaks sitt indirekte klimagassutslipp ved at tomme kasser ikke blir transportert med vogntog over til dels lange avstander fra andre produksjonssteder. Nordlaks bruker 2,5-3,5 millioner kasser hvert år, og dette har tidligere utgjort leveranser med fiskekasser med omtrent 2500 vogntog årlig.
På settefiskanleggene skjer all oppvarming av vann til produksjonen ved hjelp av varmevekslere og varmepumpe, hvor også sjøvann benyttes i de kaldeste månedene. Bruk av sjøvann kan også brukes til oppvarming av en av bygningene.
Bygget RAS-anlegg (Resirkulerende Akvakultursystem) på settefiskanlegget på Innhavet. Vi erfarer at RAS-anlegg er mer energieffektivt enn gjennomstrømmingsanlegg på grunn av at vannet i anlegget resirkuleres. Resirkulert vann er vann som brukes mer enn én gang i produksjonen.

Nye tiltak
Det planlegges og bygges RAS teknologi på settefiskanleggene i Nusfjord og Mørsvik.
Investering i énskrogsbåt i stedet for en katamaran. En enskrogsbåt vil være besparende for miljøet ved et mindre drivstofforbruk. Leveres høsten 2025.
Hybridbåt med dieselelektrisk (batteri) fremdrift som gir redusert forbruk av fossilt drivstoff. Leveres høsten 2025.
Nytt slakteri, filetfabrikk og hovedkontor bygges på Børøya med mer energieffektive løsninger og høy grad av varmegjenvinning. Det investeres i nytt energieffektivt produksjonsutstyr og energieffektive løsninger for blant annet sirkulasjon, rensing, kjøl og frys, oppvarming, ventilasjon, avfukting og energisentral.
Uttesting av robotvaskere (autonom undervannsdrone) for å fjerne begroing i merdene. Robotvaskere vil redusere behovet for bruk av båter, som vanligvis er dieseldrevne, i vaskeoperasjoner.
Fortsette å arbeide med fokus på energieffektivisering. Blant annet ved utskifting, vedlikehold og oppgraderinger vil lyskilder endres til LED. Det er også igangsatt tiltak knyttet til redusert forbruk og avfallsgenerering.

3: Estimert ut i fra antall og type flåter i drift i 2024: 13 store flåter med et forbruk på 110.000 l/år og 13 mindre flåter med et forbruk på estimert 50% av store flåter, dvs 55.000 l/år: (13x110.000)+(13x55.000)=2.145.000 l/år. Det er usikkerhet forbundet med tallene. **4:** Regnet ut med en utslippsfaktor på 2,66 kg CO_2e/liter energivare (Utslippsfaktorer i klimagassregnskap for Norge, Miljødirektoratet)

Måleindikatorer og mål

Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer

Nordlaks skal i løpet av 2025 sette mål for reduksjon av klimagassutslipp. Vi skal fremover fortette arbeidet med å gjøre klimaregnskapet mer komplett, og arbeide med datainnsamling og datakvalitet. Siden klimaregnskapet for 2024 omfatter flere kategorier og data enn i 2023, så vurderes det at tallene fra i fjor ikke sammenlignbare. Klimaregnskapet er ikke validert av en ekstern part.

Energiforbruk og energimiks

Alle selskapene i konsernet er kartlagt for forbruk av energi. Nordlaks sitt totale energiforbruk i 2024 var 131 032 MWh. Energiforbruket er kartlagt fra dokumentasjon og faktura fra leverandører. Nordlaks beholdt ikke i 2024 opprinnelsessertifikater for elektrisiteten produsert i egne kraftverk, og har heller ikke kjøpt opprinnelsessertifikater for resterende forbruk. Vi velger derfor å vise energiforbruk og energimiks både for markedsbasert metode og lokasjonsbasert metode.

Energiforbruk og energimiks	Enhet	Markedsbasert metode*	Lokasjonsbasert metode **
Fossile kilder			
(1) Brenselforbruk fra kull og kullprodukter	MWh	0	0
(2) Brenselforbruk fra råolje og petroleumsprodukter	MWh	20 767	20 767
(3) Brenselforbruk fra naturgass	MWh	48 748	48 748
(4) Brenselforbruk fra andre fossile kilder	MWh	0	0
(5) Forbruk av kjøpt eller ervervet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fossile kilder	MWh	51 121	2 768
(6) Samlet fossilt energiforbruk (beregnet av summen av rad 1-5)	MWh	**120 636**	**72 283**
Fossile kilders andel av samlet energiforbruk (%)	%	**92%**	**55%**
Kjernefysiske kilder			
(7) Forbruk av kjernefysiske kilder	MWh	**6 410**	**0**
Andel av forbruk av kjernefysiske kilder i samlet energiforbruk	%	**5%**	**0%**
Fornybar energi			
(8) Brenselforbruk for fornybare kilder, herunder biomasse (som også omfatter industriavfall og kommunalt avfall av biologisk opprinnelse, biogass, fornybart hydrogen osv.)	MWh	0	0
(9) Forbruk av kjøpt eller ervervet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fornybare kilder	MWh	3 986	58 749
(10) Forbruket av egenprodusert fornybar energi som ikke er brensel	MWh	0	0
(11) Samlet forbruk av fornybar energi (MWh) (beregnet som summen av rad 8–10)	MWh	**3 986**	**58 749**
Andel fornybar energi av samlet energiforbruk	**%**	**3%**	**45%**
Samlet energiforbruk			
Samlet energiforbruk (beregnet som summen av rad 6, 7 og 11)	**MWh**	**131 032**	**131 032**

*I beregningen er det brukt markedsbasert metode gitt varedeklarasjonen fra NVE, som følge av at Nordlaks ikke kjøpte opprinnelsesgarantier for strøm forbrukt i 2024. Her er residualmiksen gitt ved 6,5% fornybar kraft, 83,1% fossil varmekraft og 10,4% kjernekraft.

**I beregningen er det brukt lokasjonsbasert metode gitt klimadeklarasjonen for fysisk levert strøm i Norge fra NVE, med norsk miks på 95,5% fornybar energi.

Nordlaks produserte i 2024 totalt 8 469 MWh elektrisitet fra fornybare kilder i egne vannkraftverk i de to settefiskanleggene på Innhavet og i Mørsvik. Dette tilsvarer 33% av forbrukt elektrisitet i Nordlaks Smolt. Mengden produsert elektrisitet gikk ned i 2024 på grunn av at anlegget i Mørsvika er under ombygging.

Som følge av at Nordlaks sine hovedaktiviteter er i sektorer med høy klimapåvirkning[5] er Nordlaks' totale salgsinntekt og totale energiforbruk lagt til grunn i beregningen av energiintensitet. Energiintensitet er beregnet samlet for konsernet.

	2024
Salgsinntekt (1000 NOK) brukt til å beregne utslippsintensitet	5 529 546
Energiforbruk per salgsinntekt (MWh/ 1 000 NOK)	0,024

5: Sektorer hvor Nordlaks har aktiviteter som er klassifisert å ha høy klimapåvirkning er NACA-kodene A, C og H: 03.211 Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur, 03.212 Produksjon av yngel og settefisk i hav- og kystbasert akvakultur, 10.209 Slakting, bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers, 50.202 Innenriks sjøfart med gods.

Vannkraftverket ved Innhavet

Bærekraftsrapport 2024

Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1, 2, 3 og samlede klimagassutslipp

Alle selskapene i konsernet er kartlagt for utslipp av klimagasser. Nordlaks har basert klimaregnskapet på Green House Gas Protocol (GHG-protokollen). Utslipp av klimagasser beregnes i CO_2-ekvivalenter (CO_2e), og er inndelt i scope 1, 2 og 3.

Scope 1 er direkte utslipp fra utstyr som Nordlaks eier eller kontrollerer. For Nordlaks inngår forbruk av diesel, bensin, LNG og LPG i scope 1. I tillegg er det i år tatt med utslipp fra lekkasjer fra kjølemedier (ammoniakk, R407C, HFC-32, R507A og CO_2).

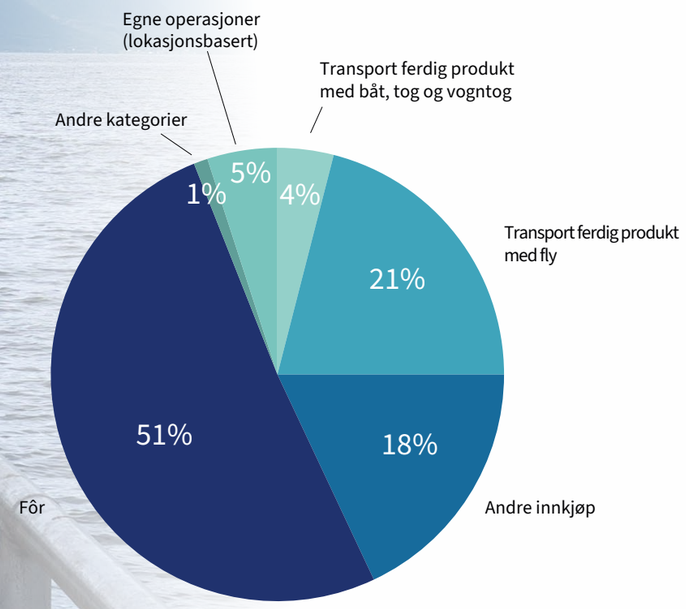
Scope 2 omhandler Nordlaks sitt indirekte utslipp fra innkjøpt energi. For Nordlaks er utgjør alt i scope 2 energiforbruk fra elektrisitet. I 2024 er det beregnet både lokasjonsbasert og markedsbasert utslipp fra innkjøpt elektrisitet.

Scope 3 er utslippene i Nordlaks sin verdikjede. Dette er utslipp knyttet til varer og tjenester i Nordlaks sin oppstrøms og nedstrøms verdikjede. I 2024 er det inkludert flere kategorier enn i tidligere rapportering. Kategoriene som ble kartlagt i 2024 var innkjøpte varer og tjenester og investeringsvarer, brensel- og energirelaterte aktiviteter, avfall generert under drift, forretningsreiser og nedstrøms transport og distribusjon.

Nordlaks sitt totale utslipp av klimagasser i 2024 er beregnet til å være 310 004 tonn CO_2e beregnet med lokasjonsbasert metode. Av dette stod utslipp fra egne aktiviteter (scope 1 og 2) for 5%, og utslipp i opp- og nedstrøms verdikjede (scope 3) for 95%.

Den største kilden til klimagassutslipp i egne operasjoner er fra bruk av fossilt drivstoff på egne brønnbåter, og deretter arbeidsbåter og fôrflåter (som ikke er elektrifiserte).

De største utslippskildene i verdikjeden (scope 3) er fôret med 51% av utslippene, og transport av ferdig produkt ut til kunder med 25% av utslippene. Av transport av ferdig produkt utgjorde transport med fly 85% av utslippene, men bare 11% av volumet ble sendt med flytransport. De resterende 15% av nedstrøms transportutslippene stammer fra transportmetodene vogntog (15%), skip (0.5%) og tog (0.09%).

Bærekraftsrapport 2024

Klimagassutslipp i verdikjeden vår

OPPSTRØMS

Avfall generert under drift
0,14
tusen tonn CO_2e

Foretningsreiser og hotell
0,23
tusen tonn CO_2e

Brensel og energirelaterte aktiviter (markedsbasert)
8,8
tusen tonn CO_2e

Innkjøpte varer og tjenester, og kapitalgoder
215,6
tusen tonn CO_2e

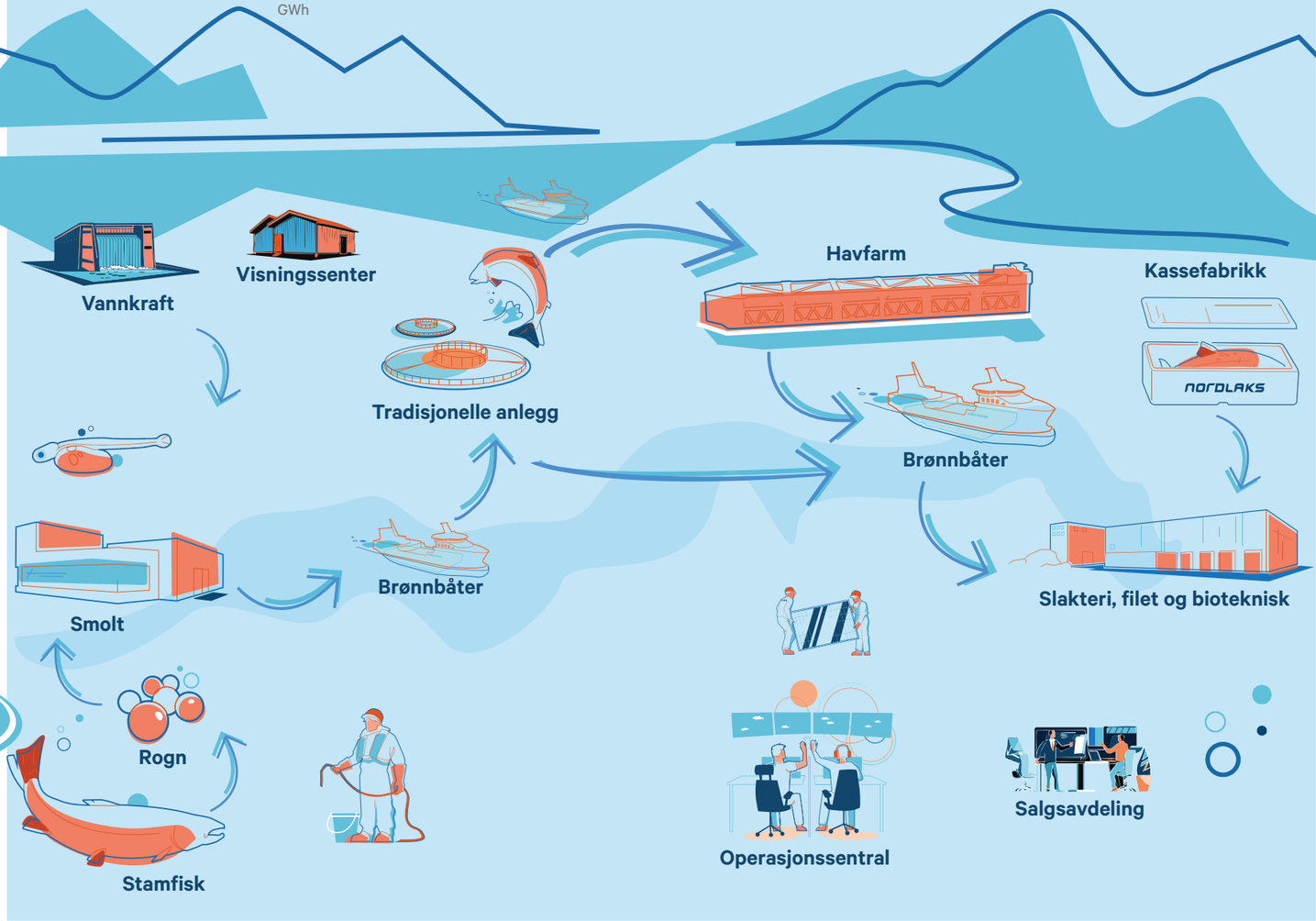
VÅRE AKTIVITETER

Scope 1 utslipp
14
tusen tonn CO_2e

Scope 2 utslipp (markedsbasert)
36,8
tusen tonn CO_2e

Scope 2 utslipp (lokasjonsbasert)
0,4
tusen tonn CO_2e

Fornybar energiproduksjon levert til nett (GWh)
8,47
GWh

Produsert laks
65,9
tusen tonn

Produsert lakseolje
2,7
tusen tonn

Produsert hydrolsat
0,7
tusen tonn

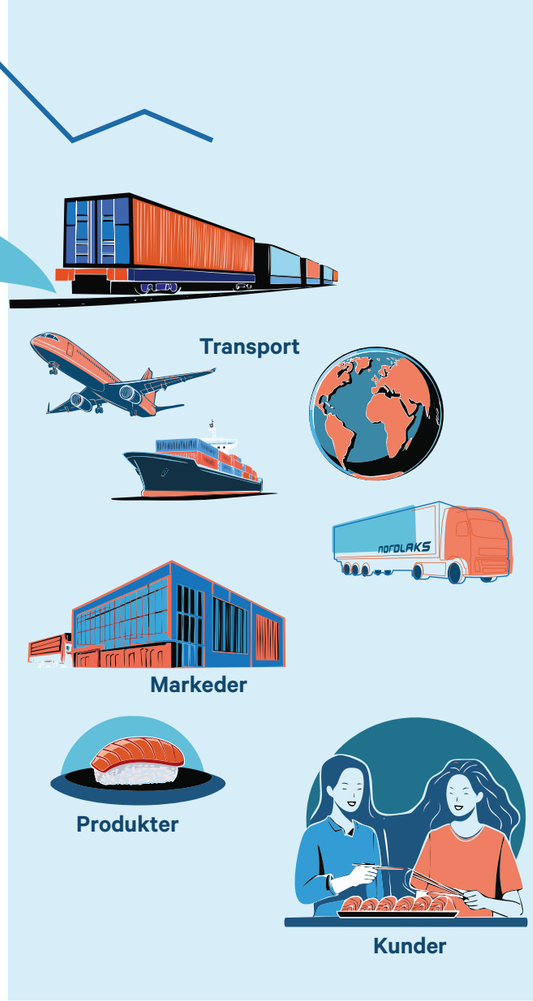
NEDSTRØMS

Transport av varer, fly
65,2
tusen tonn CO_2e

Transport av varer, båt
0,37
tusen tonn CO_2e

Transport av varer, vogntog
0,07
tusen tonn CO_2e

Transport av varer, tog
11,4
tusen tonn CO_2e

Tabellen under viser klimagassutslipp for scope 1, 2 og 3 beregnet samlet for hele konsernet.

	2024
Klimagassutslipp innenfor scope 1	
Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1 (tonn CO_2e)	13 985
Prosentdel av klimagassutslipp innenfor scope 1 fra regulerte ordninger for handel med utslippskvoter (%)	64%
Klimagassutslipp innenfor scope 2	
Brutto lokasjonsbaserte klimagassutslipp innenfor scope 2 (tonn CO_2e)	406
Brutto markedsbaserte klimagassutslipp innenfor scope 2 (tonn CO_2e)	36 825
Vesentlige klimagassutslipp innenfor scope 3	
Samlede indirekte brutto klimagassutslipp innenfor scope 3 (tonn CO_2e) (lokasjonsbasert / markedsbasert)	Lokasjonsbasert: 295 614
	Markedsbasert: 301 817
1+2. Innkjøpte varer og tjenester og investeringsvarer	215 589
3. Brensel og energirelaterte aktiviteter (ikke omfattet av virkeområde 1 eller 2)	Lokasjonsbasert: 2 633
	Markedsbasert : 8 838
4. Oppstrøms transport og distribusjon	-
5. Avfall generert under drift	143
6. Forretningsreiser	234
7. Pendling for ansatte	-
8. Oppstrøms leasede eiendeler	-
9. Nedstrøms transport og distribusjon	77 014
10. Bearbeiding av solgte produkter	-
11. Bruk av solgte produkter	-
12. Behandling av kasserte solgte produkter	-
13. Nedstrøms leasede eiendeler	-
14. Franchise	-
15. Investeringer	-
Samlede klimagassutslipp	
Samlede klimagassutslipp (lokasjonsbaserte) (tonn CO_2e)	310 004
Samlede klimagassutslipp (markedsbaserte) (tonn CO_2e)	352 628

Omregningsfaktorene for å beregne CO_2-ekvivalenter for scope 1 er hentet fra «BEIS - Greenhouse gas reporting»[6]. Scope 2 bruker CO_2 faktor fra IEA på 6,6 g CO_2/kWh som utslippsfaktor for lokasjonsbasert strømforbruk. For markedsbasert utslipp brukes faktorer gitt av AIB - European Residual Mix, på 599 g CO_2/kWh. Scope 3 bruker en kombinasjon av omregningsmetoder. Utslipp knyttet til fôret beregnes direkte med tall fra leverandørene. Øvrige innkjøpte varer og varer, og investeringsvarer beregnes hovedsakelig med «spend-based» metode, der innkjøpene deles inn i grove kategorier og utslippene estimeres basert på dette. Alle beregningene av CO_2e er gjort ved bruk av en ekstern plattform, KEY ESG.

Utslippsintensitet (kg CO_2e/brutto tonn produsert)	2024
Brutto produksjon (tonn)[7] brukt til å beregne utslippsintensitet	65 885
Salgsinntekt (1000 NOK) brukt til å beregne utslippsintensitet	5 529 546
Tonn CO_2e* / brutto tonn brutto vekst	4,71
Tonn CO_2e* / 1000 NOK	0,056

*Lokasjonsbasert metode

Nordlaks har ingen prosjekter som involverer opptak og lagring av klimagasser, og kjøper ikke karbonkreditt. Det er ingen interne ordninger for karbonprising.

6: Greenhouse gas reporting: conversion factors 2024 - GOV.UK **7:** Brutto vekst er basert på fisk oppdrettet på Nordlaks sine lokaliteter. Utslipp fra fisk med annen eier (ekstern fisk) kun produsert i Nordlaks sin fabrikk er ikke inkludert i brutto produksjon. Utslipp fra ekstern fisk er imidlertid inkludert i beregningen av totalt utslipp.

Vann og marine ressurser

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Vann	Vannstyring i egne operasjoner og i oppstrøms verdikjede	Potensiell negativ påvirkning				KORT MIDDELS
Marine ressurser	Bruk av ville fiskebestander i fôret	Potensiell negativ påvirkning				MIDDELS LANG
	Redusert tilgjengelighet av marine ressurser til fôr	Risiko				LANG
	Nye fôrråvarer for å redusere avhengighet av ville fiskeressurser	Mulighet				MIDDELS LANG

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert følgende vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til vann og marine ressurser:

Vannstyring i egne operasjoner og i oppstrøms verdikjede – Potensiell negativ påvirkning

Nordlaks er avhengig av tilgang på rent ferskvann, og det største uttaket av ferskvann skjer i settefiskanleggene. I to av settefiskanleggene brukes vannet først til produksjon av vannkraft, før det går inn i produksjonen av fisk. Ferskvann benyttes også i slakting og filetfabrikk, spesielt i forbindelse med renhold og hygiene, og produksjon av is. Uttaket av ferskvann kan potensielt påvirke vannkildene negativt. Vannet som tas ut til settefiskanleggene ledes ikke tilbake til uttakskilden eller elver fra disse, men ledes ut i havet etter bruk.

Nordlaks kan indirekte ha en potensiell negativ påvirkning på ferskvannsforbruk i oppstrøms verdikjede i dyrking av de vegetabilske råvarene som inngår i fôret. Spesielt vannstyringen i forbindelse med soya dyrket i Brasil vurderes å kunne ha en potensiell negativ påvirkning lokalt, både med direkte uttak av vann og vannforurensing fra plantevernmidler.

Bruk av ville fiskebestander i fôret – Potensiell negativ påvirkning

Fiskemel og fiskeolje er viktige ingredienser i fôret og kommer både fra reduksjonsfiske, og fra avskjær og biprodukter fra annen produksjon. Bruk av ville fiskebestander kan dersom bestandene ikke forvaltes på en ansvarlig måte, ha en potensiell negativ påvirkning på både bestandene, tilhørende økosystem og lokalsamfunn som er avhengig av fisket.

Redusert tilgjengelighet av marine ressurser til fôret – Risiko

Nordlaks er avhengig av marine råvarer som ingrediens i fôret. Marine råvarer inneholder viktige næringsstoffer og spesielt fiskeolje er en viktig ingrediens gjennom innholdet av de marine fettsyrene EPA og DHA, som er kritiske næringsstoffer for laksen. EPA og DHA har også veldokumenterte helsefordeler for mennesker, og laks er en viktig kilde til disse næringsstoffene. Den globale tilgangen til fiskemel og fiskeolje er begrenset og har vært relativ konstant de siste 50 årene, med omtrent 5 millioner tonn fiskemel og 1 million tonn fiskeolje. Det meste av dette brukes i dag i fôr til akvakultur. Risikoen relateres til redusert tilgang på marine ressurser på grunn av negativ påvirkning på ville fiskebestander gjennom klimaendringer eller overfiske, og økende etterspørsel globalt. Dette kan også påvirke råvarepris.

Nye fôrråvarer for å redusere avhengighet av ville fiskeressurser - Mulighet

Økt bruk av nye råvarer i fôret gir Nordlaks en mulighet til å redusere avhengigheten av marine ressurser fra reduksjonsfiske. Dette kan være gjennom økt bruk av avskjær og biprodukter eller andre nye råvarer. Flere tilgjengelige råvarer vil også gi Nordlaks økt fleksibilitet i valg av råvarer.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer for vann og marine ressurser

Nordlaks sin bærekraftstrategi og retningslinjer for miljø beskriver at konsernet skal bruke marine ressurser på en bærekraftig måte og arbeide for å redusere det indirekte fotavtrykket på natur og biologisk mangfold i våre verdikjeder.

Alt ferskvannsuttaket til produksjon av fisk og strøm i Nordlaks er regulert av tillatelser fra myndighetene. Tillatelsene inneholder bestemmelser knyttet til vannstand og vannføringer, og regulerer hvor mye vann som kan tas ut fra ferskvannskilden. Alle tillatelsene har også rensekrav i forbindelse med utslipp av vannet. Alle lovkrav og krav i lokalitetsvedtak i forbindelse med uttak av ferskvann, og utslipp av vann fra produksjonen, skal alltid overholdes.

Tiltak og ressurser for vann og marine ressurser

Vann

Ferskvann er kritisk for Nordlaks sin forretningsmodell. Nordlaks er avhengig av ferskvann av god kvalitet, både i settefiskanleggene og slakteri og videreforedling. Spesielt settefiskanleggene bruker store mengder ferskvann. Alle Nordlaks sine lokaliteter ligger i områder med lav vannrisiko (Score 0-1) i henhold til Aqueduct Water Risk Atlas (World Resources Institute, 2025). Vi skal likevel ha et ansvarlig vannforbruk og arbeide for å effektivisere og redusere forbruk av ferskvann per produsert enhet med fisk. Nordlaks har investert i effektivisering av vannforbruk gjennom teknologiutvikling og har i dag ett settefiskanlegg som bruker RAS-teknologi i det meste av produksjonen. Det planlegges ytterligere RAS teknologi på de to andre anleggene. RAS har redusert vannbehovet betydelig per produsert enhet, og det er beregnet at 97-99% av vannet resirkuleres i RAS-delen av anlegget. Resirkulert vann er definert som vann som brukes mer enn én gang i produksjonen. Nordlaks har også fokus på vannforbruket i slakteri og filetfabrikken og har satt i gang tiltak for å redusere vannforbruket.

All soya fra Brasil som inngår i Nordlaks sitt fôr skal være sertifisert av ProTerra eller lignende standarder som Europe Soya. Disse standardene sikrer en bærekraftig produksjon av soya. Blant annet er ansvarlig vannstyring, og ansvarlig bruk og reduksjon av plantevernmidler er sentrale prinsipper i ProTerra standarden.

Marine ressurser

Som et tiltak for å redusere avhengigheten av ville fiskeressurser fra reduksjonsfiske, og også bidra til sirkulærøkonomi, ønsker Nordlaks å øke bruken av avskjær og nye fôrråvarer. Vi samarbeider med våre fôrleverandører med å inkludere slike fôrråvarer.

Fôrfaktor viser mengden fôr brukt for å produsere en gitt mengde laks, og vil dermed også være viktig indikator for å redusere avhengigheten av ville fiskebestander.

Storvatnet - Nusfjord, Lofoten.

Måleindikatorer og mål

Vann

Nordlaks har ikke satt mål knyttet til reduksjon av uttak av ferskvann. Uttak av ferskvann overvåkes på anleggsnivå, og i 2024 var det ikke registrert avvik fra lovkrav. 99,5% av ferskvannuttaket i produksjonen brukes i settefiskanleggene. Vannuttak fra landbaser og flåter og andre eiendommer er ikke inkludert i oppgitte tall. Det vurderes at uttaket fra disse er relativt lite sammenlignet med settefiskanlegg og fabrikk.

Vann	2023	2024
Vannuttak (m^3)	62 222 191	59 228 999
Vannuttak i områder med vannrisiko, inkludert områder med høy vannstress (m^3)	0	0
Brutto produksjon (tonn) brukt til å beregne vannintensitet	60 481	65 885
Vannintensitet (m^3/tonn brutto vekst)	1 029	899

Alt vannuttak til settefiskanleggene er overflatevann, mens vannet som tas ut til fabrikken på Børøya er kommunalt vann. Det brukes ikke grunnvann.

	Overflatevann	Grunnvann	Kommunalt vann
2024 (m^3)	58 961 055	0	267 944

I 2024 inneholdt fôret til Nordlaks ca. 10 100 tonn soyaproteinkonsentrat laget av soya fra Brasil. All soya fra Brasil som inngikk i fôret var sertifisert etter ProTerra-standarden. Se mer om soya i kapitlet om biologisk mangfold og økosystemer.

Andel soya fra Brasil sertifisert av ProTerra

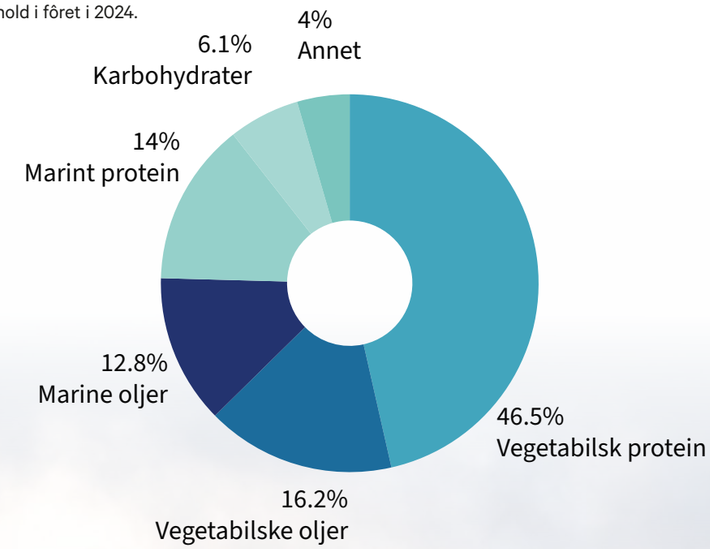
2023 **100%**

2024 **100%**

Marine ressurser

Nordlaks brukte i 2024 ulike typer fôr, som alle er satt sammen for å dekke næringsbehovet fisken har i forskjellige livsstadier og anledninger. Mengden marine ingredienser i de enkelte fôrene varierer, og i gjennomsnitt bestod fôret av 27% marine ingredienser og 68% vegetabilske ingredienser. De 4% ingrediensene i kategorien Annet bestod av vitaminer og mineraler, samt insektmel.

Gjennomsnittlig innhold i fôret i 2024.

I 2024 var den biologiske fôrfaktoren i konsernet 1,30. Det er satt et langsiktig mål med en biologisk fôrfaktor på 1,14 i 2030.

	2023	2024	2030
Biologisk fôrfaktor	1,22	1,23	1,14

I 2024 brukte Nordlaks 11 277 tonn marine ingredienser fra hel fisk fra reduksjonsfiske. En indikator på andelen fisk fra reduksjonsfiske i fôret er Forage Fish Dependency Ratio (FFDR). Den sier noe om hvor mye fiskemel (FFRDm) og fiskeolje (FFDRo) fra reduksjonsfiske som er brukt for å produsere ett kilo laks. Indikatoren brukes av Aquaculture Stewardship Council (ASC) i forbindelse med sertifisering. FFRD er beregnet for sjøfasen.

	ASC krav	2023	2024
FFDRm	<1,2	0,55	0,51
FFDRo	<2,25	1,26	0,84

Fôrinnhold

Tabellene under viser fisk fra ville marine ressurser som er brukt i produksjonen av fiskeproteinet og fiskeoljen som inngikk i fôret i 2024.

Marine ressurser for fiskeolje	
Tobis arter	*Ammodytes spp.*
Vassild	*Argentina silus*
Auxid	*Auxis thazard*
Gulf menhaden	*Brevoortia patronus*
Menhaden	*Brevoortia tyrannus*
Villsvinfisk	*Capros aper*
Stillehavs-ansjoveta	*Cetengraulis mysticetus*
Sild	*Clupea harengus*
Slimy sculpin	*Cottus cognatus*
Shortfin scad	*Decapterus macrosoma*
Ansjos	*Engraulis encrasicolus*
Californsk ansjos	*Engraulis mordax*
Ansjoveta	*Engraulis ringens*
Stillehavs-menhaden	*Ethmidium maculatum*
Alaskatorsk	*Gadus chalcogrammus*
Torsk	*Gadus morhua*
Bukstripet bonitt	*Katsuwonus pelamis*
Lodde	*Mallotus villosus*
Hyse	*Melanogrammus aeglefinus*
Hvitting	*Merlangius merlangus*
Kolmule	*Micromesistius poutassou*
Mote sculpin	*Normanichtys crockeri*
Stillehavs-thread sild	*Opisthonema libertate*
Thread sild	*Opisthonema ogasawarae*
Atlantisk smørfisk	*Peprilus triacanthus*
Rødspette	*Pleuronectes platessa*
Sei	*Pollachius virens*
Sardin	*Sardina pilchardus*
Rund sardinella	*Sardinella aurita*
Indisk sardin	*Sardinella longiceps*
Sardinella	*Sardinella spp.*
Sør-amerikansk pilchard	*Sardinops sagax*
Chub mackerel	*Scomber japonicus*
Makrell	*Scomber scombrus*
Snabeluer	*Sebastes mentella*
Brisling	*Sprattus sprattus*
Araucanian sild	*Strangomera bentincki*
Smørfisk	*Stromateus stellatus*
Albakor	*Thunnus alalunga*
Gulfinnetun	*Thunnus albacares*
Storøyd tunfisk	*Thunnus obesus*
Makrellstrørje	*Thunnus thynnus*
Fjesing	*Trachinus draco*
Chilensk hestmakrell	*Trachurus murphyi*
Jack makrell	*Trachurus symmetricus*
Hestmakrell	*Trachurus trachurus*
Øyepål	*Trisopterus esmarkii*
Hvitting	*Trisopterus luscus*
Blandede arter	-

Marine ressurser for fiskeprotein	
Tobis arter	*Ammodytes spp*
Vassild	*Argentina silus*
Raudåte	*Calanus finmarchicus*
Villsvinfisk	*Capros aper*
Stillehavs-ansjoveta	*Cetengraulis mysticetus*
Araucanian sild	*Clupea araucana*
Sild	*Clupea harengus*
Redeye sild	*Clupeonella cultriventris*
Ansjos	*Engraulis encrasicolus*
Ansjoveta	*Engraulis ringens*
Whiteheads round sild	*Etrumeus whiteheadi*
Krill	*Euphausia superba*
Torsk	*Gadus morhua*
Lodde	*Mallotus villosus*
Hyse	*Melanogrammus aeglefinus*
Hvitting	*Merlangius merlangus*
Lysing	*Merluccius merluccius*
Kolmule	*Micromesistius poutassou*
Thread sild	*Opisthonema ogasawarae*
Rødspette	*Pleuronectes platessa*
Sei	*Pollachius virens*
Sardin	*Sardina pilchardus*
Sør-amerikansk pilchard	*Sardinops sagax*
Chub makrell	*Scomber japonicus*
Makrell	*Scomber scombrus*
Uer	*Sebastes marinus*
Snabeluer	*Sebastes mentella*
Brisling	*Sprattus sprattus*
Araucanian sild	*Strangomera bentincki*
Fjesing	*Trachinus draco*
Chilensk hestmakrell	*Trachurus murphyi*
Jack makrell	*Trachurus symmetricus*
Hestmakrell	*Trachurus trachurus*
Øyepål	*Trisopterus esmarkii*
Hvitting	*Trisopterus luscus*
Blandede arter	-

Foto: Skretting

Sertifisering av fiskerier sikrer at fisket er godt forvaltet og opprettholder bestanden. I 2024 var 98% av fiskeressursene i fôret sertifisert etter MSC (Marine Stewardship Council) eller MarinTrust, eller deltok i et fiskeriforbedringsprosjekt (Fishery Improvement Project, FIP) der hensikten er å oppnå sertifisering for fiskeriet. Et eksempel på et slikt FIP er kolmulefisket i Nordøst-Atlanteren.

Fisk brukt i fiskemelet i fôret kommer fra det nordøstlige Atlanterhavet (FAO 27), det sørøstlige Stillehavet (FAO 87) og det sentrale Stillehavet (FAO 77 og 61). Fisk brukt i fiskeoljen kommer fra det nordlige, sentrale og sørlige Atlanterhavet (FAO 21, 27, 31, 34, 41, 47), det nordlige, sentrale og sørlige Stillehavet (FAO 67, 71, 77, 81, 87), samt det sørvestlige og sørøstlige Indiske hav (FAO 51, 57) og Svartehavet (FAO 37).

Marine ingredienser som er sertifiserte eller deltar i et FIP

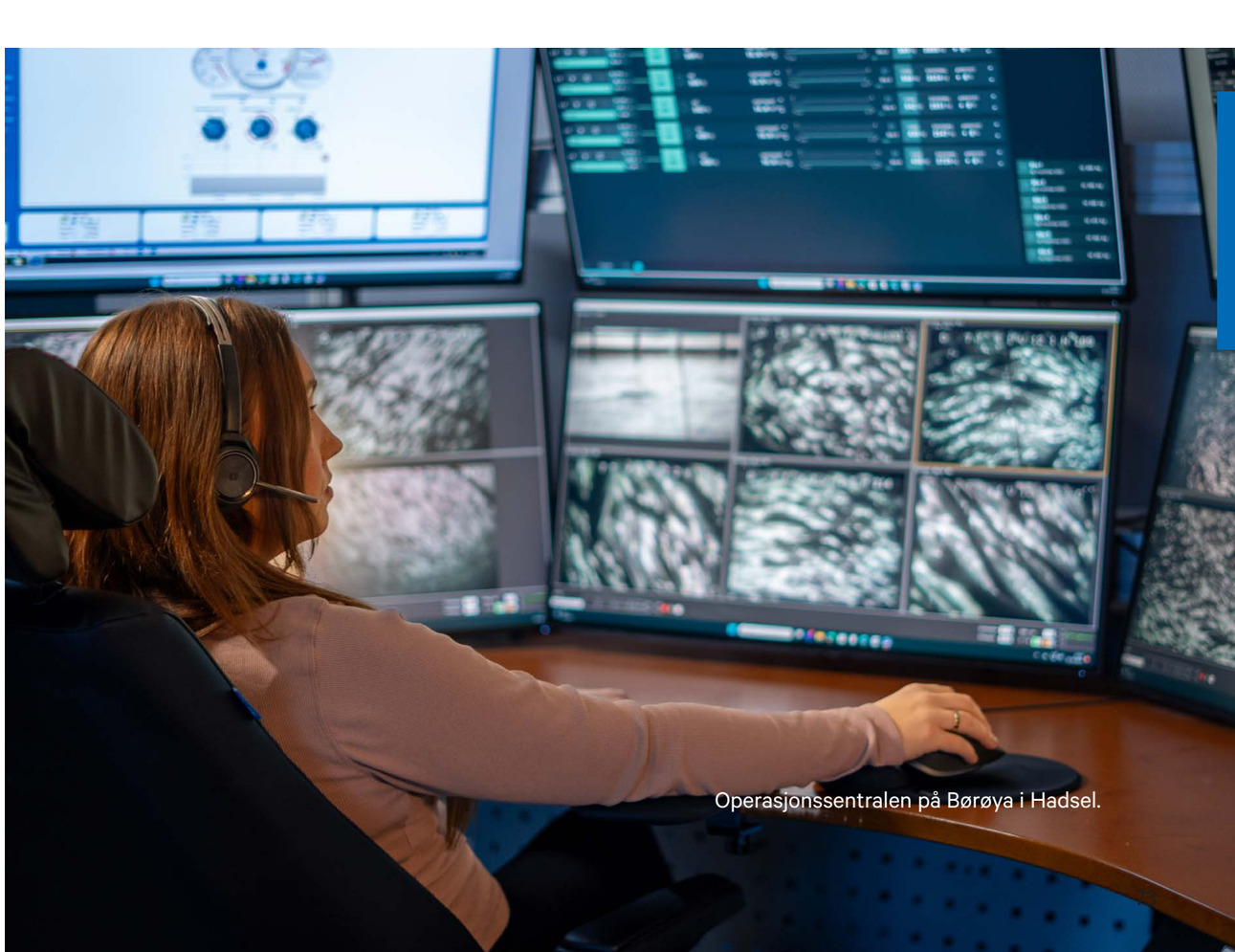

Nye fôrråvarer

Bruk av mer avskjær og nye fôringedienser reduserer Nordlaks sin påvirkning på ville fiskeressurser, og kan også øke vårt bidrag til sirkulær økonomi. I 2024 kom 35% av de marine ingrediensene i fôret til Nordlaks fra avskjær fra fiskeindustrien. I 2024 inneholdt fôret totalt sett 6,5% nye råvarer. Nordlaks ønsker fremover å øke bruken av nye råvarer, men har ikke satt tallfestede og tidsbestemte mål på andel nye råvarer i fôret.

Eksempler på nye råvarer er:

- Råvarer for å erstatte EPA og DHA fra ville marine ressurser (f.eks mikroalgeolje og lakseolje)
- Nye marine råvarer (f.eks krill og raudåte)
- Nye proteinråvarer (f.eks insektmel, laksehydrolysat, HP soya, protein fra gjær, sopp og bakterier)

Operasjonssentralen på Børøya i Hadsel.

Biologisk mangfold og økosystemer

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Direkte påvirkningsfaktor for tap av biologisk mangfold	Produksjon av vegetabilske råvarer til fôret	Potensiell negativ påvirkning	■			KORT MIDDELS LANG
Påvirkninger på arters tilstand	Lakselus i miljøet	Negativ påvirkning		■		KORT MIDDELS
	Rømmingshendelser	Negativ påvirkning		■		KORT MIDDELS LANG
Påvirkning på og avhengighet av økosystemer	Påvirkning på sjøbunnen ved anleggene	Negativ påvirkning		■		KORT

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert følgende vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til biologisk mangfold og økosystemer:

Produksjon av vegetabilske råvarer til fôret – Potensiell negativ påvirkning ●

Soya er en viktig ingrediens i fôret. Det er en råvare med høy andel protein og er et viktig alternativ til bruk av fiskemel, som er en begrenset marin ressurs. Etterspørselen etter soya er stor, og økende, og det er dermed en høy risiko for at nye områder vil tas i bruk til soyaproduksjon. Dette vil igjen øke risikoen for avskoging eller andre arealbruksendringer som kan bidra til tap av biodiversitet og potensielt til utryddelse av arter. Soya er også en råvare som har høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden. Spesielt soya fra Brasil er forbundet med økt risiko.

Lakselus i miljøet – Negativ påvirkning ●

Lakselus er en naturlig parasitt i sjøen, og finnes i alle havområder på den nordlige halvkule. Egg og tidlige stadier av lakselus spres med vannstrømmene før de fester seg på vertsfisken. Konsekvensen av lakselus på vertsfisken er avhengig av hvor mange lus fisken har, og hvor stor fisken er. Oppdrettsanlegg med mange laks er sårbare for oppkonsentrasjoner av lus og ved høye konsentrasjoner av lakselus er det større risiko for at lakselusen kan spres til vill laksefisk. Spesielt utvandrende smolt på vei fra elvene til sjøen, og sjøørret og sjørøye er sårbare for høye konsentrasjoner av lakselus.

Lakselus kan også påvirke biodiversitet og økosystemer indirekte via utslipp av medikamenter i det marine miljøet i forbindelse med behandlinger mot lakselus. Lakselus tilhører dyregruppen krepsdyr, og medikamenter som dreper lakselus kan også påvirke andre krepsdyr, andre planktoniske og bunnlevende organismer og fisk i tidlige livsstadier.

Rømmingshendelser – Negativ påvirkning ●

Det antas at av oppdrettslaksen som rømmer i Norge, så vil en liten andel hvert år overleve lenge nok til å vandre opp i elver og kan gyte der sammen med villaks. Når oppdrettslaks gyter med villaks, fører dette til genetiske endringer i de ville laksebestandene. Innkryssing av rømt oppdrettslaks har allerede ført til genetisk endring hos mange villaksbestander, noe som kan svekke bestandene og gjøre dem mer sårbare mot ny innkryssing.

Påvirkning på sjøbunnen ved anleggene – Negativ påvirkning ●

Sjøbunnen rett under og ved anleggene vil påvirkes av organisk utslipp fra driften. Dette påvirker lokal biodiversitet. Det organiske utslippet består av avføringen fra fisken og eventuelt uspist fôr. På settefiskanleggene og fabrikken går vannet gjennom filter før prosessvannet slippes ut, men det kan forekomme påvirkning helt lokalt ved utløpsrørene. Graden av påvirkningen varierer med produksjonsintensitet og produksjonsmengde samt lokalitetsspesifikke forhold som bunntopografi og strømforhold.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer for biologisk mangfold og økosystemer

Nordlaks sin bærekraftstrategi og retningslinjer for miljø beskriver at vi er avhengig av et fungerende, naturlig marint økosystem der vi har vår produksjon, og at Nordlaks har et ansvar for å minimere egen påvirkning på disse økosystemene gjennom ansvarlig produksjon og gjennom overvåking og styring av vårt miljømessige fotavtrykk. Nordlaks skal alltid følge krav i lover og forskrifter, og andre lokalitetsspesifikke krav i vedtak, eksterne sertifiseringskrav samt egne interne krav og prosedyrer for å redusere påvirkningen på miljø.

Tiltak og ressurser

Soya

All soya fra Brasil som inngår i norsk laksefôr er i dag sertifisert av ProTerra og Nordlaks har i tillegg som krav at alle soyaråvarer som inngår i fôret uansett opprinnelsesland, skal være sertifisert av ProTerra eller lignende standarder som Europe Soya og RTRS. ProTerra-sertifiseringen er en global standard for bærekraftig produksjon av råvarer til mat og fôr. Standarden vektlegger blant annet tema som menneskerettigheter og gode arbeidspraksiser, god landbrukspraksis og god jordhelse, vannforvaltning og arbeid for å redusere bruken av gjødsel og plantevernmidler. Standarden har også fokus på å hindre avskoging og sikre biologisk mangfold. Disse standardene sikrer at den sertifiserte soyaen er avskogings- og konverteringsfri, med cut-off dato ikke senere enn 1. januar 2008. Soya er også beskrevet i kapitlet om vann og marine ressurser.

Lakselus i miljøet

For å redusere mengden lus på villfisk har myndighetene innført grenser for hvor mye lakselus laks i oppdrettsanlegg kan ha. Nordlaks sin fiskehelseplan og handlingsplan for fiskehelse beskriver strategi og tiltak for å kontrollere lakselus. Kontroll med lakselus sikres gjennom en kombinasjon av forebyggende tiltak, ikke-medikamentell behandling og behandling med legemidler. I de tilfellene behandling mot lus er nødvendig, prioriterer Nordlaks ikke-medikamentelle avlusningsmetoder, så langt det er forsvarlig ut ifra fiskehelsehensyn. Nordlaks har de siste årene gjort store investeringer for å øke kapasiteten på ikke-medikamentelle behandlinger. Se beskrivelse av Nordlaks sin strategi for lakseluskontroll i kapitlet om fiskevelferd.

Rømmingshendelser

Nordlaks har som mål at det ikke skal forekomme rømming fra noen av våre lokaliteter, og har kontinuerlig fokus på å forebygge rømmingshendelser. Det kan være flere årsaker til at fisk kan rømme, eksempel i forbindelse med håndtering av fisken eller nøter eller ved feil på utstyr.

Vi følger «Forskrift om krav til teknisk standard for akvakulturanlegg for fisk i sjø, innsjø og vassdrag (NYTEK23)». Forskriften skal gjennom å sikre forsvarlig teknisk standard på anleggene bidra til å forebygge rømming av fisk. Loven angir blant annet krav om lokalitetsundersøkelser for å kartlegge fysiske og miljømessige forhold, krav til akvakulturanlegg og komponenter, krav til prosjektering, utførelse og bruk av anleggene samt krav til vedlikehold. Forskriften henviser til norsk standard «Flytende akvakulturanlegg - NS 9415:2021» som angir detaljer som skal oppfylles for at anlegg skal kunne godkjennes i henhold til forskriften. Våre landanlegg følger «Forskrift om krav til teknisk standard for landbaserte akvakulturanlegg for fisk» , samt «Landbaserte akvakulturanlegg for fisk - Krav til risikoanalyse, prosjektering, utførelse, drift, brukerhåndbok og produktdatablad - NS 9416:2013».

Våre ansatte læres opp i henhold til forskriften, og det gis opplæring i rømmingsforebygging. Før kritiske arbeidsoperasjoner som potensielt kan føre til rømming, gjøres det risikovurderinger. Det utføre rømmingsøvelser årlig. Nøtene inspiseres regelmessig med kamera og ROV. Hvis det skulle oppstå rømming, følger vi den interne alarmplanen med varsling, skadebegrensning og avviksbehandling.

Initiativ for å bevare villaksen

Gjennom vårt visningssenter Akvakultur i Vesterålen, er Nordlaks partner i prosjektet Blokkenvassdraget. Her er målet å få den anadrome fisken tilbake i vassdraget Blokken i Vesterålen. I løpet av de siste 100 årene har det vært gjort ulike industrielle inngrep i vassdraget som har ødelagt vandrings- og oppvekstforholdene for anadrom fisk, og med støtte fra Nordlaks gjøres det nå grep for å få fisken tilbake. Se mer informasjon her: **www.blokkenvassdraget.no**

Vi samarbeider også med organisasjonen Anadrom gjennom Prosjekt Nordland. Anadrom er en stiftelse som arbeider både med tiltak for å få mer villaks i de elvene som er med i prosjektet, og også for å utvikle vassdrag til å bli attraktive nærmiljøtiltak. Se mer informasjon her: **www.anadrom.no**

Påvirkning på sjøbunnen ved anleggene
For å overvåke og ivareta miljøet på sjøbunnen ved anleggene gjennomføres det regelmessige miljøundersøkelser på alle våre lokaliteter i løpet av produksjonssyklusen. Bunnundersøkelsene utføres som såkalte B- og C-undersøkelser i henhold til NS 9410:2016, og gjøres av eksterne og uavhengige aktører. Overvåkningen skal sikre at den organiske påvirkningen er innenfor lokalitetenes tålegrense. Undersøkelsene er risikobasert med økende frekvens ved økende påvirkning.

B-undersøkelser er overvåkning av bunnforholdene under og i umiddelbar nærhet til et anleggene. B-undersøkelser tas minst én gang for hver generasjon med fisk. Undersøkelsen registrerer forekomst eller fravær av infauna, pH og redokspotensial samt sensoriske parametere.

C-undersøkelser er mer omfattende undersøkelser som tas for å overvåke bunnforholdene i overgangssonen, det vil si fra anlegget og opp til ca 500 meter ut. Hensikten er å vurdere utstrekningen av påvirkning fra anlegget. Undersøkelsen inneholder en kvantitativ infaunaundersøkelse, registrering av partikkelfordeling, hydrografi og kjemiske parametere. C-undersøkelser tas i utgangspunktet for hver tredje generasjon med fisk. På lokaliteter som er ASC-sertifisert tas det i tillegg ekstra ASC-miljøundersøkelser ved maksimal biomasse for hver generasjon.

Nordlaks bruker kobberimpregneringer på nøtene. De siste årene har vi testet og sammenlignet tradisjonell kobberimpregnering med andre impregneringsmidler. Vi har vurdert antigroeeffekt, teknisk kvalitet, kostnader og HMS både i stor skala ved uttesting i anlegg, og ved forsøk i form av paneltester der en kan teste flere produkter samtidig. Etter omfattende uttesting og erfaringer har vi besluttet å ta i bruk en ny impregnering med redusert kobberinnhold. Andelen kobber i impregneringen reduseres fra 18-20% kobber til 13-14% på alle anlegg. Det finnes kobberfrie impregneringer på markedet, men vi vurderer pr i dag at de alternative virkemidlene har usikkerhetsmomenter knyttet til HMS og virkning på miljø. Kobberinnhold i sediment er en av stoffene som undersøkes i miljøundersøkelsene på de enkelte lokalitetene.

Vi har fokus på å begrense miljøbelastningen, og ved eventuelle dårligere resultater på miljøundersøkelsene vil det settes inn tiltak. På kort sikt kan dette innebære ytterligere undersøkelser og utvidet brakkleggingstid. Brakklegging er en effektiv måte å restituere sjøbunnen på etter en produksjonssyklus. Det er lovpålagt med minst to måneder brakklegging etter hver produksjon og før utsett av ny fisk. På kort sikt kan det også settes inn tiltak på den enkelte lokalitet slik at driften planlegges og følges opp spesifikt med tanke på miljøbelastning i og rundt anleggsarealet. På lengre sikt arbeides det med optimalisering av lokalitetene, både med drift og anleggsplassering. Anleggsplassering er viktig på grunn av at strømretninger og bunntopografi påvirker restitusjon av sjøbunnen under anleggene. Nordlaks bruker i enkelte tilfeller modellering som et verktøy for å vurdere hvordan anleggene kan plasseres for å minimere belastningen.

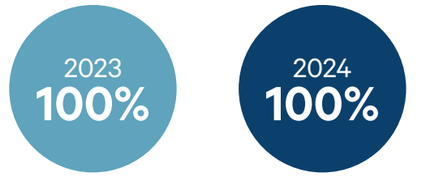

Måleindikatorer og mål

Soya

I 2024 inneholdt fôret til Nordlaks totalt ca. 14 500 tonn soyaproteinkonsentrat. Soyaen ble dyrket i Brasil, Russland, Romania, Kroatia og USA. All soya dyrket i Brasil og USA var sertifisert etter ProTerra, og all soya dyrket i Europa var sertifisert etter den tilsvarende standarden Europe Soya.

Soya sertifisert etter ProTerra eller Europe Soya

Lakselus i miljøet

Nordlaks har som mål at minst 75% av fisken som blir behandlet mot lakselus skal være behandlet med metoder som ikke gir utslipp av legemiddel til det ytre miljø. Målet inkluderer ikke medisinfôr. I 2024 ble 48% av antall behandlet fisk, behandlet med metoder uten utslipp av legemidler til miljøet. Nivåer av lakselus og type behandlinger som utføres rapporteres til myndighetene i henhold til lovkrav og er offentlig tilgjengelig på www.barentswatch.no. Se mer om lakselus og behandlinger mot lakselus i kapitlet om Fiskevelferd.

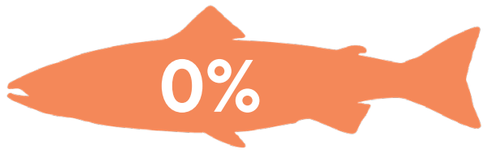
	Mål	2023	2024
Andel behandlet fisk uten utslipp av legemiddel til miljøet (ikke inkl. fôrbasert behandling)	75%	59%	48%

Rømmingshendelser

Nordlaks har null rømminger som mål, og i 2024 var det ingen rømmingshendelser hos Nordlaks. I 2024 erfarte vi to hendelser som ble rapportert til Fiskeridirektoratet som mistanke om rømming på grunn av at det i begge tilfellene ble oppdaget et mindre hull i ei not i begge tilfellene. Det viste seg at det ikke var noen rømminger i disse hendelsene. Tallene som er rapportert inn til Fiskeridirektoratet fra Nordlaks er vist i tabellen under. Fiskeridirektoratet understreker at rømmingstall kan være usikre og må brukes med varsomhet. Alle rømmingshendelser rapporteres til Fiskeridirektoratet og er offentlig tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider (www.fiskeridir.no).

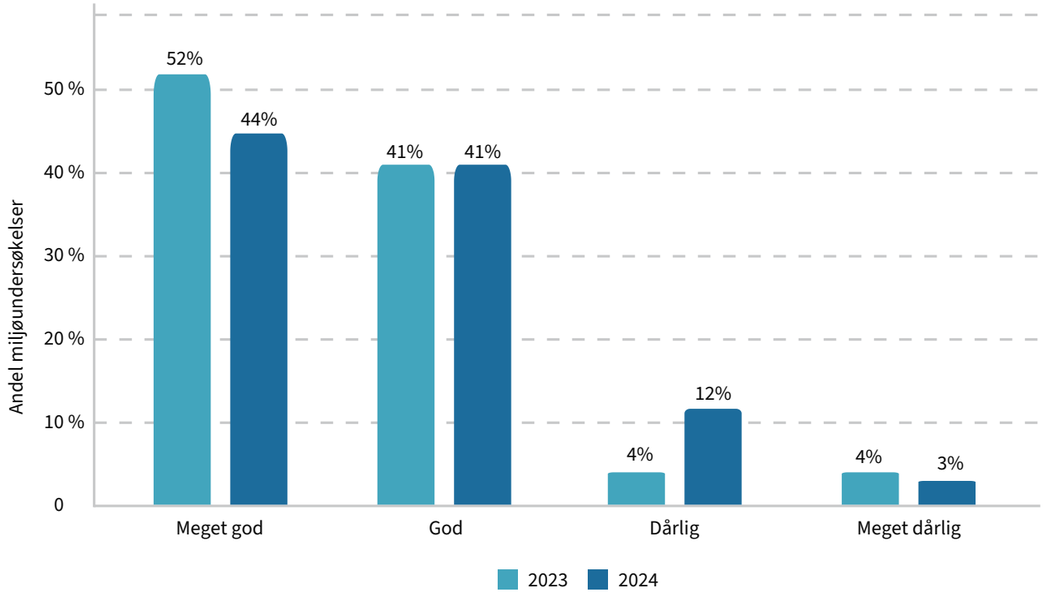
	Mål	2023	2024
Antall rømmingshendelser	0	3	0
Antall rømte fisk	0	20	0
Gjenfangst	-	14	0

Vårt mål er null rømming!

Påvirkning på sjøbunnen ved anleggene

Nordlaks har som mål for B-undersøkelser at bunnmiljøet under anleggene skal være fullt restituert og ha tilstand «meget god» eller «god» før en ny generasjon med fisk settes ut. B-undersøkelser klassifiserer tilstanden på en skala fra 1 til 4, der 1 = meget god og 4 = meget dårlig. I 2024 ble det utført 34 undersøkelser og 85% av undersøkelsene tilstand «god» eller «meget god», mens 15% fikk «dårlig» eller «meget dårlig» tilstand. Resultatene av alle miljøundersøkelser er offentlig tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider (www.fiskeridir.no).

Påvirkning på ville fugler og dyr

Alle hendelser med døde eller skadede fugler eller pattedyr registreres i vårt internkontrollsystem. I 2024 var det 35 fugler som døde i forbindelse med våre anlegg. 3 av disse ble avlivet på grunn av store skader. Det er nødvendig å bruke taknett på merdene for å forhindre at fugl kommer ned til fisken i merdene, siden fugl kan gjøre stor skade på fisken. Dessverre hender det at fugl setter seg fast i taknettene og noen ganger skades. Nordlaks har startet å bytte til taknett som kan holdes stramme med stenger, og som dermed reduserer risikoen for at fugl setter seg fast. Siden ikke alle flyterringene i dag er godkjent for denne type taknett, vil taknettene skiftes ut etter hvert som flyteringene skiftes ut.

		2023	2024
Fugler	Utilsiktet dødelighet	11	32
	Avlivet	3	3
Marine pattedyr	Utilsiktet dødelighet	0	0
	Avlivet	0	0

Bærekraftssertifisering

Alle lokalitetene er sertifisert etter Global G.A.P og 10 lokaliteter er i dag sertifisert etter ASC. Informasjon om de enkelte lokalitetene som er sertifisert etter ASC, finnes på ASC sine nettsider (www.asc-aqua.org).

Andel av produksjonen sertifisert etter Global G.A.P

Andel av produksjonen sertifisert etter ASC[1]

1: Beregnet som (Sum kg slaktet fisk fra ASC-sertifiserte lokaliteter) / (Sum kg slaktet fisk fra alle lokaliteter).

Ressursbruk og sirkulærøkonomi

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Avfall	Avfallsgenerering fra drift og utbyggingsprosjekter	Negativ påvirkning				KORT MIDDELS
Utgående ressurser	Utnyttelse av restråstoff fra egen produksjon	Positiv påvirkning				KORT MIDDELS

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert følgende vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til ressursbruk og sirkulærøkonomi:

Produksjon av avfall – Negativ påvirkning

I produksjonen, og også i byggeprosjekter, genereres det flere typer avfall, blant annet forskjellige typer plast, metaller, elektronisk utstyr, kjemikalier og annet farlig avfall.

Utnyttelse av restråstoff – Positiv påvirkning

Restråstoffet fra slakteriet og filetproduksjon foredles til nye ressurser. Dette er råstoff som tidligere ble ansett som avfall, men som i dag brukes til å produsere nye produkter som ensilasje, lakseolje og hydrolysat.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer for ressursbruk og sirkulærøkonomi

Nordlaks inkluderer ressursbruk og sirkulærøkonomi i bærekraftstrategien, og skal arbeide for bedre utnyttelse av ressurser, og for å redusere mengden avfall som genereres i drift og også i verdikjeden.

Avfall skal alltid håndteres i henhold til norsk lov. I tillegg er det etablert egne interne prosedyrer for avfallsbehandling som skal følges. Det skal ikke forekomme forurensing som følge av feil håndtering av avfall på produksjonssteder verken på sjø eller land. Nordlaks sine etiske retningslinjer for leverandører stiller også krav til våre leverandører om å ha retningslinjer for miljø som inkluderer ressursbruk og avfallshåndtering.

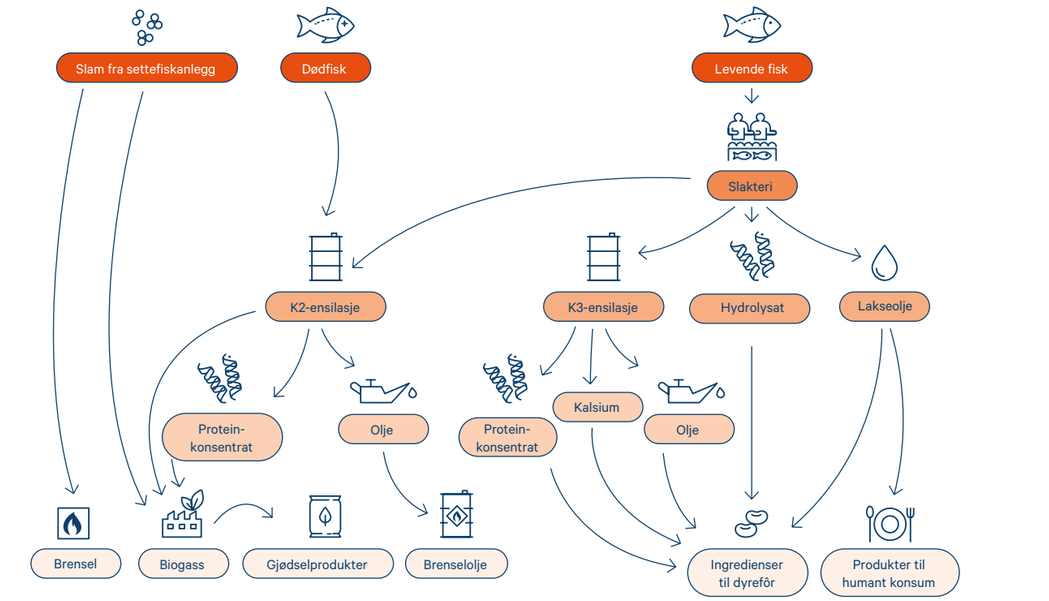
Tiltak og ressurser i forbindelse med ressursbruk og sirkulærøkonomi

Avfall skal håndteres forsvarlig slik at sortering, lagring, transport og sluttbehandling ikke innebærer unødvendig risiko, og det finnes flere prosedyrer og planer for håndtering av avfall. Alt avfall hentes av eksterne avfalls- og ressursselskaper og disse rapporterer avfallsmengder, avfallstyper, sorteringsgrad og behandlingsmetoder tilbake til Nordlaks. Alle produksjonsstedene har avfallsplaner som beskriver hvordan avfall skal sorteres og lagres i påvente av henting. Det finnes en egen avfallsplan for levering av avfall over kai fra båt. Planen beskriver hvordan båter tilhørende Nordlaks skal sortere, merke og sikre avfall slik at det kan håndteres videre av personell på land. Det finnes også en operativ plan for miljøberedskap for å sikre effektiv håndtering av eventuelle uønskede hendelser relatert til utslipp av kjemikalier, og for å redusere konsekvensene. Planen tar opp kriseberedskap, opplæring og varsling.

En stor del av vårt avfall er organisk avfall fra produksjonen. Det organiske avfallet er også en ressurs som inneholder både energi og næringsstoffer, og kan brukes i andre produksjonsprosesser og produkter. Settefiskanleggene behandler avløpsvannet fra produksjonen ved å filtrere vannet. Det partikulære organiske materialet som filtreres ut kalles slam. Slam er hovedsakelig avføring fra fisken og fôrrester. Det øvrige organiske avfallet vårt, både fra settefiskanlegg, sjøanlegg og fabrikk, behandles slik at fett og proteiner fra både dødfisk og avskjær ivaretas. Dette avfallet kalles ensilasje, og deles inn henholdsvis kategori 2 og 3 ensilasje etter kvalitet. Kategori 2 ensilasje går i hovedsak til produksjon av biogass i biogassanlegg, mens kategori 3 ensilasje videresendes og brukes som ingredienser i dyrefôr. Slammet fra settefiskanleggene kan transporteres til biogassanlegg og brukes til å produsere biogass. Tørket slam kan brukes som brensel.

Ved å investere i en egen bioteknisk avdeling, som per i dag har 14 årsverk, har Nordlaks bekreftet strategien på å øke utnyttelsen av restråstoffet fra slakting og filetproduksjon. Målet er å utnytte hele fisken, og til mest mulig høyverdige produkter. I bioteknisk avdeling produseres hydrolysat og lakseolje fra restråsoff. Hydrolysatet filtreres til under 1µm (mikrometer, som er 1/1000 mm) og består av vannløselige aminosyrer, peptider og polypeptider. Figuren på neste side forklarer ressursstrømmene for restråstoffet og det organiske avfallet.

Håndtering av restråstoff og organisk avfall i Nordlaks

Dødfisk: Hovedsakelig selvdød fisk.

Levende fisk: Levende fisk: Fisk som leveres til slakteri for å slaktes til human konsum. Restråstoffet er restene fra sløyd fisk og filetproduksjon.

Slam: Hovedsakelig avføring fra fisken og fôrrester.

K2-ensilasje: Kvernet og behandlet dødfisk, filtrert avløpsvann og nedklassifisert K3-materiale.

K3-ensilasje: Råstoffet etter slaktet fisk som er tillatt slaktet for konsum.

Måleindikatorer og mål

Mål knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi

Nordlaks har ikke foreløpig utarbeidet tallfestede og tidsbestemte mål knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi.

Produksjon av hydrolysat og lakseolje

I 2024 produserte Nordlaks 2732,2 tonn lakseolje og 712 tonn hydrolysat fra restråstoff fra slakteri og videreforedling. Det meste av lakseoljen ble solgt som som ingrediens i dyrefôr, og en mindre andel gikk til humankonsum. Hydrolysat ble solgt som ingrediens i dyrefôr. Produktene inneholder marine omega-3 fettsyrer, proteiner, vitaminer og mineraler.

Produksjon av lakseolje og hydrolysat.

	Tonn
Lakseolje	2732,2
Hydrolysat	712,0

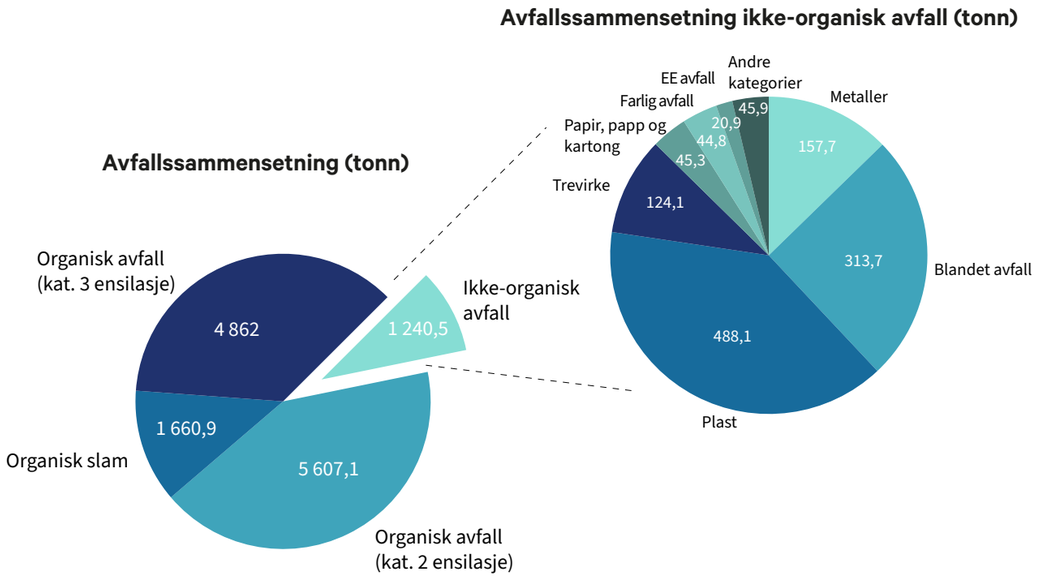
Avfall

Avfallet håndteres av avfallsselskaper, og selskaper med spesialisert mottak av avfall som organisk avfall og plastutstyr fra driften, for eksempel nøter og tau. Avfallsmengder er basert på data fra disse selskapene og oppgitte data gjelder samtlige av Nordlaks sine lokaliteter. Avfallet deles inn i avfallstype og kategoriseres i farlig avfall og ikke-farlig avfall, som igjen deles inn enten type gjenvinning eller sluttbehandling. Organisk avfall i form av kat. 3 ensilasje er i tabellen under klassifisert som et avfall for Nordlaks, men er et restråstoff og en verdifull ressurs som brukes til produksjon av fôr hos andre aktører.

Total mengde avfall i 2024 var 13 370,4 tonn. Avfallet til Nordlaks består av 90,7% organisk avfall inkludert slam, kat. 2 og kat. 3 ensilasje og 9,3% ikke-organisk avfall.

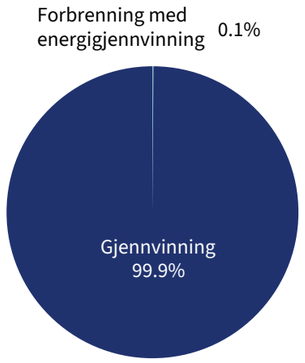
Avfall		**Tonn**
Total mengde avfall		13 370,4
Farlig avfall		44,8
Ikke-farlig avfall		13 325,8
Gjenvinning totalt alt avfall		**Tonn**
Sum avfall til gjenvinning		12 676,9
Sum avfall rettet mot sluttbehandling		682,2
Sluttbehandling ikke oppgitt (gjelder ikke-farlig avfall)		11,3
Avfall rettet mot sluttbehandling		**Tonn**
Farlig avfall	Forbrenning	30,1
	Deponi	0
	Annen sluttbehandling	0
Ikke-farlig avfall	Forbrenning	613,3
	Deponi	28,8
	Annen sluttbehandling	10,0

Restråstoff og organisk avfall i form av ensilasje fra produksjonen og slam fra settefiskanleggene er de to største avfallsstrømmene hos Nordlaks. Av det ikke-organiske avfallet er plast den største avfallsfraksjonen. Det blandede (usorterte) avfallet utgjorde den nest største fraksjonen.

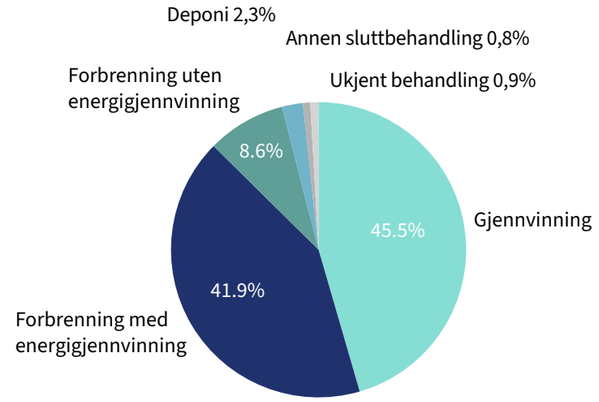

99,9% av det organiske avfallet (slam, kat. 2 og kat. 3 ensilasje) gikk til materialgjenvinning til dyrefôr samt biogass og brenselolje som ble brukt til å generere strøm, varme, drivstoff og gjødsel (restprodukt fra biogassanlegg). 0,1% gikk til forbrenning og ble brukt som brensel i industrianlegg.

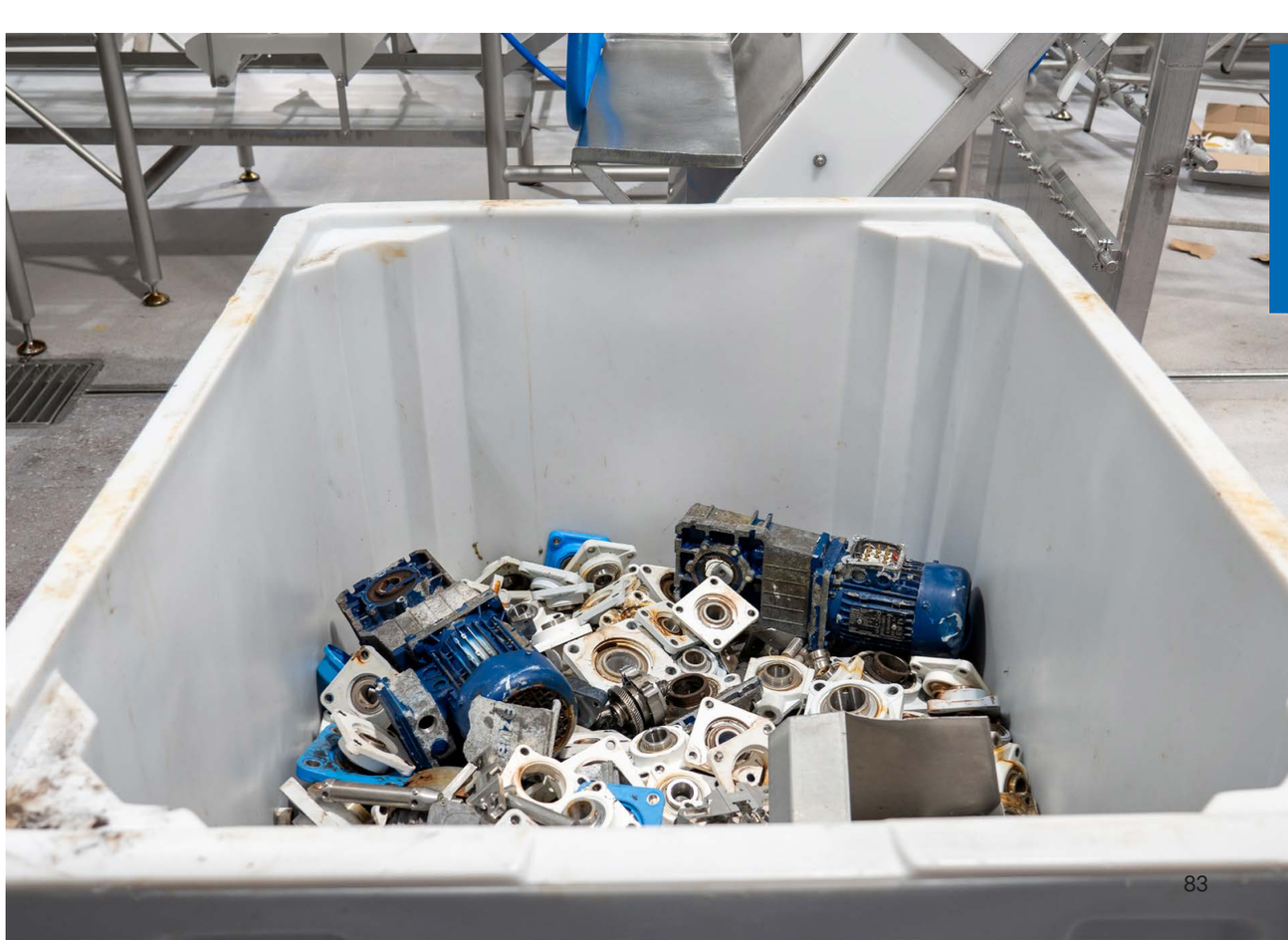
Av det ikke-organiske avfallet gikk 45,5% til gjenvinning mens 53,6% ble sendt til sluttbehandling.

Behandling av restråstoff og organisk avfall (%)

Behandling av ikke-organisk avfall (%)

Bærekraftsrapport 2024

Sosiale forhold

Egen arbeidsstyrke

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Arbeidsvilkår	Risikofylte arbeidsoppgaver	Potensiell negativ påvirkning				KORT MIDDELS LANG
	Arbeidstid og balanse mellom arbeid og fritid	Potensiell negativ påvirkning				KORT MIDDELS
Likestilling og like muligheter for alle	Være en attraktiv arbeidsgiver	Mulighet				KORT MIDDELS

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert følgende vesentlige påvirkninger risikoer og muligheter relatert til egen arbeidsstyrke:

Risikofylte arbeidsoppgaver - Potensiell negativ påvirkning

Nordlaks er i en bransje med høy risiko for helse- og sikkerhetsrelaterte hendelser. Mange av våre ansatte eksponeres for ulike elementer og situasjoner som kan føre til skader. Dette inkluderer blant annet arbeid på anlegg eller båt på sjøen, i fabrikk og ulike produksjonslokaler, bruk av maskiner og utstyr og håndtering av kjemikalier. Mange arbeidssituasjoner finner sted i dårlig vær, eller kaldt vær. Uansett arbeidsoperasjon, så er helse og sikkerhet alltid hovedprioriteten for Nordlaks.

Arbeidstid og balanse mellom arbeid og fritid – Potensiell negativ påvirkning

Nordlaks legger til rette for en god balanse mellom arbeid og fritid, men i deler av året med høy aktivitet, for eksempel med uvanlig mange lusebehandlinger, med sanitærslakting eller etter andre uforutsette hendelser kan arbeidsbelastningen være høy.

Være en attraktiv arbeidsgiver - Mulighet

Nordlaks holder til i en region med stor konkurranse om arbeidskraft, derfor er det avgjørende å tiltrekke seg, og beholde, dyktige medarbeidere. Vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gode arbeidsforhold, trygt arbeidsmiljø og mangfold. Det fører til stabilitet, økt samarbeid og produktivitet. Fornøyde ansatte, som opplever mestring og er sikret mot arbeidsrelaterte skader, vil i tillegg bidra positivt til omdømmebygging og rekruttering.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer i forbindelse med egen arbeidsstyrke

Nordlaks sine verdier **real, ansvarlig og nyskapende** skal danne grunnlag for den måten vi møter hverandre og omverden på. Alle ansatte skal opptre på en måte som skaper tillitt, og som styrker samhold og gjensidig respekt. Nordlaks sin Personalhåndbok gir en oversikt over konsernets retningslinjer for ansatte, og konsernets Etiske retningslinjer for ansatte i Nordlaks beskriver hvordan konsernet forventer at ansatte skal opptre.

Rutiner for kontakt med egne arbeidstakere og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger

Det er etablert flere rutiner og kanaler som skal sikre en god dialog mellom ledelsen og egen arbeidsstyrke, og kontakten også er regulert i lover, forskrifter og tariffavtaler. Ansvaret er lagt til konsernets HR-sjef og direktører for hvert enkelt selskap. Oversikt over de viktigste møtepunktene er i tabellen under. Det er i tillegg faste møter for produksjonsledelse og konsernledelse.

RUTINER		
Beskrivelse	**Involverte**	**Frekvens**
Medarbeidersamtaler	Alle ansatte	Årlig
Arbeidsmiljø-undersøkelse	Undersøkelsen sendes til alle ansatte	Årlig, sendt ut første gang i 2024
Fagforeninger og tillitsvalgte	Tillitsvalgte og ledelsen i de enkelte selskapene.	Hver sjette uke eller hvert kvartal, avhengig av selskap
Konsernutvalg	Konsernledelsen og hovedtillitsvalgte i de enkelte selskapene	Regelmessige møter, opprettet høsten 2024
Verneombudsforum	Hovedverneombud og verneombud i de enkelte selskapene	Regelmessige møter gjennom året, avhengig av arbeidsområde
Arbeidsmiljøutvalg (AMU)	De fleste selskapene i konsernet har AMU	Regelmessige møter gjennom året, avhengig av selskap
Bedriftshelsetjenesten	Alle ansatte	Frekvens avhengig av ansatt
Samarbeidsmøter	Avdelingsleder og verneombud	Regelmessige møter gjennom året, avhengig av selskap

I Nordlaks Produkter kan språk kan være en utfordring relatert til kommunikasjon for de som ikke snakker norsk. Dette kan gjelde både for innleid arbeidskraft og ansatte. Nordlaks oversetter derfor arbeidsreglement til engelsk, og fellesmøter gjennomføres på engelsk ved behov. Ved behov brukes det tolk i personalsamtaler.

Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer

De viktigste kanalene der egen arbeidsstyrke kan uttrykke bekymringer på er gjennom vårt elektroniske internkontrollsystem eller ved personlig kontakt med en leder. Alle ansatte blir gjort kjent med rutiner for avviksmelding og varsling.

Et avvik er hendelser der prosedyrer, brukerhåndbøker, beredskapsplaner, eller andre skriftlige rutiner for HMS og drift ikke blir fulgt, samt når krav i lovverket og eventuelle standarder ikke er oppfylt. Alle ansatte har ansvar for å melde avvik eller mangler ut fra prosedyrer for hvordan avvik skal meldes, og ledelsen har et ansvar for å følge prosedyre for avviksbehandling. Dette sikrer at avvik blir registrert og fulgt opp, og at korrigerende tiltak blir gjennomført for å forhindre at avviket oppstår igjen. Avvikssystemet er tilgjengelig via vårt internkontrollsystem.

Varsling av kritikkverdige forhold kan skje gjennom vårt internkontrollsystem eller ved personlig kontakt med en leder. Et kritikkverdig forhold forstås som et brudd på lover og regler, brudd på skriftlige etiske retningslinjer i konsernet eller brudd på etiske normer. Konsernet har retningslinjer for varsling, basert på arbeidsmiljøloven. Disse er i vårt internkontrollsystem og personalhåndbok og alle varsler skal håndteres i henhold til denne. Det er mulig å varsle anonymt. Det vil i 2025 etableres en ekstern varslingskanal på konsernets nettside, som vil være tilgjengelig både for ansatte og andre utenfor Nordlaks.

Tiltak knyttet til påvirkninger, risikoer og muligheter

Siden Nordlaks er i en risikoutsatt bransje er det spesielt stort fokus på helse, miljø og sikkerhet (HMS), og det jobbes målrettet og systematisk med dette. Gjennom å kartlegge og anerkjenne risikoer i vår bransje, arbeider vi for at Nordlaks skal være et trygt sted å jobbe. Dette oppnår vi gjennom:

Mål og handlingsplaner
Vi har klare mål og handlingsplaner for HMS-arbeidet med fokus på å redusere skaderisiko og sykefravær.

Opplæring og kompetanseheving
Vi legger vekt på opplæring og kompetanseheving i alle ledd, slik at alle ansatte har nødvendig kunnskap og ferdigheter for å utføre arbeidsoppgaver på en trygg måte.

Kommunikasjon
God kommunikasjon mellom ledelse og ansatte er essensielt for å identifisere risikoer og implementere effektive HMS-tiltak.

Risikovurderinger og sikker-jobb-analyse
God kommunikasjon mellom ledelse og ansatte er essensielt for å identifisere risikoer og implementere effektive HMS-tiltak.

Undersøkelser om psykososialt arbeidsmiljø
Regelmessige undersøkelser for å kartlegge det psykososiale arbeidsmiljøet, slik at vi kan identifisere områder for forbedring og kartlegge om igangsatte tiltak har ønsket effekt.

Vernerunder
Vernerunder gjennomføres jevnlig og minimum årlig, for å kartlegge og rette opp forhold som kan utgjøre en risiko for ansattes liv og helse.

Arbeidsmiljøutvalg og bedriftshelsetjeneste
AMU og BHT bidrar til et sikkert arbeidsmiljø gjennom jevnlige møter med ledelsen og oppfølging av ansattes arbeidsmiljø og helse.

Samarbeid med tillitsvalgte
Samarbeidsmøter mellom tillitsvalgte og ledelse er viktige møteplasser hvor også HMS er tema.

Avvik innen HMS
Avvik gjennomgås ukentlig i de ulike selskapene, og presenteres i halvårsrapporter og årsrapporter, samt gjennomgås i de ulike AMU i Nordlaks. Her presenteres også tall for sykefravær og skader.

Tilsyn og revisjoner
Eksterne tilsyn og revisjoner bidrar til å bekrefte at vi følger gjeldende HMS-standarder og forskrifter i norsk lov, sertifiseringskrav og kundekrav.

Nordlaks deltar i forsknings- og utviklingsprosjekter relatert til HMS. Arbeid med produksjon av fisk kan medføre eksponering for bioaerosoler, som er ørsmå biologiske partikler av væske og/eller faste stoffer i luften. Innånding kan føre til luftveisplager eller -sykdommer. Prosjekt Nordlaks deltar i har som mål om å finne effektive tiltak for å forbedre luften i prosesseringslokalene gjennom å redusere innholdet av bioaerosoler. Prosjektet er et samarbeid med Universitetssykehuset i Nord-Norge, St. Olavs Hospital og Haukeland Universitetssykehus.

I et annet prosjekt jobber sjø-siden i Nordlaks med et større internt HMS-prosjekt. Her er målet å legge et grunnlag for det videre arbeidet med HMS, som vil være å jobbe mot en helsefremmende arbeidsplass som sikrer et trygt arbeidsmiljø, med trivsel og psykologisk trygghet, samt forebygging av arbeidsrelatert fravær. Gjennom samarbeid med Sintef kartlegges dagens HMS-status, og det vil utarbeides en handlingsplan der målet er å forbedre det kontinuerlige HMS-arbeidet og skape en forbedret sikkerhetskultur. Deler av dette arbeidet vil også videreføres i øvrige selskap i Nordlaks.

Nordlaks skal også delta i et pilotprosjekt i 2025 for erfaringsdeling av HMS-hendelser på tvers av selskap i havbruksbransjen i Norge. Dette er et prosjekt ledet av NCE Aquaculture, i samarbeid med Sintef og FHF.

I AKAN[1]-arbeidet i Nordlaks inkluderes mental helse fra 2025. Som en del dette arbeidet har lederne i Nordlaks gjennomført kurs i OPS – Oppmerksom på selvmordstanker.

Nordlaks jobber kontinuerlig med å tilrettelegge for en god balanse mellom arbeid og fritid. Det er stor grad av skift og turnusarbeid, som kan medføre belastninger, utfordringer knyttet til familieliv og balansen mellom jobb og fritid. Nordlaks etterstreber å ha en god dialog med tillitsvalgte, og får innspill om noe bør justeres. Vi har som mål å ha tilstrekkelig grunnbemanning, og vi har regelmessig risikovurdering og evaluering av våre turnusordninger.

Nordlaks ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver og det er et mål at arbeidsmiljøet skal fremme jobbtrivsel, motivasjon og en sikkerhetskultur. Kulturbygging, opplæring og kompetanseutvikling er viktig del av det å være en attraktiv arbeidsgiver og det investeres betydelige ressurser i dette arbeidet. Konsernet tilbyr blant annet lederutviklingsprogram, fagbrev, lærlingplasser, traineeprogram og språkopplæring. For nyansatte er det utarbeidet et onboarding-program som går over 6 måneder. Alle ansatte skal gjennomgå opplæring rettet mot den stillingen og rollen de skal inneha. Nordlaks har egne rutiner for etter- og videreutdanning hvor ansatte har mulighet å få dekket utdanning og studier helt eller delvis. Vi har en aktiv seniorpolitikk slik at det legges til rette for at arbeidstakere kan stå så lenge som mulig i jobb. Nordlaks har også egne velferdsgrupper, og det gis økonomiske bidrag til velferdstiltak for å øke trivselen blant ansatte.

1: Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk.

Måleindikatorer og mål

Opplysninger om foretakets ansatte

Nordlaks' egen arbeidsstyrke bestod i 2024 av 839 personer i Norge. 567 av disse er fast ansatte. Antall fast ansatte er rapportert ved årsslutt, og midlertidige stillinger er baserte på antall personer som er registrert totalt for året. Nordlaks har også én ansatt i Kina[2]. Opplysninger om ansatte er hentet ut av konsernets HR system, lønnssystem og internkontrollsystem.

De ansatte i Nordlaks er i hovedsak bosatt langs kysten av Nordland og Troms, der konsernet har de fleste arbeidsplassene. Men vi har også mange ansatte som er bosatt i andre deler av landet. Kartet viser hvor Nordlaks sine ansatte er bosatt i 2024.

2: Ansatt i Kina er ikke inkludert i videre opplysninger om foretakets ansatte.

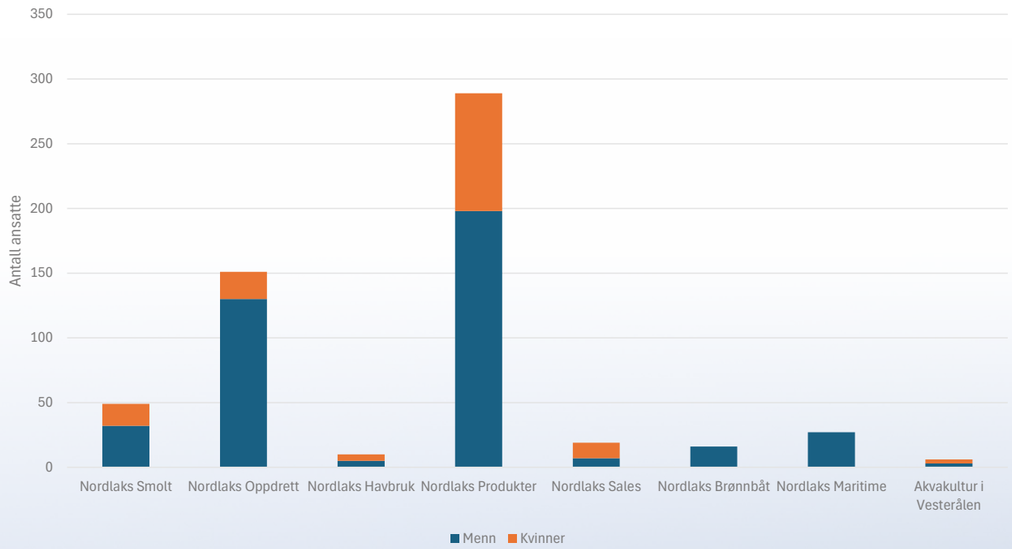

839

Antall ansatte* i 2024

*Tallene gjelder alle ansatte, inkludert midlertidig ansatte slik som sommervikarer, tilkallingsvikarer, praksisplasser, lærlinger, traineer og andre vikarer.

Figuren under viser fordelingen av fast ansatte i de enkelte selskapene. 51% er ansatt i Nordlaks Produkter, 27% i Nordlaks Oppdrett og 9% i Nordlaks Smolt.

I 2024 var det 839 ansatte i konsernet, og av disse var 567 fast ansatte. I kategorien midlertidig ansatte inngår sommervikarer, tilkallingsvikarer, praksisplasser, lærlinger, traineer, og andre vikarer. 96 av de midlertidig ansatte i 2024 var sommervikarer. Ansatte uten garantert arbeidstid er tilkallingsvikarer. Siden noen ansatte også arbeidet som tilkallingsvikarer, var disse registrert i begge stillingene. Slike doble registreringer er fjernet i denne rapporten slik at disse ansatte bare telles én gang.

	Kvinner	Menn	Totalt
Totalt antall ansatte	240	599	839
Antall fast ansatte	149	418	567
Antall midlertidig ansatte	74	122	196
Antall ansatte uten garantert arbeidstid	17	59	76
Antall heltidsansatte*	132	415	547
Antall deltidsansatte*	17	3	30

*Fast ansatte

Antall som har forlatt konsernet i 2024 er summen av antall faste ansatte som har forlatt Nordlaks i løpet av året. Personalgjennomtrekk defineres som summen av antall fast ansatte som har forlatt konsernet i rapporteringsåret, sammenlignet med antall arbeidsforhold per 31.12.

	Totalt
Antall som har forlatt konsernet i 2024	93
Personalgjennomtrekk prosent	15,3 %

Opplysninger om arbeidstakere i foretakets egen arbeidsstyrke som ikke er ansatt

De arbeidstakerne i Nordlaks sin egen arbeidsstyrke som ikke er ansatt, er innleide personer fra bemanningsbyrå. Bemanningsbyrået er underlagt vikarbyrådirektivet og Nordlaks har inngått avtale i henhold til dette, og bruken av innleid arbeidskraft er også i henhold til avtale med tillitsvalgte. Innleide arbeidere er i slakteriet og filetfabrikken, og har samme arbeids- og lønnsvilkår som fast ansatte. De tar del i arrangementer og har tilgang til velferdstilbud på lik linje med ansatte. Antall ikke-ansatte arbeidere er basert på totalt antall personer som er registrert i denne kategorien i løpet av året.

	Kvinner	Menn	Totalt
Ikke ansatte arbeidere i egen arbeidsstyrke	44	126	170

Kollektivavtalers dekning og dialog mellom partene i arbeidslivet

Organisasjonsgraden i Nordlaks er omtrent 40%. Nordlaks har en særavtale for likebehandling der tariffavtaler også gjelder ansatte som ikke er fagorganisert, og alle ansatte er omfattet av kollektivavtaler knyttet til pensjon og forsikringer. Nordlaks er medlem av Sjømat Norge, som er en forening i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Det er forpliktende i tariff- og hovedavtaler vedrørende arbeidstid, lønn og andre ordninger. Alle avtaler finnes i vår personalhåndbok. Nordlaks ønsker å ha et godt samarbeid med tillitsvalgte og har et strukturert samarbeid med de forskjellige fagforeningene tilknyttet konsernet.

	Totalt
Antall arbeidstakere som er omfattet av kollektivavtaler	839
Prosentandel av alle arbeidstakere som er omfattet av kollektivavtaler	100%

Mangfold

	Kvinner	Menn	Totalt
Konsernledelsen	0	8	8
Antall fast ansatte < 30 år	33	96	129
Antall fast ansatte 30 - 50 år	79	224	303
Antall fast ansatte > 50 år	37	98	135

Opplæring og kompetanseutvikling

Nordlaks har som mål at alle ansatte skal ha årlig medarbeidersamtale. Tabellen under viser andel faste ansatte som har deltatt i vurdering av prestasjon og karriereutvikling i form av rapporterte medarbeidersamtaler i 2024.

Nordlaks har ikke per i dag et system for å føre timer brukt på opplærings- og kompetanseaktiviteter hos de enkelte ansatte.

	Kvinner	Menn	Totalt
Prosentandel ansatte som har deltatt i regelmessige evalueringer av resultater og karriereutvikling	73%	81%	79 %
Gjennomsnittlig antall opplæringstimer per ansatt	Ikke data	Ikke data	Ikke data

Arbeidsmiljø

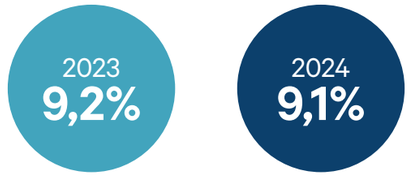
Vårt fremste mål er å sikre et trygt arbeidsmiljø for alle i egen arbeidsstyrke, både gjennom overholdelse av alle lovkrav og også våre interne mål. 100% av egen arbeidsstyrke, både egne ansatte og innleid arbeidskraft, er dekket av konsernets HMS-system.

Sykefraværet i Nordlaks har hatt en liten nedgang fra 2023, men er fremdeles høyt med 9,1%. Nordlaks har siden covid hatt et høyt sykefravær i hele konsernet. I tillegg ser vi at det særlig i produksjon er økende grad av belastningsskader. Det jobbes kontinuerlig med å redusere dette, men arbeidet er krevende. Et konkret tiltak for å bedre arbeidsforholdene i produksjon er bygging av nytt slakteri og ny pre-rigor filetlinje. I den nye fabrikken vil det legges vekt på automatisering av en del av oppgavene som i dag gir høy belastning.

På sjøsiden vil førnevnte HMS-prosjekt ha fokus på HMS i hverdagen og ved å redusere ulykker og belastningsskader forventes det å ha positiv påvirkning på sykefravær.

Det jobbes i hele konsernet med ledelsesutvikling og en viktig del av opplæringen er oppfølging av ansatte, og dermed også oppfølging av sykemeldte og tiltak knyttet til disse ansatte.

Gjennomsnittlig sykefravær

HMS

Nordlaks har i 2024 hatt fokus på at alle HMS-hendelser skal registreres, og spesielt nesten-ulykker og uønskede hendelser. Dette er gjort ved å blant annet gjennomføre en HMS-kampanje på sjø-siden og en HMS-introduksjon på nyansatt-dagen og målet er å gi de ansatte kunnskap og informasjon for å jobbe forebyggende. Dette har trolig gitt en positiv effekt siden antall innrapporterte uønskede hendelser og nestenulykker nesten er doblet. Definisjonen på en «uønsket hendelse» kan være en arbeidssituasjon som potensielt kunne ført til en ulykke/skade, men som ble observert og avverget. «Ulykke» defineres som en mindre skade/ulykke, slik som et kutt i fingeren eller et fall på glatt underlag. «Alvorlig ulykke» er definert som dødsfall og/eller skade med permanent og invalidiserende utfall. Nordlaks har et årlig mål om null alvorlige ulykker. Dette målet ble oppnådd i 2024, og det var heller ingen alvorlige skader i konsernet i 2023.

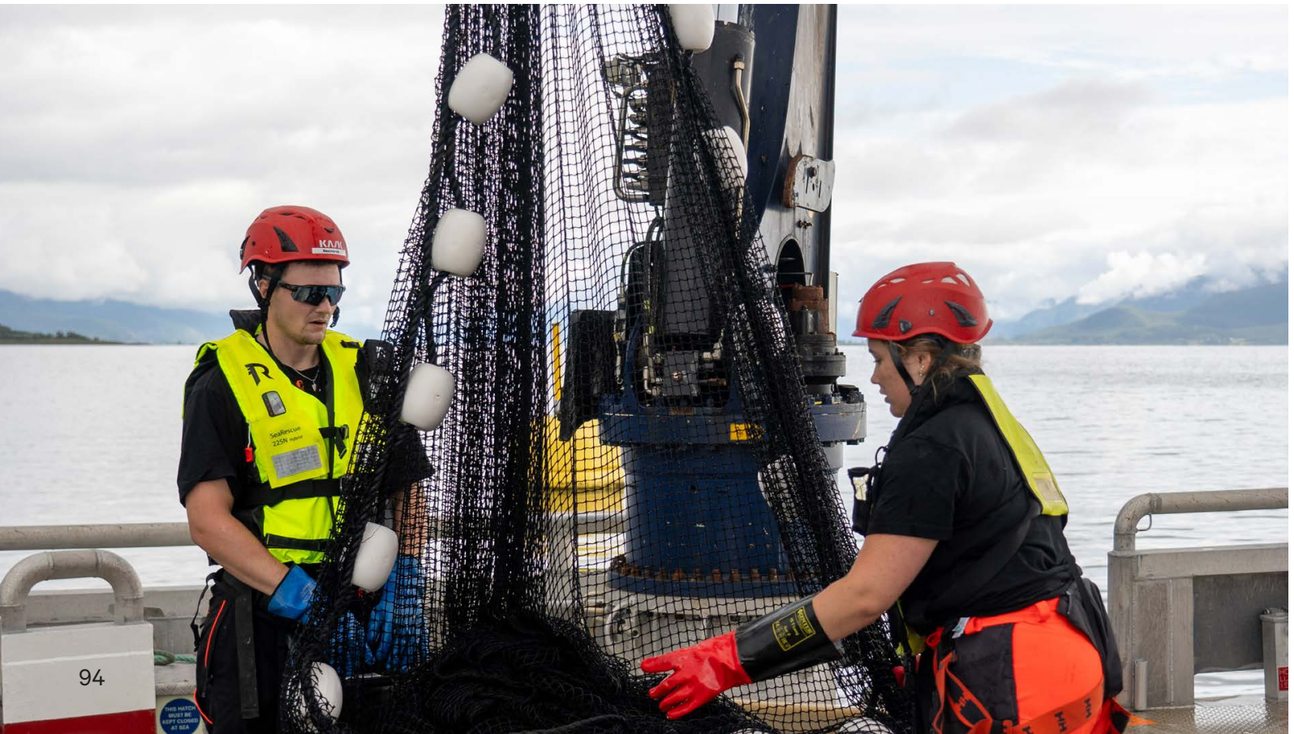
Av alle personskadene som ble registrert i 2024, var de største kategoriene klemskade (22,6%), Slagskade (20,2%), fall- eller høyenergiskade (13,1%), kutt- eller stikkskade (9,5%) og hudskade ved klem (4,8%).

	2023	2024
Totalt antall HMS-avvik	169	339
Manglende bruk av verne- og sikkerhetsutstyr*	Ikke data	57
Uønskede hendelser og nestenulykker	108	205
Ulykker	61	85
Alvorlige ulykker	0	0

*Ny avvikskategori i 2024

Skaderaten har steget siden 2023. Det kan være flere årsaker til dette, blant annet et større fokus på hyppigere innmelding av mindre skader og ulykker.

	2022	2023	2024
Skaderate (antall skader pr 1000 arbeidstimer)	0,045	0,074	0,088

Lønnsforskjell og samlet godtgjøring

Lønnsforskjeller mellom kjønn er forskjellen mellom gjennomsnittlig lønn hos kvinnelige og mannlige ansatte. I lønnssystemet er det per i dag ikke mulig å regne ut lønnsforskjeller ved hjelp av timelønn, så det er i stedet benyttet gjennomsnittlig månedslønn, etter formelen under. Nordlaks har ikke bonusordninger slik at beregningene er basert kun på lønn. Beregningen viser at i 2024 tjente menn i gjennomsnitt 27,5% mer enn kvinner.

$$\frac{\text{(Gj.snitt brutto månedslønn mannlige ansatte – Gj.snitt brutto månedslønn kvinnelige ansatte) x 100\%}}{\text{(Gj.snittlig brutto månedslønn for mannlige ansatte)}}$$

	2024
Gjennomsnittlig lønnsforskjell mellom kjønnene	27,5%

Godtgjøringsgraden viser hvor mye den høyest lønnede ansatte i konsernet mottar i lønn sammenlignet med median av lønn for øvrige ansatte. I 2024 var godtgjøringsgraden på 6,6.

$$\frac{\text{Årlig samlet godtgjøring for foretakets høyest betalte person}}{\text{Medianverdien av årlig samlet godtgjøring for ansatte (unntatt den høyest betalte personen)}}$$

	2024
Årlig samlet godtgjøringsgrad for den høyest betalte personen i forhold til medianverdien av årlig samlet godtgjøring for alle ansatte	6,6

Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd

Det er i 2024 ikke rapportert hendelser om forskjellsbehandling eller trakassering. Det ble innlevert én klage via varslingskanalene som er etablert for egne ansatte for å gi uttrykk for bekymringer. Denne saken ble behandlet i henhold til Nordlaks sine rutiner for varsler. Det ble ikke innrapportert saker relatert til menneskerettighetspåvirkninger og hendelser knyttet til egen arbeidsstyrke.

	2024
Antall tilfeller av diskriminering, herunder trakassering	0
Antall klager innlevert via kanaler for egen arbeidsstyrke for å gi uttrykk for bekymringer	1
Bøter, sanksjoner og skadeserstatning som følge av tilfeller av forskjellsbehandling, herunder trakassering	0 NOK
Antall klager vedrørende menneskerettighetspåvirkninger og hendelser knyttet til egen arbeidsstyrke	0
Bøter, sanksjoner og skadeserstatning for alvorlige menneskerettighetsbrudd og hendelser knyttet til egen arbeidsstyrke	0 NOK

Berørte samfunn

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Samfunnenes økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter	Økonomiske ringvirkninger i lokalsamfunn	● Positiv påvirkning				KORT MIDDELS LANG

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert følgende vesentlige påvirkninger relatert til berørte samfunn:

Økonomiske ringvirkninger i lokalsamfunn – Positiv påvirkning ●

Nordlaks har i dag aktivitet i til sammen 12 kommuner i Nordland og Troms fylker. Påvirkningen relateres primært til de lokalsamfunnene hvor Nordlaks har sin drift med lokaliteter og fabrikk, men også til omkringliggende regioner. Å opprettholde bærekraftige og livskraftige lokalsamfunn er en stor og viktig utfordring for regionen vår. Konsernet sysselsetter totalt omtrent 850 personer i regionen og skaper verdier i form av arbeidsplasser og skatteinntekter både gjennom selskapsskatt og ansattes skatt. I enkelte av områdene vi er til stede i er tilgangen til arbeidsplasser er begrenset og Nordlaks kan tilby sikre arbeidsplasser. Nordlaks bidrar også positivt til lokalsamfunn ved å bruke lokale leverandører, både til varer og tjenester.

Fremover planlegger Nordlaks å utvide produksjonen som vil føre til flere arbeidsplasser. På middels lang sikt vil utvidelsen av settefiskanlegget i Nusfjord i Flakstad kommune, samt utvidelsen av fabrikken på Børøya i Hadsel kommune skape flere arbeidsplasser. På lengre sikt planlegges et nytt settefiskanlegg på Rødskjær i Harstad kommune.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer for berørte samfunn

Nordlaks har ikke etablert egne retningslinjer for berørte samfunn, og i dag er dette til dels inkludert i Nordlaks' Etiske retningslinjer for leverandører, og i Innkjøpspolicy, og gjelder forpliktelser til å overholde menneskerettigheter og ILO-erklæringen. Vi vil også fremover arbeide med å styrke vår aktsomhetsprosess med samfunn i verdikjeden som kan være berørt av vår virksomhet.

Rutiner for kontakt med berørte samfunn om påvirkninger

Nordlaks ønsker å ha en åpen og ærlig kommunikasjon med både lokalsamfunnet og samfunnet for øvrig. Det arrangeres regelmessige møter i ulike deler av områdene Nordlaks har aktivitet i forbindelse med ASC-sertifiseringen som noen av våre lokaliteter har. ASC-sertifiseringen setter krav til samspillet mellom oss og lokalsamfunnet vi opererer i, gjennom regelmessige informasjonsmøter med lokalsamfunnene. Nordlaks deltar også i næringsforeninger i de områdene vi har aktivitet, både som medlem og på arrangementer, og dette er en viktig møteplass for lokalt næringsliv og kommuner.

At lokalsamfunnet har kunnskap om våre aktiviteter og verdier, er viktig for økt samarbeid. Derfor er vi åpne om drift og aktiviteter, og også om fremtidsplaner. Ved endringer eller nye prosjekter har vi som mål å ha kontakt med grunneiere og fiskere ved de berørte områdene. Alle endringer i areal eller biomasse på våre lokaliteter er strengt regulert gjennom formelle lovpålagte søknadsprosesser og involverer lokalsamfunn ved at alle søknader legges ut på åpne høringer i tilhørende kommune og alle høringsuttalelser gjøres offentlig tilgjengelig.

Alle kan ta kontakt med Nordlaks, og det skal i 2025 etableres en varslingskanal på våre nettsider www.nordlaks.no der det er mulig å kontakte oss anonymt. Her kan alle gi tilbakemeldinger om eventuelle bekymringer, avvik eller kritikkverdige forhold. Det er etablert interne prosedyrer for å følge opp og håndtere varsler.

Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på berørte samfunn

Vi skal være en god nabo, og ta samfunnsansvar ved å arbeide for å styrke de lokalsamfunnene vi er en del av. Dette er også sentralt i vår visjon «Vi skaper fremtiden». Fokus på lokalt og regionalt innkjøp av varer og tjenester, og sponsing og støtte til lag og foreninger er noen av faktorene som bidrar til denne visjonen. For eksempel ved å bevisst bruke lokale håndtverkertjenester og nærbutikker er vi med på å opprettholde disse tjenestene i lokalsamfunnene. Nordlaks har i enkelte tilfeller også tatt på seg en ekstra rolle ved å bidra til drift av nærbutikk for å opprettholde tilbudet. Nordlaks sitt lokale eierskap sikrer at hovedkontoret er i regionen, og dette gir nærhet til beslutninger som påvirker investeringer, arbeidsplasser og lokalsamfunn. Å bidra positivt til samfunnet rundt oss er grunnleggende for oss.

Sammen med Hadsel kommune og andre næringslivsaktører var Nordlaks i 2023 med på å stifte Hadsel Utviklingsselskap. Selskapet skal jobbe for å utvikle regionen til et attraktivt arbeidsmarked og område å bo i. Det sosiale aspektet i bærekraftige lokalsamfunn er noen ganger en utfordring for vår region der folketallet reduseres, offentlige tilbud og kommunikasjon er under press og ungdommen flytter ofte bort for å ta arbeid. Disse utviklingstrekkene utgjør også en direkte om enn mer langsiktig risiko for vår næring og for Nordlaks.

Gjennom våre visningssentre Akvakultur i Vesterålen i Blokken i Sortland kommune, og Aquavisning i Kabelvåg i Vågan kommune, bidrar vi til informasjon om havbruk. Akvakultur i Vesterålen er et kunnskaps- og opplevelsessenter med guidede omvisninger, RIB-turer, smaksprøver på laks samt egne opplegg tilpasset forskjellige aldersgrupper for barnehager, grunnskole og videregående skole. Aquavisning driftes som en del av Lofotakvariet og også her tilbys det RIB-turer ut til våre anlegg.

Gjennom deltakelse i «Trygg Trailer» stiller Nordlaks krav til at kjøretøy som skal hente fisk skal være utrustet til å takle norske vinterveier, og vogntog sjekkes regelmessig med enkle kontroller. «Trygg Trailer» er et samarbeidsprosjekt mellom Statens vegvesen og transportkjøpere for økt trafikksikkerhet og bedre framkommelighet vinterstid.

Nordlaks er også involvert i andre prosjekter som skaper lokal aktivitet, bolyst, glede og livskvalitet. Gjennom sponsorarbeidet vårt ønsker vi å bidra til å skape gode opplevelser og positive ringvirkninger i lokalsamfunnene vi er en del av. Vi støtter en bred variasjon av lokale initiativer og arrangementer. Dette inkluderer blant annet idrettslag og aldersbestemte lag, kor, korps og drill, lokale kultur- og idrettsarrangementer, og annonser til lokale aviser/foreninger som har magasiner, og lignende. Nordlaks sitt sponsorarbeid handler om mer enn økonomisk støtte – det handler om å være en aktiv bidragsyter til samfunnsutviklingen. For oss betyr det å engasjere oss i lokalsamfunnene, bidra til å styrke fellesskap og legge til rette for trivsel, aktivitet og tilhørighet, spesielt for barn og unge. Når vi støtter lokale tiltak, gjør vi det fordi vi tror på verdien av levende og inkluderende lokalsamfunn. Vi ønsker å være en støttespiller for dem som skaper engasjement, samhold og utvikling der folk bor.

Fagmøbler Landsås Cup. Her ble Nordlaks Fair Play-pris delt ut.

Måleindikatorer og mål

Nordlaks har per i dag ikke tallfestede mål vedrørende berørte samfunn, men vi ønsker å bruke lokale og regionale leverandører der dette er hensiktsmessig. I 2024 ble det gjort innkjøp lokalt og regionalt (Nordland og Troms fylker) for 1,2 milliarder NOK, som utgjorde 34% av våre innkjøp.

2024 var et rekordår med tanke på antall søknader Nordlaks har mottatt om sponsing. Vi har mottatt 322 søknader, som er en økning på nærmere 45 % fra 2023. Vi innvilget 117 av søknadene, og totalt har vi utdelt sponsormidler for rundt 3,2 millioner kroner. Den økte interessen indikerer at folk ønsker å ha oss som samarbeidspartner, og det er noe vi setter pris på. Vi ønsker å vise engasjement i lokalsamfunnene, og ser stor verdi i samarbeid som dette. At flere av de samme søker år etter år, er også et tegn på at folk er fornøyde med oss som sponsor, og det er vi stolte av. Sponsormidlene har blitt fordelt på de ulike kommunene vi er til stede i. Det har kommet aller flest søknader fra Hadsel, og derfor er også dette den kommunen som har mottatt flest midler. Harstad er den kommunen vi har sponset nest mest, etterfulgt av Hamarøy. Ellers har vi også bidratt med sponsormidler i Sortland, Vågan, Sørfold, Dyrøy, Kvæfjord, Narvik, Øksnes og Andøy. I tillegg til sponsormidler i form av økonomisk støtte, har vi også delt ut en betydelig mengde laks og ulike andre gevinster.

Verdi innkjøp lokalt og regionalt
1,2 mrd. NOK
Beregnet etter leverandører i Nordland og Troms.

17 fagbrev
utdelt i 2024

Utbetalt fra havbruksfondet:
192,9 MNOK
Beregnet etter Nordlaks sin andel av lokalitetsbiomassen.
Tildelt kommunene Vågan, Dyrøy, Hadsel, Hamarøy, Harstad, Kvæfjord, Lødingen, Narvik, Sortland og Tjeldsund.

179 millioner
måltider produsert
Porsjonsstørrelse 125 gram
(basert på 45 prosent av slaktet egenvolum)

Bidrag til 117 forskjellige prosjekter, foreninger og organisasjoner
3,2 MNOK
I tillegg til sponsormidler i form av økonomisk støtte, har vi også delt ut en betydelig mengde laks.

sommervikarer
96

Totalt **341 MNOK**
i lokal kjøpekraft
Lokal kjøpekraft definert som gjenværende verdi som blir utbetalt til ansatte etter skattetrekk (ekskl. pensjon og forsikringer)

600
regionale leverandører
Beregnet etter leverandører registrert i Nordland og Troms

Skatt fra bedrift:
527 MNOK
Fra ansatte:
130 MNOK

Bærekraftsrapport 2024

Styringsmessige forhold

Forretningsskikk

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Bedriftskultur	En bedriftskultur som skaper tillit hos våre interessenter	Positiv påvirkning				KORT MIDDELS LANG
Vern av varslere	Utilstrekkelig beskyttelse av varslere	Potensiell negativ påvirkning				KORT MIDDELS

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert to vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til forretningsskikk. Dyrevelferd er beskrevet i et eget kapittel.

En bedriftskultur som skaper tillit hos våre interessenter – Positiv påvirkning

En god forretningskultur er grunnleggende for Nordlaks og for å nå våre mål. Våre verdier **nyskapende, ansvarlig og real** skal gi en retning i den daglige samhandlingen, være førende for beslutninger som tas, og danne grunnlaget for den måten vi møter hverandre og omverden på. Vi skal ha en bedriftskultur som skaper tillit hos våre interessenter og som også bidrar positivt til omdømmebygging. Åpenhet og synlighet er en viktig del av vår kultur.

Vern av varslere – Potensiell negativ påvirkning

Varsling er et viktig verktøy for å avdekke kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Manglene systemer eller bruk av systemer for beskyttelse av varslere kan potensielt ha store konsekvenser for den enkelte varsleren, og vil også kunne fremme en kultur for å la være å varsle. Nordlaks har utarbeidet egne retningslinjer for varsling, og den potensielle negative påvirkningen er relatert til om disse ikke blir fulgt.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer relatert til forretningsskikk

Nordlaks skal drive sin virksomhet på en etisk forsvarlig måte med høy integritet og etterlevelse alle lover og forskrifter. Vi har etiske retningslinjer som viser hvordan konsernets ansatte skal opptre ovenfor kunder, leverandører, kollegaer og samfunnet. Alle ansatte i Nordlaks skal opptre i tråd med god forretningsskikk, og på en måte som skaper tillit, styrker samhold og gjensidig respekt i bedriften og det skal aldri herske tvil om integriteten til våre ansatte. Korrupsjon, bestikkelser og urettmessige tiltak for å hindre konkurranse skal aldri forekomme. Nordlaks og konsernets medarbeidere har også et utvidet ansvar for å opptre ansvarlig og ivareta det ytre miljø.

Nordlakskonsernets Innkjøpspolicy skal sikre rutiner for avtaleinngåelse, bestilling og betaling av varer/tjenester. Nordlaks vil ved valg av leverandør legge vekt på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet, og om leverandørene har utarbeidet egne retningslinjer for dette. Konsernets Etiske retningslinjer for leverandører beskriver minimumsstandarden for forretningsadferd som vi forventer av alle våre leverandører og forretningspartnere for å sikre ansvarlig forretningsskikk gjennom hele leverandørkjeden.

Alle ansatte og innleide arbeidstagere har etter arbeidsmiljøloven rett til å varsle, og også rett til vern mot gjengjeldelse. Nordlaks har klare rutiner for hvordan varslingssaker skal håndteres og dette er også oppsummert i en egen Varslingplakat som er utarbeidet for konsernet. De etablerte rutinene skal sikre en trygg og forutsigbar fremgangsmåte. Varsling er også beskrevet i kapitelet om egen arbeidsstyrke.

Våre verdier

Ansvarlig
ved å være pålitelig, åpen og ta ansvar på vegne av bedriften, samfunnet og naturen.

Nyskapende
ved å hele tiden søke nye muligheter for å utvikle vår verdikjede.

Real
ved å være inkluderende, respektere mangfold, ærlighet og omsorg for våre kolleger og andre.

Dyrevelferd

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

		KATEGORI	OPPSTRØM	EGEN DRIFT	NEDSTRØM	TIDSHORISONT
Dyrevelferd	Lakselus, sykdom, alger og maneter	Negativ påvirkning				KORT
	Dårlig fiskevelferd	Risiko				KORT MIDDELS
	Nye metoder og teknologier relatert til fiskevelferd og fiskehelse	Mulighet				MIDDELS LANG

Den doble vesentlighetsanalysen har identifisert følgende vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til dyrevelferd:

Lakselus, sykdom, alger og maneter – Negativ påvirkning

Velferden til laks kan påvirkes negativt av faktorer i det omkringliggende miljøet. Nordlaks har de siste årene erfart varmere sjøtemperatur på sommeren og høsten, og dette har ført til større lusepress. Vi har også hatt hyppigere hendelser med skadelige alger og maneter de siste årene. Alle disse hendelsene fører til utfordringer for fiskevelferd og fiskehelse. Kroniske fysiske klimarisikoer , som for eksempel høyere sjøtemperaturer, kan gi økt biologisk risiko, og akutte fysiske ekstremværhendelser kan ha negativ påvirkning på fiskevelferd ved at arbeidsoperasjoner relatert til fiskehelse kan bli utsatt, forstyrret eller at fisken blir utsatt for større fysiske belastninger.

Dårlig fiskevelferd – Risiko

Hendelser som fører til dårligere fiskevelferd eller økt dødelighet utgjør en risiko for Nordlaks. Dårlig fiskevelferd kan føre til redusert appetitt og dårligere vekst. Fisken kan etter slakting nedklassifiseres til lavere pris, og ved høy dødelighet blir det færre fisk å selge. Dårlig fiskevelferd eller økt dødelighet kan også påvirke vårt omdømme negativt, og kan også føre til bøter eller andre reaksjoner fra myndighetene.

Nye metoder og teknologier relatert til fiskevelferd og fiskehelse – Mulighet

Nye metoder og teknologier som enten forebygger negativ påvirkning fra miljøet, eller som behandler fisken skånsomt og uten håndtering innebærer muligheter for å forbedre fiskevelferd og fiskehelse. Å redusere tiden fisken er i sjøen ved å produsere større smolt, og dermed redusere behovet for lusebehandlinger kan være en mulighet for å forbedre fiskehelsen. Kortere tid i sjøen vil også redusere risikoen for alge- og manetangrep. Andre muligheter for å forbedre fiskevelferd er ny teknologi for lusebehandling, for overvåking av fisk og miljø, nye vaksiner og bruk av helsefôr.

Håndtering av påvirkninger, risiko og muligheter

Retningslinjer for fiskevelferd

God fiskevelferd og fiskehelse er grunnlaget for vår drift. Det er først og fremst et etisk ansvar, men vil også direkte påvirke vår lønnsomhet og vårt omdømme. Nordlaks har som ambisjon å være best i bransjen på fiskehelse og fiskevelferd og har fokus på både biologi og teknologi for å oppnå dette.

Nordlaks skal alltid følge krav i lover og forskrifter, eksterne sertifiseringskrav samt egne interne krav og prosedyrer for å redusere negativ påvirkning på fiskevelferd. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre forholdene for fisken, og dyrevelferd er sentralt i relevante prosedyrer og instrukser. Alle avvik på fiskevelferd og fiskehelse registreres i vårt kvalitetssystem. Avvik evalueres, og i de fleste tilfeller vil det opprettes en dialog med Mattilsynet. I forbindelse med avviksbehandling vurderes og iverksettes forbedringstiltak der dette er mulig. Tiltak kan iverksettes både operasjonelt på den enkelte lokalitet, og strategisk.

Alle våre lokaliteter er Global G.A.P sertifiserte, og 10 lokaliteter er ASC sertifiserte (Aquaculture Stewardship Council), og våre styringsdokumenter er i henhold til kravene i disse standardene for alle våre lokaliteter. Sertifiseringene inneholder krav til blant annet fiskevelferd, biosikkerhet og miljø, og systemene gjennomgår årlig både eksterne tredjepartsrevisjoner og interne revisjoner.

De viktigste styringsdokumentene og planene for fiskevelferd er:

Dyrevelferdspolitikk

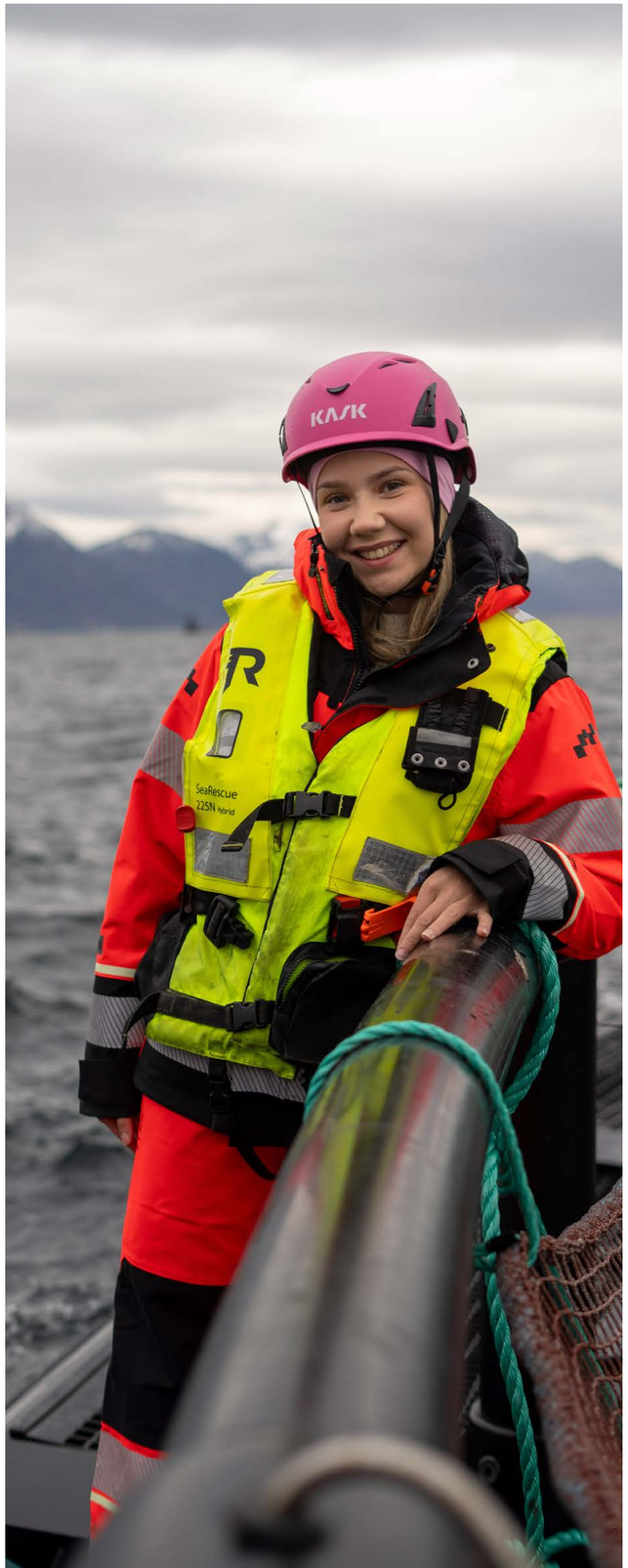
Nordlaks sin Dyrevelferdspolitikk gjelder hele konsernet i alle sammenhenger hvor vi håndterer levende dyr, og kompletteres av risikovurderinger, målsetninger, handlingsplaner og interne prosedyrer. Nordlaks sin laks skal behandles godt og beskyttes mot unødige påkjenninger og belastninger. Vår forståelse av god dyrevelferd bygger på prinsippene om «De 5 friheter»: Frihet fra sult, tørste og feilernæring, Frihet fra fysisk ubehag, Frihet fra smerte, sjukdom og skade, Frihet til å utøve normal atferd og Frihet fra frykt og stress. Konsernsjef er ansvarlig for å oppdatere dyrevelferdspolitikken, og daglig leder i de enkelte selskapene er ansvarlig for implementering av og rapportering i henhold til dyrevelferdspolitikken. Det operative ansvaret for dyrevelferd ligger hos driftsleder som har det daglige ansvaret for en eller flere lokaliteter. Dyrevelferdspolitikken tar opp de grunnleggende prinsippene og forutsetningene for god fiskevelferd, og går igjennom blant annet smitteforebygging og håndtering, vannkvalitet, fôr, velferdsindikatorer og rapportering, medisinbruk, og opplæring og ansvar.

Fiskehelseplan

Nordlaks har overordnede fiskehelseplaner for alle landanlegg og sjøanlegg. Planene inneholder blant annet forebyggende tiltak som kontroll av smoltifisering, og smoltkvalitet, hvordan fisk skal håndteres ved ulike arbeidsoperasjoner, fôring og røkting av fisken, merdmiljø og vannkvalitet, smittehygiene, tiltak ved smitte, biosikkerhet og andre forebyggende helsetiltak samt rutiner for helsetilsyn. Fiskehelseplanene inneholder også retningslinjer for bruk og håndtering av legemidler samt ikke-medikamentell behandling. Fiskehelseplanene revideres også av en ekstern tredjepart i forbindelse med Global G.A.P og ASC sertifiseringer.

Tiltak og ressurser i forbindelse med dyrevelferd

Nordlaks arbeider kontinuerlig med tiltak for å sikre dyrevelferd og økt overlevelse gjennom fokus på fiskevelferd i daglig drift, bekjempelse av lakselus, samt nye metoder og teknologier.

Fokus på fiskevelferd i daglig drift

All fisk i anleggene skal til enhver tid behandles med forsiktighet og ikke håndteres mer enn det som er nødvendig i forbindelse med arbeidsoperasjoner og prøvetaking. All håndtering og behandling av fisk skal gjennomføres på en god fiskevelferdsmessig måte, og skal påføre fisken så lite stress som mulig. Alle ansatte som arbeider med levende fisk, skal regelmessig gjennomføre fiskevelferdskurs.

Fisken skal ha tilgang på tilstrekkelig fôr av rett størrelse og type. Fôret som benyttes skal være av en slik kvalitet at det til enhver tid tilfører fisken nødvendige næringsstoffer for optimal vekst, ernæring og helse. Utfôring skal skje slik at all fisk får tilgang til nok mat og at fisken opplever minst mulig stress under fôringen.

Operatørene fører daglig tilsyn med fisken og observerer fiskens matlyst, oppførsel og utseende. Merdmiljø, sjøtemperatur, vannkvalitet og strømforhold registreres daglig, og oksygenmetning og vanntemperatur overvåkes kontinuerlig ved oksygenloggere. Kontroll for begroing av notposer og luseskjørt gjøres fortløpende for å sikre god vanngjennomstrømming i merdene. I tillegg til personell på lokalitetene, er samtlige av Nordlaks sine sjølokaliteter utstyrt med undervannskamera.

Nordlaks har en egen fiskehelseavdeling med fiskehelsebiologer og veterinærer. All laks følges opp månedlig av fiskehelseavdelingen og disse varsles ved endring i dødelighet, eller ved annen grunn til mistanke om sykdom.

Nordlaks har biosikkerhetsplaner, og beredskapsplaner for sykdom og fiskevelferd for alle lokalitetene. Disse planene skal ivareta fiskevelferd ved å begrense konsekvenser ved forhøyet dødelighet på grunn av alger eller maneter, og forebygge spredning av smittsomme sykdommer.

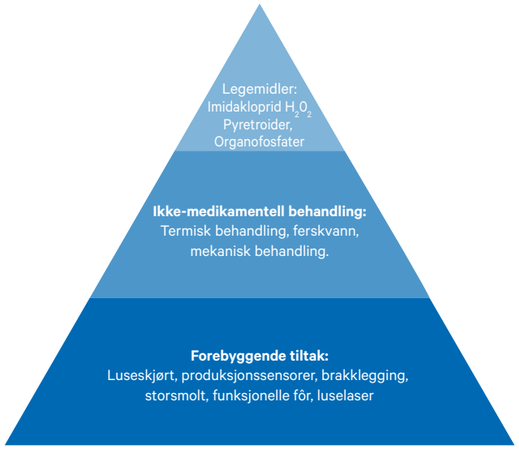
Bekjempelse av lakselus

Lakselus er den vanligste parasitten på oppdrettslaks, og den kan spres fra oppdrettsfisk både til annen oppdrettsfisk og til vill laksefisk. For å hindre at vill laksefisk og oppdrettsfisk skades av lakselus, har myndighetene innført grenser for hvor mye lakselus en laks i et oppdrettsanlegg kan ha. Det meste av året skal det i gjennomsnitt være færre enn 0,5 voksne hunnlus i anlegget, og om våren når den ville laksesmolten vandrer ut i havet skal det være færre enn 0,2 voksne hunnlus. Telling av lakselus er derfor lovpålagt. Antall lakselus per fisk rapporteres til Mattilsynet[1].

Kontroll med lakselus sikres gjennom en kombinasjon av forebyggende tiltak, ikke-medikamentell behandling og behandling med legemidler.

1: Forskrift om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg.

Nordlaks sin strategi for bekjempelse av lakselus er skissert i figuren.

Forebyggende tiltak med å holde lave lusenivåer er den viktigste strategien. Bekjempelse av lakselus ved avlusingsmetoder er både stressende for fisken, kan belaste miljøet rundt og medfører høye kostnader.

Nordlaks er med i forpliktende samarbeid om lusebekjempelse med andre oppdrettere i regionen gjennom *Lusesamarbeid subregion Hålogaland* og *Lusesamarbeid i subregion Nordland nord*. Samarbeidet gjelder blant annet informasjonsdeling med gjennomgang av status og planer, og koordinering av behandlinger. Samarbeidet koordineres av eksterne fiskehelsetjenester. Et viktig tiltak er koordinert brakklegging i de enkelte sonene innenfor subregionene. Dette sikrer at vi bryter lusens livssyklus mellom produksjonssyklusene, og gjør at det tar lengre tid før lakselus kan etablere seg på nytt i et område.

Bruk av ny teknologi for lusebekjempelse som er skånsom både for laksen og for miljøet et viktig satsningsområde for Nordlaks, og det er investert i over 200 luselasere. Laserne fjerner lakselus ved hjelp av maskinlæring, kamerasyn og en laserpuls som dreper de enkelte lakselusene uten å skade fisken. Systemet gir også informasjon om produksjonsdata, vekst og helsetilstand. Erfaringen med disse er at lasere kan gi effektiv lusebekjempelse. Intensiteten, det vil si antall lasere, må justeres etter lakselusens reproduksjon, og det vil være større behov på sommeren og høsten, enn om vinteren og våren, for å opprettholde samme effekt. Vår erfaring er at vi har redusert behovet for avlusing vesentlig gjennom bruk av lasere, og særlig i den kalde og mørke årstiden, da risikoen også er høyest for fiskevelferden ved lusebehandlinger.

Luseskjørt er en fysisk barriere som brukes i de øvre vannlagene for å hindre at lakselusegg og -larver kommer inn i merdene. Nordlaks bruker luseskjørt som et forebyggende tiltak der dette er mulig og hensiktsmessig.

Nordlaks arbeider også utvikling og uttesting av ny teknologi for å forebygge lus ved hjelp av det semi-lukkede anlegget «Hydra». Anlegget er tett ned til 20 meter under vannoverflaten og skrogveggen skal fungere som en fysisk barriere for å redusere påvirkning på fisken fra omgivelsene, og spesielt lakselus. Det semi-lukkede anlegget vil ferdigstilles i 2025 og skal plasseres på lokaliteten Sørvika i Hadsel kommune.

Nordlaks bruker ikke rensefisk. Vi har tidligere gjort forsøk med rensefisk i oppdrettsanleggene våre og så langt er det vurdert at de nødvendige forutsetningene for å ivareta dyrevelferden ikke er til stede.

I de tilfellene behandling mot lus er nødvendig, prioriterer Nordlaks ikke-medikamentelle avlusningsmetoder så langt det er forsvarlig ut ifra fiskehelsehensyn. Behandling med ikke-medikamentelle metoder innebærer en risiko for redusert fiskevelferd, og vi arbeider kontinuerlig med å vurdere nødvendigheten av behandlinger samtidig med å sikre fiskevelferd. De ikke-medikamentelle metodene er svært viktige for å holde nivået av kjønnsmodne lus lave gjennom året. Nordlaks har de siste årene gjort store investeringer i egne brønnbåter med avlusingssystemer for å øke kapasiteten på ikke-medikamentelle behandlinger. På brønnbåten «Harald Martin», som eies av Nordlaks, er det avlusningssystem med temperert vann. På brønnbåten «Bjørg Pauline», som i dag leies fast av Nordlaks, er det avlusningssystem med spylesystem med sjøvann. Vi har også benyttet oss en del av ferskvannsbehandling, enten alene (som ved flytting av fisk ut til havfarmen) eller i kombinasjon med termolicer.

I Nordlaks sin strategi for bekjempelse av lakselus er bruk av legemidler er alltid siste utvei, men legemidler er fremdeles et verktøy som i noen tilfeller er nødvendig. Fiskehelsepersonell i Nordlaks har ansvar for å sikre at all medisinsk behandling av fisk er dyrevelferdsmessig forsvarlig, og det skal også tas hensyn til mattrygghet, legemiddelresistens og miljøpåvirkning ved bruk av legemidler.

Sying av luseskjørt på Pundslett i Vågan.

Nye metoder og teknologier

Nordlaks ser viktigheten av å ta i bruk nye metoder og tiltak for å øke fiskevelferden og dermed overlevelse, og har som tidligere nevnt investert i luselasere, samt et nytt semi-lukket anlegg, som forbyggende tiltak mot lakselus. Storsmolt er også en del av Nordlaks sin strategi for en mer bærekraftig drift. Større smolt har en kortere produksjonstid i sjøen, og får dermed en kortere eksponering til risikoer i sjøen. Smolten vi bruker kommer fra QTL-rogn som har økt genetisk motstandsdyktig mot aktuelle sykdommer. Bruk av rogn med økt genetisk motstandskraft mot nye sykdommer vurderes fortløpende. Bruk av vaksiner, inkludert nye vaksiner, er et viktig tiltak for god fiskehelse. All fisk blir vaksinert mot sykdommene furunkulose *(Aeromonas salmonicida subsp. salmonicida)*, vibriose *(Listonella (Vibrio) anguillarum)*, kaldtvannsvibriose *(Vibrio salmonicida)*, vintersår *(Moritella viscosa)* og yersiniose. Dersom smittepresset eller risikosituasjonen i regionen tilsier det fisken i tillegg bli vaksinert mot PD og ILA. For eksempel vil Nordlaks fremover vaksinere all fisk som vil bli stående to vårperioder i sjøen, mot ILA. Andre tilfeller hvor dette er aktuelt er for eksempel dersom det påvises HPR0 i et anlegget. Da blir all resterende fisk vaksinert mot ILA dersom de tidligere ikke er vaksinert.

Nordlaks deltar i et forskningsprosjekt som undersøker hvordan fiskehelse kan ivaretas i nye oppdrettsløsninger, og også hvordan fiskehelse kan bedres i tradisjonell teknologi. En av våre ansatte arbeider med dette forskningsprosjektet som en PhD-grad. Resultatene fra dette prosjektet vil være viktig ved utvikling av ny teknologi.

Det er utarbeidet en *Handlingsplan for fiskehelse* der mål og tiltak for å fiskevelferd og fiskehelse beskrives. Viktige områder fremover er blant annet å optimalisere bruk av eksisterende avlusningsutstyr, bruke og teste vaskeroboter for å redusere gjellesykdom, bruk av helsefôr ved hjertesykdom og uttesting av bakteriofager ved operasjoner med sårrisiko. Videreføring av algeovervåkning og biosikkerhetssamarbeid er også viktige tiltak fremover. For alger og maneter arbeides det mest på beredskapssiden og med kommunikasjon med myndigheter og andre oppdrettere, i tillegg til å ha felles oversikt over beredskapsressurser. Vi ser også på teknologi som kan redusere risiko knyttet til alger og maneter, og særlig konsekvensreduserende tiltak dersom hendelser oppstår, men vi anser at denne teknologien enda er på utviklingsstadiet.

Måleindikatorer og mål

For å unngå utbrudd av smittsomme sykdommer vaksineres all fisk mot de vanligste sykdommene som kan ramme oppdrettslaks. All fisk ble i 2024 vaksinert før de ble satt ut i sjøen. Lakselusesituasjonen i 2024 var vesentlig mer krevende enn tidligere år på grunn av høye temperaturer. Temperaturen var rundt 3 grader over normalt gjennomsnitt på det høyeste og dette førte til en vesentlig raskere utvikling av lakselus. Videre var det mye ustabilt vær høsten 2024, som gjorde at planlagte operasjoner måtte utsettes, og lakselusa fikk dermed mulighet til å utvikle seg videre. Det var samtidig tekniske utfordringer, særlig med innleide fartøy, som gjorde at vi fikk mindre behandlingskapasitet enn planlagt. Alle hendelsene over lusegrensen ble være avviksbehandlet i vårt internkontrollsystem. Resultatet av tellinger av lakselus for alle våre lokaliteter er offentlig tilgjengelig på www.barentswatch.no/fiskehelse/

	Mål	2023	2024
Andel hendelser over lusegrensen	0	7	37

Nordlaks har som mål å nå 95% overlevelse. Vårt langsiktige mål er 96% overlevelse innen 2030.

	Mål	2023	2024
Årlig overlevelse settefisk	95,0%*	92,4%	93,4%
Årlig overlevelse sjø	95,0%	93,4%	94,9%

*Mål etter overføring til startfôring.

2: I henhold til GSI metodikk.

De største årsakene til død fisk i 2024, totalt for settefiskanlegg og sjøanlegg, var sår, håndtering/mekanisk og hjertesykdom, med henholdsvis 39%, 15% og 14% av antall døde individer. De viktigste tiltakene vi gjør for å redusere dødelighet er beskrevet i kapitlet om tiltak og ressurser.

Årsaker til fiskedød i 2024 basert på antall fisk		
1	Sår	39%
2	Håndtering / mekanisk	15%
3	Hjertesykdom	14%
4	Yersinose	9 %
5	Alger og perlesnormaneter	6 %

Fisk med superior kvalitet defineres som en fisk uten betydelige skader, og kan også være et mål på fiskevelferd. Ved å øke fiskevelferden vil generelt superiorandelen også øke.

	Mål	2023	2024
Superiorandel på slaktet fisk	95,0%	80,3%	81,1%

Legemidler skal alltid være siste løsning på behandling av lus, og i de tilfellene det er nødvendig å bruke legemidler skal disse alltid være foreskrevet og brukt under oppsyn av autorisert fiskehelsepersonell. Tabellen under gir en oversikt over gram aktiv substans per tonn produsert fisk. Oversikt over alle behandlinger på alle lokaliteter finnes på www.barentswatch.no/fiskehelse/.

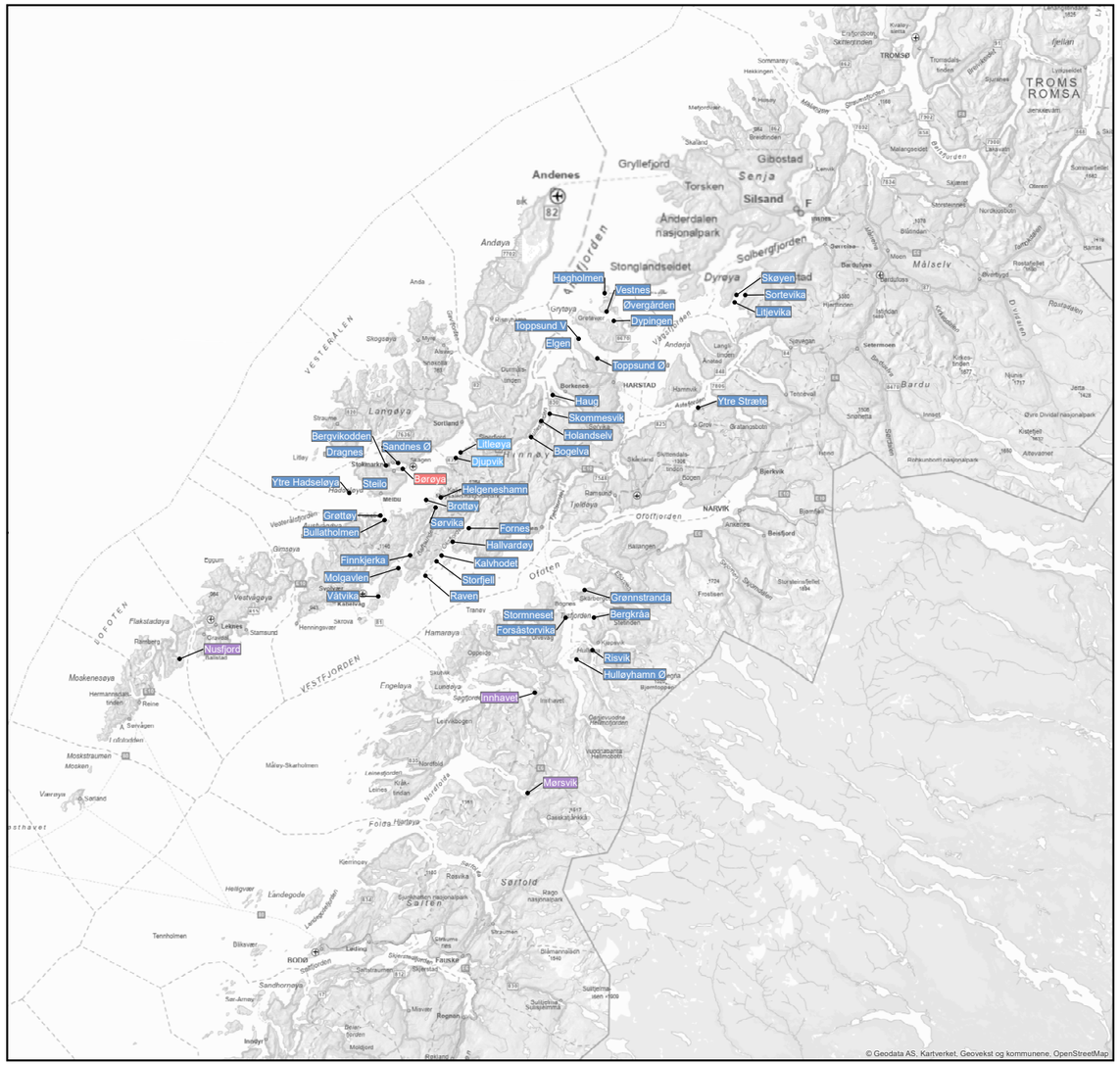
Nordlaks har som mål å ikke bruke noen form for antibiotika, og det skal heller ikke brukes kitinsyntesehemmere.

Gram aktivt stoff per produksjon i tonn (brutto vekst[3])	2023	2024
Azametifos	1,37	1,33
Deltametrin	0,02	0,02
Imidakloprid*	26,96	0
Hydrogenperoksid	9442	1315
Emamectin benzoate	0,05	0,08

*Ved bruk av imidakloprid renses behandlingsvannet før utslipp.

3: Brutto vekst er basert på fisk oppdrettet på Nordlaks sine lokaliteter.

Lokalitetskart

Nordlaks Havbruk (sjølokaliteter)

Nr.		Navn	Driftsenhet
45049		Bergkråa	Nordland
11241		Bergvikodden	Nordland
11399		Bogelva	Troms
35677		Brottøy	Nordland
11162		Bullatholmen	Nordland
33117		Djupvik	Akvakultur i Vesterålen (AIV)/SVGS
10505		Dragnes	Nordland/AIV/SVGS
11381		Dypingen	Troms
30917		Elgen	Troms
13527	BAP	Finnkjerka	Nordland/Aquavisning
16939		Fornes	Nordland
19278	BAP	Forsåstorvika	Nordland/NNS
45099		Grønnstranda	Nordland
29096		Grøttøy	Nordland/NNS
11318	BAP	Hallvardøy	Nordland/NNS
26615		Haug	Troms
13782		Helgeneshamn	Nordland
17176	BAP	Holandselv	Troms
21516		Hulløyhamn Ø	Nordland
10536	BAP	Høgholmen	Troms
27996		Kalvhodet	Nordland/Aquavisning

Nr.		Navn	Driftsenhet
35317	BAP	Litjevika	Troms
11410		Litleøya	Akvakultur i Vesterålen/SVGS
13293	BAP	Molgavlen	Nordland
32997		Raven	Nordland
21176		Risvik	Nordland/NNS
13296		Sandnes Ø	Nordland/SVGS
28296		Skommesvik	Troms
11326		Skøyen	Troms
35318		Sortevika	Troms
32697		Steilo	Nordland/AIV/SVGS
13593		Storfjell	Nordland/Aquavisning
11290		Stormneset	Nordland/NNS
13936		Sørvika	Nordland
30236	BAP	Toppsund V	Troms
26055		Toppsund Ø	Troms
11385		Vestnes	Troms
13047		Våtvika	Nordland
39777	BAP	Ytre Hadseløya	Havfarm
11338	BAP	Ytre Stræte	Troms
11378		Øvergården	Troms

Nordlaks Smolt (settefiskanlegg)

Nr.	Navn
11296	Innhavet
15315	Mørsvika
11213	Nusfjord

Nordlaks Produkter (Slakteri)

Nr.	Navn
11230	Børøya Slaktemerd

Bærekraftsrapporten for 2024 er produsert av en egen bærekraftsgruppe i Nordlaks.
Grafisk produksjon og artikler er laget i samarbeid med markeds- og kommunikasjonsavdelingen.
Publiseringsdato: 20.06.2025

NORDLAKS